

KİMYANIN MUCİTLERİ ÖDÜLENDİRİLDİ

Hayvansal mamul
ihracatçıları, Erbil'i fethetti

'Daha iyi pamuk'ta
yeni dönem

İnovatif üniversite;
Kahramanmaraş Sütçü İmam

Gidilen yollarla küçülür bu dünya!

Müşteri ihtiyaçları, Sabay'ın büyüme politikası... Gelen istek ve talepler doğrultusunda kendini yenileyen ve hizmetlerini çeşitlendiren Sabay, Türkiye'nin en köklü forwarder kuruluşlarından biri olarak her türlü hammadde ve işlenmiş ürünü kapıdan kapıya güvenle ulaştırır. Proje taşımacılığında 30 yıldır uzmanlığını konuşturan Sabay için dünya her geçen gün biraz daha küçülüyor.

**Değişmez Sabay ilkesi:
Müşteri için, müşteriye özel,
müşteri memnuniyeti!**

İskenderun ofisimiz, İskenderun limanı çıkışlı tüm Full ve Parsiyel konteyner çıkışlarınızda size hizmet vermekten memnuniyet duymaktadır.

T: (+90 326) 613 7141 pbx F:(+90 326) 613 44 86

Hayvancılığa verilecek bir destek, ihracatta beş olarak geri döner

ALİ CAN YAMANYILMAZ

AKDENİZ SU ÜRÜNLERİ VE
HAYVANSAL MAMULLER
İHRACATÇILARI BİRLİĞİ
BAŞKANI

Türkiye son on yılda büyük bir ekonomik gelişme yakaladı. Üstelik bu sürecin son beş yıllık döneminde dünya piyasaları ya kriz ortamında ya da dengesizlik içindeydi. Buna rağmen ülkemiz, ihracata dayalı büyüyen ekonomisiyle fırtınalar içinde gemisini yüzdürmeyi başardı. İhracatımızın yapısı da bu geçen zaman içinde değişim yaşadı. Türkiye'den 2002 yılında 185 ülke ve gümrük bölgesine ihracat yapılırken, 2012 yılında 241 ülke ve gümrük bölgesine ihracat yapıldı. İhracatçı firma sayısı 2002'de 31 bin 731 iken, 2012 yılında 56 bin 540'a yükseldi. Yani on yılda ülkemizde ihracatçı firma sayısı yaklaşık yüzde 80, ihracat pazarları ise yüzde 30 artış gösterdi. Önemli bir gösterge de ihracatın gerçekleştiği iller bazında ortaya çıktı. 2002'de Türkiye ihracatının yüzde 58'i İstanbul'dan gerçekleşirken, 2013 yılı itibarıyla bu oran da yüzde 47'ye indi. İstanbul'un payı giderek gerilerken, Anadolu illerinin payında ciddi artışlar görüldü.

İhracatımızın yapısındaki makro değişimlerden bir diğeri de tarım ve hayvancılık sektörlerinin istikrarlı bir şekilde yükselişi oldu. Bu yılın on aylık dönemi sonunda Türkiye geneli ihracat rakamları yüzde 5 düzeyinde bir artış gösterdi ve yıl sonunda 150 milyar doları geçmeyi bir nevi garantiledi. Ancak sektörel bazda bakılınca, sanayideki artışın yüzde 3.9 ile sınırlı kaldığı, tarım sektörlerinin ise yüzde 10.4 ile muazzam bir yükseliş gösterdiği görülüyor. Sektörümüz su ürünleri ve hayvancılık ise çok daha gurur verici bir tablo ortaya koydu. Hayvancılık sektörü, bu yılın on aylık döneminde geçen yıla göre yüzde 21.7 ile ülke ortalamasından dört katı ihracat artışı yakaladı.

AKİB ihracatında da tarım ve hayvancılığın önemli yükselişine şahitlik ediyoruz. Sanayi sektörlerimiz ihracatta bu yıl yüzde 11 gibi ciddi bir gerileme yaşadı ve bu AKİB'in toplam ihracatına yüzde 6'lık bir düşüş olarak yansdı. Ancak genelde tarım sektörleri yüzde 9, özelde ise hayvancılık sektörü yüzde 28'lik bir artış sağladı. Bu vesileyle sektörümüzün tüm paydaşlarını başarılarından dolayı kutluyorum.

Bizler de İhracatçı Birliği olarak bu başarının daha da artırılmasının yollarını arıyoruz. Özellikle kanatlı eti ve yumurta sektörünün taşıdığı potansiyele her fırsatta dikkat çekiyoruz. Ülkemizde dünya fiyatlarının neredeyse iki katına satılan yem maliyetlerinin düşürülmesi sağlanabilirse, tavukçuluk sektöründe çok daha büyük atılımlar gerçekleştirebilir durumdayız. Türkiye, dünya yumurta ihracatında ikinci sırada olmasına karşın, bu satışların yüzde 95'ini Irak'a gerçekleştirmektedir. Pazarın çeşitlendirilmesi halinde potansiyelimizin buna fazlasıyla yeteceğine eminiz. Diğer yandan Suudi Arabistan, diğer Ortadoğu ülkeleri ve Orta Asya Türk cumhuriyetleri de bize önemli açılımlar vaat ediyor. Hayvancılık sektörlerine devletimizin bugün vereceği bir destek, ihracatta beş olarak ülkemize geri dönecek.

4 MAKRO

10 BİRLİK'TEN

14 ETKİNLİK

Pazar çeşitliliği kanatlı
sektörünü uçuracak

18 KAPAK

Kimyanın mucitleri
ödüllendirildi

22 FİRMA

?????????

24 ÜRETİM

'Daha iyi pamuk'ta yeni
dönem

28 ÜRETİM

Kuruyemişte hedef
ilk üç

32 ÜRETİM

Silifke OSB
gelecek vaat ediyor

34 EĞİTİM

İnovatif üniversite;
Kahramanmaraş
Sütçü imam

38 LOJİSTİK

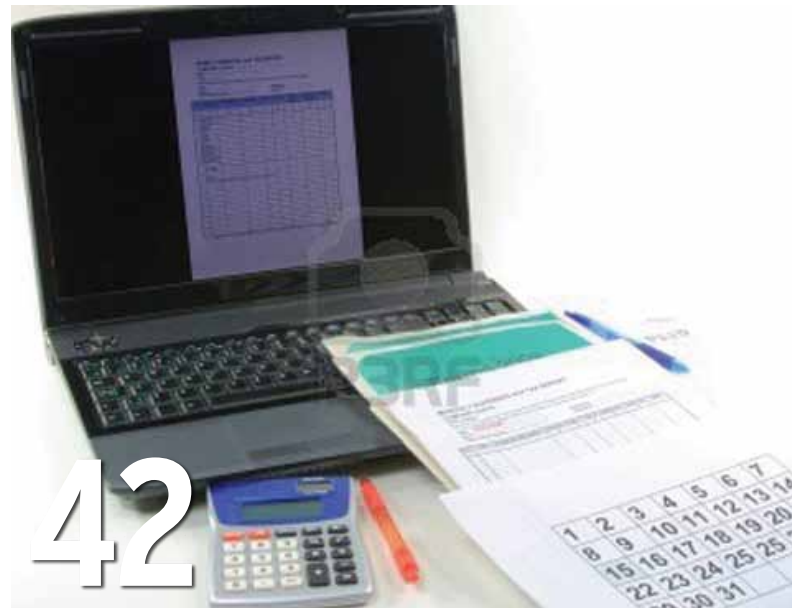
İhracatın lojistik
destekçisi; demiryolu

42 AKTÜEL

Ekonomi e-fatura ile
kayıt altında

46 GÖSTERGELER

18

42

28

24

34

38

14

SAHİBİ
AKDENİZ İHRACATÇI BİRLİKLERİ ADINA
HAYRİ UĞUR

YAYIN KURULU
ADNAN ERSOY ULUBAŞ
ALİ CAN YAMANYILMAZ
ALİ KAVAK
ALİ UĞUR ATEŞ
M. BÜLENT AYMEN
HAYRİ UĞUR
MAHMUT ARSLAN
ZEKİ KIVANÇ

SORUMLU YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ
İSMAIL ÇETİN

YÖNETİM YERİ
AKİB LİMONLUK MAH.
36. CAD. NO:4
YENİŞEHİR 33120 MERSİN
TEL: 0324 325 37 37
FAXS: 0324 325 41 42
E-POSTA: akib@akib.org.tr
WEB: www.akib.org.tr

YAPIM

KÜÇÜK MUCİZELER YAYINCILIK VE
İLETİŞİM HİZMETLERİ LTD. ŞTİ.

YAYIN DİREKTÖRÜ
ERKAN ERSÖZ
erkanersoz@kucukmucizeler.com

YAYIN YÖNETMENİ
ERKAN ALMAZ
erkanalmaz@kucukmucizeler.com

EDİTÖRLER
MERAL GÜLER, ŞERİFE TÜRK, KADİR CANSİ

GRAFİK TASARIM
GAYE ÜZGER

FOTOĞRAF
FATİH YALÇIN

KATKIDA BULUNANLAR
ECE ÖNGEÇ, SAMİ SÜYGÜN

BASKI CİLT
MATİS MATBAA HİZMETLERİ LTD. ŞTİ.
TEVFİK BEY MAH. DOKTOR ALİ DEMİR CAD.
NO: 51 SEFAKÖY-İSTANBUL
TEL: (212) 624 21 11

DAĞITIM
KRY NET

AKİB AKTÜEL DERGİSİ AKİB ADINA
KÜÇÜK MUCİZELER YAYINCILIK VE
İLETİŞİM HİZMETLERİ LTD. ŞTİ. TARAFINDAN
YAYINA HAZIRLANMAKTADIR.

İLETİŞİM
KAPTANPAŞA MAHALLESİ DARULACEZE CADDESİ
BİLAŞ İŞ MERKEZİ A BLOK NO:31 KAT:6 D: 63
ŞİŞLİ / İSTANBUL
(0212) 211 68 53 - 73

AKİB AKTÜEL, AKDENİZ İHRACATÇI BİRLİKLERİ
GENEL SEKRETERLİĞİ TARAFINDAN AYDA BİR
YAYIMLANIR VE ÜCRETSİZ DAĞITILIR.

AKİB AKTÜEL'DE YER ALAN İMZALI YAZILAR,
YAZARLARIN KİŞİSEL GÖRÜŞLERİDİR,
AKDENİZ İHRACATÇI BİRLİKLERİNİ BAĞLAMAZ.

AKİB AKTÜEL'DE YER ALAN YAZILAR VE
FOTOĞRAFLARIN HER TÜRLÜ TELİF HAKKI AKDENİZ
İHRACATÇI BİRLİKLERİNE AİTTİR.
İZİN ALINMADAN, KAYNAK GÖSTERİLEREK DAHI
KİTİBAS EDİLEMEZ.

İSPANYOL EKONOMİSİNE İHRACAT DOPİNGİ

İspanya'da ihracat yükseldi. İspanya Ekonomi Bakanlığı'nın açıkladığı verilere göre ihracat Eylül ayında bir önceki yıla karşılaştırıldığında göre yüzde 8.3 arttı. Üçüncü çeyrekte ise artış yüzde 4 oldu. Rekabetçiliğindeki yükselmeye Euro Bölgesi'nin dördüncü büyük ekonomisi ihracat sayesinde iki yıldır süren durgunluktan çıktı. Fakat bu rekabet gücü maaşlardaki yüzde 3.5'lik gerileme ile oldu. İspanya Başbakanı Mariano Rajoy da halkın fedakârlıklarına vurgu yaptı: "İspanyol halkına teşekkür etmek istiyorum çünkü birçoğuna zor şartlar altında yaşadığını biliyorum. Zor kararlar almak zorunda kaldık. Teşekkürle birlikte söylemek istediğim şey de bu durumdan çıkacağımıza herkesin güvenmesidir." Eylül ayında dış ticaret açığı yüzde 16.1'lik düşüle 2.6 milyar Euro'ya gerilerken başbakan önümüzdeki yılda büyüme konusunda ihracata güveniyor zira devam eden ağır kemer sıkma politikaları yurtdışı harcamalarına baskı yapmayı sürdürecektir. Ayrıca ülkenin en büyük problemi olan işsizliğinde bu yıl zirve yaptıktan sonra gerilemeye başlaması bekleniyor.

OECD 2014 BÜYÜME TAHMİNİNİ REVİZE ETTİ

Yükselen pazarlardaki hız kaybı küresel büyümenin yavaşlamasına neden oluyor. Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü (OECD) yayınladığı son ekonomik görünüm raporunda 2014 yılı küresel büyüme tahminini yüzde 4'ten yüzde 3.6'ya çekti. Örgütün Genel Sekreteri Angel Gurría krizle başlayan düşük oranların sürdüğünü ama zamanla hızın artacağını vurguladı: "2013 için büyüme beklentisi yüzde 2.7 oranında ve bu 2009'daki krizden bu yana böyle düşük seviyelerde. Şimdi bu oranların 2015 yılı içerisinde tekrar yüzde dörde çıkmasını bekliyoruz. Ama 2013 büyüme açısından yavaş bir yıl olacak." OECD ayrıca Euro Bölgesi'nin bu yılki daralmanın ardından 2014'te yüzde bir büyüyeceğini tahmin ediyor. Bu dönemde Japon ekonomisi yüzde 1.5 büyürken Birleşik Devletler yüzde 2.9 oranında

büyüyecek. Paris merkezli düşünce kuruluşu Euro Bölgesi'ndeki düzelmenin bölge içerisinde farklılık arz ettiğini belirtirken Amerika'da yaşanan siyasi çekişmelerin de ekonomiyi olumsuz etkilediğini vurguladı. OECD yükselen ekonomilere acil reform çağrısında bulunurken. Federal Reserve'ün 2015'ten önce faizleri yükseltmemesi gerektiğini belirtti.

BANGLADEŞ'TE ASGARİ ÜCRETE BÜYÜK ARTIŞ

Bangladeş'te Ücret Kurulu, hazır giyim sanayi işçileri için asgari ücreti yüzde 77 yükselterek ayda 5 bin 300 takas yani 68 dolara çıkarmayı önerdi. Ancak, önerilen artış sendikaların talebinde daha az. Onlar ayda 8 bin Takas'tan fazla istemişti. Sektör ülke ekonomisine önemli bir katkı yapıyor. Ancak ölümcül olaylar sektörde çalışma koşulları ve düşük maaşlara ilişkin kaygıları artırdı. İşçiler daha yüksek ücret talebiyle son haftalarda çeşitli grevler gerçekleştirdi. Ücret artışının Çalışma ve İstihdam Bakanlığı tarafından onaylanması gerekiyor. Bangladeş hazır giyimde dünyanın ikinci büyük ihracatçısı konumunda bulunuyor. Bazı tahminlere göre, sektörün büyüklüğü yaklaşık 22 milyar dolar. Bangladeş'in ihracatının yüzde 80 bu sektörden geliyor. Ancak, Bangladeş hazır giyim atölyelerinde

güvenlik standartları oldukça kötü durumda bulunuyor. Geçen Nisan ayında bir hazır giyim atölyesinin çökmesinden sonra, çalışma koşulları yeniden gündeme geldi. Olayda bin 100 'den fazla kişi ölmüştü.

ABD'DE ENFLASYON, DÖRT YILIN EN DÜŞÜĞÜNDE

Birleşik Devletler'de tüketici fiyatları ekimde yıllık yüzde 1 yükselerek 2009'dan bu yana en düşük artışı gösterdi. Dünyanın en büyük ekonomisinde açıklanan veriler enflasyonda yavaşlamaya işaret etti. Eylülde yıllık yüzde 1.2 olarak gerçekleşen enflasyon ekim ayında yüzde 1'e geriledi. Birleşik Devletler'de yıllık enflasyon böylelikle 2009'daki deflasyon döneminden sonraki en düşük seviyeye gerilemiş oldu. 2009 Temmuz ayında Birleşik Devletler'de enflasyon yüzde eksi 2.1'e kadar gerilemiş, yıl ortalaması ise yüzde eksi 0.4 olmuştu. Söz konusu deflasyon dönemi göz ardı edildiğinde Birleşik Devletler'de enflasyonun 1965'ten bu yana en düşük seviyede gerçekleştiği belirtildi. Ekimde enflasyon bir önceki aya göre

ise yüzde 0.1 düştü. Açıklanan diğer veriler Birleşik Devletler'de bu yılın üçüncü çeyreğinde iki yılın dip seviyesini gören tüketici harcamalarında toparlanma yaşandığına işaret etti.

doğal doping

yağ oranı
şeker
kolesterol **0%**

Carobella® keçiboynuzu kreması

- Kalsiyum bakımından çok zengindir (100g 3 katından fazla)
- İçindeki E vitamini sayesinde, oksitlenme, gribe, kanser önlemesine ve korumasına iyi gelir.
- Yüksek mineral ve vitamin içerir
- Zengin mineraller (potasyum, kalsiyum, sodyum, fosfor, çinko) ve vitaminler (A,B1,B2,B5,B6,D). Farklı çeşit içerdiğinden doğal güç ve besin kaynağıdır
- Yüksek sodyum ve potasyum içerdiğinden tansiyon, karaciğer, akciğer üzerine çok yararlı etkileri ve kanı temizleme özelliği bulunmaktadır
- İçerdiği karbonlu ribozun akciğer kanserini %90 önleme gücüne sahiptir
- Cep telefonu, bilgisayar, röntgen ışınları nedeniyle insan vücuduna girer radyasyona karşı koruyucu etki eder
- Doğal yöntemlerle ürettiği için keçiboynuzunun tüm mineral ve vitaminleri olduğu gibi korunmaktadır

ECOTECH TARIM GIDA LTD ŞTİ

Piri Reis Mh. İnönü Buharı, İnönü Apt. No.202/2 Yenışehir 33150 Mersin • Tel/Faks : 0324. 326 55 25 • Gsm : 0530. 467 52 88
E-mail: info@carobella.com.tr • www.carobella.com.tr

TURQUALITY KAPSAMINDA 539.5 MİLYON LİRA ÖDENDİ

Ekonomi Bakanı Zafer Çağlayan, “Marka ve Turquality programları kapsamında 2006 yılından 2013 yılının Eylül ayına kadar 539.5 milyon lira civarında ödeme yapıldı” dedi. Ekonomi Bakanı Zafer Çağlayan, Turquality Programı’nın dünya devleriyle rekabet edebilme potansiyeli yüksek Türk markalarına vizyon sağlandığını belirterek, “Turquality Programı 500 milyar dolar mal ihracatı hedefimizin önemli sac ayaklarından biri. Marka Programı ve Turquality Programı kapsamında 2006 yılından 2013 yılının Eylül ayına kadar 539.5 milyon lira civarında ödeme yapıldı” dedi. Pilot sektör olarak tekstil ve hazır giyim sektörleriyle başlayan ve 2006 yılında kapsamı genişletilen Turquality Programı’nın 2023’te 500 milyar dolar ihracat hedefine

ulaşmak için kullanılacak en önemli enstrümanlardan biri olduğunu dile getiren Çağlayan, şunları kaydetti: “Sürekli olarak yenilenen Turquality Programı’nda, 2011 yılında önemli değişiklikler yaptık. Öncelikle destek kapsamı genişletildi, programa yeni sektörler katıldı. Bu kapsamda gastronomi sektörünü de Turquality bünyesine dâhil ettik. Ayrıca markalaşma yatırımının uzun vadeli olduğu düşüncesinden hareketle başlangıçta beş yıl olarak öngörülen destek süresini; markalaşma performansı belirli bir düzeyin üstünde olan firmalar için beş yıl daha uzattık. Böylece markalaşma potansiyeli olan firmalar bugün itibarıyla 5 artı 5, toplam 10 yıl, üst limiti olmayan bir destekle Turquality’den yararlanabiliyor.”

TÜRKİYE, ORTAK SINIR KAPISI MODELİNE GEÇİYOR

Türkiye’deki ilk ortak sınır kapısı uygulaması önümüzdeki yıldan itibaren Sarp Sınır Kapısı ile başlayacak. Gümrük ve Ticaret Bakanlığı Müsteşarı Altunyaldız, Türkiye’deki ilk ortak sınır kapısı uygulamasının önümüzdeki yıldan itibaren Sarp Sınır Kapısı ile başlayacağını bildirdi. Altunyaldız, geçtiğimiz günlerde Gürcistan’ın başkenti Tiflis’e gittiğini, bu ülkede gümrük idaresi başkanları toplantısına katıldığını ve burada önemli kararlar alındığını söyledi. Türkiye’nin Gürcistan’ın en büyük dış ticaret partnerlerinden biri olduğunu belirten Altunyaldız, Türkiye’nin Gürcistan’ın ithalatında yüzde 18 pay ile ilk sırada, ihracatında ise yüzde 6 pay ile beşinci sırada yer aldığını hatırlattı.

TÜRKİYE'YE 32 MİLYON TURİST ZİYARET ETTİ

Türkiye’ye gelen yabancı ziyaretçi sayısı ekimde yüzde 11.5 artışla 3.4 milyon, ilk 10 ayda yüzde 10.24 artışla 31.76 milyon kişi oldu. Haziran ve temmuz aylarında yabancı ziyaretçi artış hızında görülen yavaşlama ağustos ve eylül ayının ardından ekimde de artmaya devam etti. Türkiye’ye gelen yabancı ziyaretçi sayısı ekimde geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 11.52 artışla 3.4 milyon kişi oldu. Turizm Bakanlığı’nın verilerine göre turist sayısı ilk 10 ayda geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 10.24 artarak 31.76 milyon kişi oldu.

S&P, TÜRKİYE'NİN NOTUNU TEYİT ETTİ

Standard & Poor’s (S&P), Türkiye’nin uzun dönem yabancı para birimi cinsinden kredi notunu “BB+” olarak teyit etti. Küresel piyasalar, Birleşik Devletler 10 yıllık tahvil faizlerindeki yükseliş eğilimine karşın genel olarak pozitif seyrini devam ettirirken, yurtiçi piyasalar kredi derecelendirme kuruluşu S&P’in Türkiye’nin kredi notunu teyit etmesi ve yaptığı açık-

lamalarla güne başladı. Küresel anlamda üç büyük kredi derecelendirme kuruluşundan biri olan ve Türkiye’ye “yatırım yapılabilir” notu vermeyen tek kuruluş olan S&P, Türkiye’nin uzun dönem yabancı para birimi cinsinden kredi notunu “BB+” olarak teyit ederken, görünümü de durağan olarak açıkladı. S&P’nin not teyidiyle birlikte yaptığı açıklamada, genel olarak küresel likidite ve yurtiçinde kredi büyümesi ile ilgili risklere dikkati çekerken, mali disiplin ve büyümeye ilişkin ise pozitif açıklamalar öne çıkıyor. Durağan görünümün önümüzdeki yıl not değişme olasılığını 3’te 1’e düşürdüğünün ifade edildiği açıklamada, Türkiye’de enflasyonun yüzde 8’e yükselmesini, döviz kurlarında dengeleme sağlandıktan sonra enflasyonun tekrar düşüşe geçmesini beklediklerini kaydediyor.

ÖZNUUR PASLANMAZ

Çelik Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti.

Endüstriyel Malzemeler

MERSİN’de Endüstriyel Malzemeleri Bulabileceğiniz Adresiniz...

- Paslanmaz Levha 304-316-430
- Paslanmaz Çubuk 04 mm-100 mm
- Paslanmaz Boru- Profil-Lama
- Polisaçılı Paslanmaz Boru
- Pirinç Levha-Çubuk-Boru-Lama
- Bakır Levha-Çubuk-Boru-Lama
- Alüminyum Levha-Çubuk-Boru
- Alüminyum Gofrajlı-Çeta Levha

- Sert Alüminyum 60 63-7075 Serisi
- Transmisyon Milleri 03 mm-80 mm
- 1040-1050 İmalat Çelikleri 12 mm-350 mm
- 4140-8620 Sementasyon Çelikleri
- Çelik Çekme Borular
- Soğuk ve Sıcak Lama
- Kalıplık Soğuk İthal Lama

- Otomat Çelikleri
- 1.2080 – 1.2379 Soğuk İş Takım Çelikleri
- MS 58 – MS 63 Pirinç Çubuklar
- RB1 – RB11 Yataklık Fosfor Bronz
- Teknik Plastikler
- Teflon – Polymid – Polietilen – Delrin
- Fiber Çubuk ve Levhalar

www.oznurcelik.com www.oznurmetal.com

Merkez: Mersin Sanayi Sitesi B 23 Blok No: 13 Mersin - **Tel:** 0 324 234 18 75 - **Faks:** 0 324 234 20 86

Şube: Mersin Sanayi Sitesi A3 Blok No: 2 Mersin - **Tel:** 0 324 234 13 90 - **Faks:** 0 324 235 44 69

Tirmil Şube: Tirmil Sanayi Sitesi Ac Blok No: 37 Mersin - **Tel:** 0 324 234 10 03 - **Faks:** 0 324 234 10 04

ADANA ÜRETİMİN, MERSİN DIŞA AÇILMANIN MERKEZİ

Orta gelir tuzağı riski olan illerde küresel hizmet merkezi olması için teknoloji yoğun sektörlerin desteklenmesi, moda ve endüstriyel tasarımın gelişmesi gerekiyor. Türk

Girişim ve İş Dünyası Konfederasyonunca (TÜRKONFED) hazırlanan "Orta Gelir Tuzağından Çıkış: Hangi Türkiye?" raporundan derlenen bilgilere göre, raporda orta gelir

tuzağı riski taşıyan ve taşımayan illerin yanı sıra düşük gelirli illerin daha üst seviyelere çıkmaları için hangi stratejileri geliştirmeleri gerektiğine ilişkin değerlendirmeler yer aldı. Rapora göre, orta gelir tuzağı riski olan illerin Batı Akdeniz ve Çukurova Bölgesi, Güney Ege ve Güney Marmara, Orta Anadolu ve Karadeniz bölgelerinde bulunduğu belirtildi. Adana ve Mersin'in Türkiye'nin önemli gelişme merkezleri olduğunun ifade edildiği raporda, Adana'nın daha çok üretim, Mersin'in ise uluslararası pazarlara açılım için ticari üs olarak değerlendirilmesi gerektiği kaydedildi. Raporda, Mersin'de Gülnar, Mut ve Silifke hattının "rüzgar enerji santralleri" için uygun olduğu değerlendirilmesinde bulunuldu. Kayseri'ye ilişkin kalkınma önerilerinin de yer aldığı raporda, gelecekte ilin savunma sanayine ağırlık vermesi, tıbbi ve optik aletler ile motorlu kara taşıtları üretimine odaklanmasının uygun olacağı belirtildi.

18 İLE ARAÇ KONTROL MERKEZİ

Başbakanlık Toplu Konut İdaresi Başkanlığı (TOKİ), 18 ilde üzerinde teknik değişiklik yapılan araçların muayene işlemlerinin gerçekleştirilerek uygunluklarının tespit edileceği "araç kontrol merkezleri" inşa edecek. Araçlarda yapılan teknik değişiklikler ile Türk Standartları Enstitüsü (TSE) iş birliğinde kontrol altına alınacak. TOKİ, 18 ilde, üzerinde teknik değişiklik yapılan araçların, muayene işlemlerinin gerçekleştirilerek uygunluklarının tespit edileceği "araç kontrol merkezleri" inşa edecek. Merkezler ilk etapta, arsa tahsisleri tamamlanan Konya, Adana, Manisa, Bursa ve Çorum'da yapılacak Bu merkezler, proje ve arsa tahsisleri tamamlanan Çorum, Konya, Adana, Bursa ve Manisa'da inşa edilecek. Çorum'daki araç kontrol merkezinin ihalesi 9 Aralık'ta, Konya, Adana, Bursa ve Manisa'daki merkezlerin ihalesi de 10 Aralık'ta gerçekleştirilecek. Merkezler tek blok şeklinde, araç kontrol binası ve idari bina olarak planlandı. Araç kabul binası, bodrum ve zemin kat, idare binası ise bodrum artı zemin üzerine bir kat şeklinde olacak.

KREDİ VE YURTLAR KURUMU 80 BİNA KİRALAYACAK

Yüksek Öğretim Kredi ve Yurtlar Kurumu (KYK), Adana, Hatay ve Kayseri'nin içinde olduğu 72 ilde öğrenci yurdu olarak kullanılmak üzere ön protokolle toplam 100 bin 250 yatak kapasiteli bina kiralayacak. Bakanlıktan yapılan açıklamaya göre, yurtların kapasitesini artırmak için 72 ilde 80 bina için kiralama modeli uygulanacak. KYK, 15 yıla kadar öğrenci yurdu olarak kullanılmak üzere toplam 100 bin 250 yatak kapasiteli bina kiralamak için ilan verecek. Binalar, proje safhasında ve "natamam" olarak 29 Kasım Cuma günü saat 17.00'ye kadar kuruma teklif edilebilecek. İstekliler, taşınmazların avan pro-

jeleri, mahal listeleri tapu kaydı ve imar durum belgesini kuruma verecek. Teklif edilecek binanın kapasitesi bazalı sistemle 500 ve üzerinde olacak. Bazalı sistemle 500 öğrenci kapasitesinin altındaki binaların kiralanması ise kurum tarafından değerlendirilecek. Binaların odaları 3-4 kişi kapasiteli olacak, tuvalet, duş ve lavabo bulunma şartı aranacak. Teklif edilen binaların donanımı ise kurum tarafından yapılacak. Kiralanacak binalarla İstanbul'un yurt kapasitesi 6 bin, Ankara ve İzmir'in ise 4 bin artacak. Gelen tekliflerin ardından en geç 15 gün içerisinde gerekli değerlendirmeler yapılarak sonuçlar duyurulacak.

akib aktüel

Türkiye'nin en büyük dijital
dergi platformu
dMags'ta!

www.akib.org.tr

YMS heyeti, Varşova'da incelemelerde bulundu

Polonya piyasasını araştırmak ve Türkiye'nin yaş meyve sebze ürünlerini Polonya'ya daha fazla ihraç edilebilmesi amacıyla, AKİB organizatörlüğündeki Sektörel Ticaret Heyeti Varşova'ya çıkarma yaptı.

Ekonomi Bakanlığı koordinatörlüğünde Akdeniz Yaş Meyve ve Sebze İhracatçıları Birliği organizatörlüğünde 12-15 Kasım 2013 tarihleri arasında Polonya'nın başkenti Varşova'ya yönelik yaş meyve sebze ürünlerini kapsayan Sektörel Ticaret Heyeti Programı organize edildi. Akdeniz Yaş Meyve ve Sebze İhracatçıları Birliği Yönetim Kurulu Başkanı Ali Kavak başkanlığında gerçekleştirilen heyete, yaş meyve ve sebze ihracatı yapan 10 ihracatçı firma ile Ekonomi Bakanlığı'ndan yetkililer katıldı. Dünya taze meyve ve sebze ithalatında 14'üncü sırada yer alan Polonya, Türkiye'nin 2.183 milyar dolarlık yaş meyve ve sebze ihracatında 29.6 milyon dolar ile en çok yaş meyve ve sebze ihraç ettiği 10'uncu ülke konumunda yer alıyor. Polonya piyasaları ve Türkiye'nin bu konudaki yüksek potansiyeli göz önüne alındığında, yaş meyve sebze ürünlerinin Polonya'ya daha fazla ihraç edilebilmesi amacıyla düzenlenen Sektörel Ticaret Heyeti Programı kapsamında, ilk olarak Varşova'nın en büyük hali konumundaki Bronisze Meyve Sebze Hali ziyaret edildi. Burada 20'ye yakın firmayla ikili iş görüşmeleri gerçekleştirildi. İki ülke arasındaki yaş meyve ve sebze ihracatını geliştirmek anlamında fikir teatisinde bulunmak amacıyla Varşova Ticaret Baş Müşaviri Koray Akgüloğlu ile birlikte Türkiye Cumhuriyeti Polonya Büyükelçisi Yusuf Ziya Özcan makamında ziyaret edildi. Söz konusu heyetin ikinci gününde Polonya

Tarım ve Kırsal Kalkınma Bakanlığı yerinde ziyaret edildi ve Polonya'ya yaş meyve ve sebze ihracat sürecinin nasıl işlediği, kontrollerin nasıl ve ne sıklıkla yapıldığı hakkında genel bilgiler alındı. Bu kapsamda yapılan toplantıda Türkiye'den yapılan yaş meyve ve sebze ithalatında herhangi bir sorun yaşanmadığı dile getirildi. Bakanlıkta yapılan görüşmenin ardından ülkede faaliyet gösteren iki önemli süpermarket zincirinin temsilcileriyle ikili görüşmeler gerçekleştirildi. İş ilişkilerini ilerletmek amacıyla süpermarket zinciri temsilcileri Türkiye'ye davet edildi.

POLONYA'NIN YMS İHRACATI VE İTHALATI

Gerçekleştirilen sektörel ticaret heyeti neticesinde; Polonya'nın yıllık yaş meyve üretiminin 1.7 ila 2 milyon ton civarında olduğu öğrenildi. Avrupa Birliği'nin (AB) 5'inci büyük yaş meyve ve sebze üreticisi olan Polonya, AB ülkeleri arasında yüzde 67 pay ile 3'üncü elma üreticisi, yüzde 12'lik pay ile 1'inci vişne üreticisi, yüzde 8'lik pay ile 1'inci kuşüzümü ve yüzde 10'luk pay ile 2'nci çilek üreticisi konumunda bulunuyor. Polonya, 2012'de ithal ettiği meyvelerin yüzde 65'ini AB ülkelerinden gerçekleştirdi ve her yıl olduğu gibi ithal edilen meyvelerin büyük bir kısmını narenciye oluşturdu. Yıllık yaş sebze üretimi 5 milyon ton civarında olan Polonya, AB'nin 3'üncü büyük yaş sebze üreticisi. Polonya, AB ülkeleri arasında yüzde 25'lik

payla lahana ve yüzde 17'lik payla havuç ve salgam üretiminde 1'inci, yüzde 12'lik payla soğan ve domates, yüzde 9'luk payla salatalık, yüzde 5'lik payla karnabahar ve brokoli üretiminde 3'üncü sırada yer alıyor. Sebze ithalatında en önemli tarım ürünü domates olan Polonya'nın, taze sebze ithalatının yüzde 89'luk kısmını diğer AB üyesi ülkelerden gerçekleştirdiği görülüyor. Yıllık yaş meyve tüketimi 2.5 milyon ton ve yaş sebze tüketimi ise 5.5 milyon ton olan Polonya'da kişi başı 59 kilogram yaş meyve ve 136 kilogram yaş sebze tüketiliyor. Polonya önemli bir üretici olmasına rağmen üretim talebi karşılayamıyor. İthalat meyvede yıllık ortalama yüzde 10, sebzede yüzde 21 oranında artıyor. Ülkenin 1.6 milyar dolar yaş meyve ve sebze ithalatı bulunuyor. İthalatın 1.1 milyar dolarını meyve, 501 milyon dolarını ise sebze oluşturuyor.

UR-GE PROJESİ EĞİTİM PROGRAMI GERÇEKLEŞTİRİLDİ

Türkiye'nin yurt dışı pazarlarda etkinliğinin artırılması ve uluslararası rekabet gücünün geliştirilmesi amacıyla, Ekonomi Bakanlığı'nın 2010/8 Sayılı "Uluslararası Rekabetçiliğin Geliştirilmesinin Desteklenmesi Hakkında Tebliğ" kapsamında Akdeniz İhracatçı Birlikleri (AKİB) tarafından projeler yürütülüyor. AKİB'e üye firmaların, yürütülen bu projelerin sağladığı avantajlar hakkında bilgi sahibi olması ve halihazırda oluşan tereddütlerinin giderilmesi, projenin sağlıklı bir şekilde yürütülmesi için gerekli koordinasyonun sağlanması açısından büyük önem arz ediyor. Ekonomi Bakanlığı KOBİ ve Kümelene Destekleri Daire Başkanı M. Emrah Sazak'ın da katılım sağladığı "URGE Projeleri Eğitim Programı" 07 Kasım 2013 tarihinde birlik merkezinde düzenlendi. Toplantıya birlik üyeleri katılım sağladı.

Rusya'da kapatılan haller için değerlendirme toplantısı yapıldı

Rusya'nın Moskova şehrinde sebze hallerinin kapatılması Türkiye ihracatçılarına büyük bir mağduriyete uğradı. Ekonomi Bakanı Zafer Çağlayan başkanlığında Ankara'da Ekonomi Bakanlığı üst düzey yetkilileri ve yaş meyve sebze ihracatçı birlikleri başkanlarının katılımıyla bir değerlendirme toplantısı yapıldı. Hemen akabinde aynı gün gelişmelerin yerinde takip edilmesi ve ivedilikle ilgili makamlar nezdinde girişimlerde bulunmak adına Ekonomi Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı Bülent Uğur Ecevit başkanlığında; Ekonomi Bakanlığı üst düzey yetkilileri ve Akdeniz Yaş Meyve Sebze İhracatçıları Birliği Yönetim Kurulu Başkanı Ali Kavak, Başkan Yardımcısı Nejdât Sin ve Genel Sekreter İsmail Çetin'in de içinde bulunduğu bir heyet Rusya'nın Moskova şehrine gitti. Heyetin, Moskova'daki Türk ihracatçılarıyla görüşmelerde bulundu ve onların bölgede yaşadıkları sorunları dinleyerek gündemdeki sorunları en kısa zamanda çözüme kavuşturmak adına Rus yetkililer ile görüşmeler yaptı. Kalıcı adımlar atmak adına, oluşturulan çalışma gruplarının mümkün olan en kısa zamanda çalışmalarına başlamasını teminen 31 Ekim 2013 tarihinde Moskova'da tekrar toplandı. Bu karar doğrultusunda, 31 Ekim 2013 tarihinde Moskova Büyükelçiliği'nde yapılacak olan toplantıya katılmak üzere 30 Ekim

2013 tarihinde Ekonomi Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı Bülent Uğur Ecevit başkanlığında, Ekonomi Bakanlığı üst düzey yetkilileriyle birlikte Akdeniz Yaş Meyve Sebze İhracatçıları Birliğini temsilen Yönetim Kurulu Başkanı Ali Kavak ve Başkan Yardımcısı Nejdât Sin ile Antalya Yaş Meyve Sebze İhracatçıları Birliği'ni temsilen Mustafa Satıcı'dan oluşan ekip, Moskova'ya gitti. 31 Ekim tarihindeki toplantıda Türk-Rus ortak çalışma gruplarının belirlediği sorunlar ve sorunlara yönelik çözüm önerilerinin uygunluğunun değerlendirileceği; taraflarca mutabık kalınan görüş ve önerilerin yürürlüğe gireceği belirtildi.

TURKOR'dan AKİB'e ziyaret

Türkiye-Güney Kore İş Adamları Derneği (TURKOR), 24 Ekim 2013 tarihinde Akdeniz İhracatçı Birlikleri (AKİB) Koordinatör Başkanı Hayri Uğur'u Mersin'deki genel merkezde ziyaret etti. Türkiye-Güney Kore İş Adamları Derneği Başkanı Ufuk Akalın, TURKOR Başkan Yardımcısı Taciser Ülkü Levent, TURKOR Yönetim Kurulu Üyesi Cihat Levent, Üye Cüneyt İçgören ve Genel Sekreter Gülfidan Özekmekçi'nin, Akdeniz İhracatçı Birlikleri'nden ise Genel Sekreter Yardımcıları Ümit Sarı ve Canan Aktan Erdoğmuş'un katıldığı toplantıda Akdeniz İhracatçı Birlikleri ile birlikte geliştirilecek projeler konuşuldu.

Küba'nın ticari potansiyeli, yerinde değerlendirildi

Türkiye ihracatçılar Meclisi ve Akdeniz İhracatçı Birlikleri organizasyonunda, Küba'ya ticaret heyeti programı gerçekleştirildi. Ekonomi Bakan Yardımcısı Mustafa Sever başkanlığında Küba'da bir dizi incelemelerde bulunan ticaret heyeti, Küba piyasasını yerinde gördü ve pazar hakkında detaylı bilgiler aldı.

Ekonomi Bakanlığı koordinasyonunda, Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) ve Akdeniz İhracatçı Birlikleri (AKİB) organizasyonunda Ekonomi Bakan Yardımcısı Mustafa Sever başkanlığında 02-05 Kasım 2013 tarihleri arasında Küba Ticaret Heyeti gerçekleştirildi. 31'inci Uluslararası Havana Fuarı ile eş zamanlı olarak düzenlenen heyete çok sayıda bürokrat ve iş adamı katıldı. 3 Kasım 2013 tarihinde Küba Dış Ticaret ve Yabancı Yatırımlar (MINCEX) Bakanı Rodrigo Malmierca Diaz himayelerinde açılış töreni gerçekleştirilen genel nitelikli fuarın katılımcı ülkelere göre ayrılan stantları ve fuarda stant açan tek Türk firması standında ziyaret edildi. Fuar sonrası resmi heyet tarafından Küba Ticaret Odası Başkanı Odalys Seijo başkanlığındaki heyet ile ikili görüşmeler yapıldı. Aynı gün Ekonomi Bakan Yardımcısı Mustafa Sever, Türkiye Cumhuriyeti Havana Büyükelçisi Hasan Servet Öktem ve Havana Ticaret Müşaviri Belma Aral'ın Türk iş adamlarıyla yaptığı

toplantıda Küba'nın dış ticaret potansiyeli hakkında genel bilgi verildi. Toplantıda konuşan Sever, "Küba piyasasını yerinde görmek, pazar hakkında bilgi edinmek, burada yetkililer ile bire bir görüşerek iş birliği içerisinde adım atmak için bakanlık olarak elimizden geleni yapmaya çalışacağız" dedi. Küba Fuarı'nda Türkiye'nin de milli katılım ile yer almasının faydalı olacağına değinen Sever, "Küba Fuarı'nda yer almak için bakanlık ve ihracatçı birlikleri olarak gerekli çalışmalarını en kısa zamanda başlatacağız" dedi.

TİCARET HEYETİ, YOĞUN BİR PROGRAMLA KÜBA'DA BULUNDU

Küba pazarının genel değerlendirilmesinin ardından iş adamlarının soruları yanıtladı. Heyetin ikinci günü Küba Dış Ticaret ve Yabancı Yatırımlar Bakan Yardımcısı Heana Nunez ile gerçekleştirilen ikili görüşmelerin ardından Küba Dış Ticaret ve Yabancı Yatırımlar Bakanlığı yetkilileri ile Ekono-

mi Bakanlığı yetkilileri arasında "İzleme Toplantısı" gerçekleştirildi. Görüşmelerin ardından Havana Üniversitesi'nde faaliyete geçmiş bulunan "Türk Dili ve Tarihi Kürsüsü" ziyaret edildi. Aynı gün Küba Sivil Havacılık Enstitüsü Başkanı ve Uluslararası İlişkiler Bölümü direktörü ile görüşmeler gerçekleştirildi. Heyetin son günü Küba Dış Ticaret ve Yabancı Yatırımlar Bakanı Rodrigo Malmierca Diaz başkanlığında, resmi heyet başkanlarının katılımları ile Küba'daki en önemli yabancı sermaye yatırımı konumunda olan ve çok yakın bir zamanda faaliyete geçmesi planlanan; Mariel Limanı'nı ve serbest bölgesini tanıtıcı konferans gerçekleştirildi. Konferansın ardından Küba Dış İşleri Bakan Yardımcısı Ana Teresita Gonzalez Fraga ile ikili görüşmeler gerçekleştirildi. Yoğun geçen resmi heyet programı ve ikili görüşmeler ile Küba'da iş yapmanın zorlukları, pazara giriş ve iş yapmak isteyenler için potansiyel sektörler hakkında yerinde bilgi edinildi.

Hayvansal mamul ihracatçıları, Erbil'i fethetti

Akdeniz Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller İhracatçıları Birliği organizasyonu ile iş adamlarımız, Irak'ın Erbil kentinde temaslarda bulunarak, ticari imkanları yerinde değerlendirdi.

Akdeniz Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller İhracatçıları Birliği organizasyonunda 18-20 Kasım 2013 tarihleri arasında Irak Agro-Food 2013-5'inci Erbil Uluslararası Tarım ve Gıda Fuarı ile eş zamanlı olarak Irak'ın Erbil kentine genel nitelikli bir inceleme heyeti düzenlendi. Irak'ta, pazar payının artırılması, bölgeye yönelik yeni ihracat imkânlarının oluşturulması ve yatırım imkânlarının araştırılması amacıyla düzenlenen heyete Akdeniz İhracatçı Birlikleri Üyeleri ve Yönetim Kurulları, Mersin Ticaret Sanayi Odası Yönetim Kurulu Üyeleri, Türkiye-İrak Uluslararası Yatırımcılar Derneği Üyeleri ve çok sayıda iş adamı katıldı. İlgili organizasyonun başkanlık görevini Ekonomi Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı Bülent Uğur Ecevit ve Akdeniz Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller İhracatçıları Birliği Başkanı Ali Can Yamanyılmaz yürüterek, resmi kurum ve ilgili firma ziyaretleri başkanlıklarını nezdinde gerçekleştirildi. Program kapsamında 19 Kasım 2013 tarihinde Iraklı iş adamları ile Türkiye heyeti arasında ikili görüşmeler organize edildi. Heyet kapsamında ayrıca Irak Agro-Food 2013-5'inci Erbil Uluslararası Tarım ve Gıda Fuarı'na da bir ziyaret de gerçekleştirildi. Fuar kapsamında ülke tanıtımı amacıyla Kanatlı Tanıtım Grubu bir stant açtı. Akdeniz İhracatçı Birlikleri info standında cezerye ve şalgam dağıtımı gerçekleştirildi. Fuarda yer alan yaklaşık 180 standın 90'ını da Türk firmalar oluşturdu.

TÜRKİYE'NİN TOPLAM İHRACATININ YÜZDE 7'Sİ

İkili görüşmelere Erbil dışından, Kerkük ve Musul'dan da yoğun bir katılım oldu. Musul Ticaret Ataşesi Mehmet Arguç koordinasyonunda Musul'dan 80'e yakın Musullu işadamları ikili görüşmelere katıldı. 30 kişilik bir heyetle ikili görüşmelere katılan Irak Türkmen İş Adamları Derneği Başkanı Halit Mayas, bu tip organizasyonların hem ticari açıdan hem de geçmişe dayalı kardeşlik bağlarını güçlendirmek için çok büyük önem arz ettiğini ifade etti. Türk iş adamları, toplamda 150'nin üzerinde Iraklı iş adamı ile görüşme imkânı buldu. 2012 yılında 10.7 milyar dolar ile Irak'ın en çok ihracat gerçekleştirdiği ikinci ülke konumunda olduğunu belirten Ekonomi Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı Bülent Uğur Ecevit, bu değerini toplam ihracatın yüzde 7'sine denk düşüğünü belirtti. Irak'ın, Türk ihracatçısı için vazgeçilmez bir pazar olma özelliği kazandığını vurgulayan Ecevit, Türkiye'nin tarım ürünleri ihracatının yüzde 21'ini yine bu ülkeye gerçekleştirdiğini vurguladı. Kuzey Irak yönetimi ile Türkiye arasındaki ilişkilerin, çok olumlu bir seyir izlediğine işaret eden Ecevit, bu sürecin her geçen gün ilerlemeye devam edeceğini belirterek, "Irak'a yapılan ihracatın yüzde 70-80'i Kuzey Irak'a yapılıyor. Irak'ın genelinde olduğu gibi Kuzey Iraklı işadamları ile ülkemiz işadamları arasındaki iliş-

kiler de hızla artıyor. Şu anda Kuzey Irak'ta bin 500 civarında Türk firması faaliyet gösteriyor. Bunların arasında beş tane de banka bulunuyor" şeklinde konuştu.

IRAK'IN TÜM BÖLGELERİNE ULAŞILDI

Akdeniz Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller İhracatçıları Birliği Başkanı Ali Can Yamanyılmaz ise yaptığı açıklamada; Akdeniz İhracatçı Birlikleri olarak götürdükleri heyetteki işadamlarının, ikili görüşmelerde sadece Erbil bölgesinden değil, Irak'ın neredeyse tüm bölgelerindeki iş adamları ile görüşebilme imkânları bulduklarını belirtti. Önümüzdeki dönemde, bu tip organizasyonların, özellikle Adana'dan direkt uçak seferlerinin başlaması ile daha da yoğunlaşacağını bildiren Yamanyılmaz, 2014 yılında da Iraklı iş adamlarının Türkiye'yi ziyaret edeceğinin müjdesini verdi.

PAZAR ÇEŞİTLİLİĞİ, KANATLI SEKTÖRÜNÜ UÇURACAK

Akdeniz Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller İhracatçıları Birliği'nin ev sahipliğinde "Kanatlı Hayvan Sektöründe Gelişmeler, Sorunlar ve Çözüm Önerileri" toplantısı gerçekleştirildi. Sektörün ihracat pazarlarının çeşitlendirilmesi için yapılması atılması gereken adımların tartışıldığı toplantıda, Asya ve Afrika'da yer alan ülkeler öne çıktı.

Türkiye hayvancılığında, en hızlı gelişen sektörlerin başında gelen kanatlı sektörü, yurtiçinde beslenme açığını en sağlıklı ve en ucuz protein kaynağı olarak kapatırken, ihracat yoluyla ülkeye ciddi bir döviz girdisi de sağlıyor. Bu önem temelinde Akdeniz Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller İhracatçıları Birliği Yönetim Kurulu Başkanı Alican Yamanyılmaz ve Dünya Gazetesi Genel Yayın Yönetmeni Hakan Güldağ başkanlığında 30 Ekim Çarşamba günü Adana'da düzenlenen "Kanatlı Hayvan Sektöründe Gelişmeler, Sorunlar ve Çözüm Önerileri" toplantısında, Türkiye kanatlı

sektörü ele alındı. Akdeniz Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller İhracatçıları Birliği ve Dünya Gazetesi iş birliği ile düzenlenen toplantıya Ekonomi Bakanlığı İhracat Genel Müdürlüğü Tarımsal Ürünler Dairesi Şube Müdürü Cengiz Karabayır, Etaş Afyon Yumurta sahibi İbrahim Afyon, Beyza Piliç ortağı Recep Çalışkan, Lades Piliç sahibi Uğur Uzun, Adana-Şahin Tavukçuluk temsilcisi Mustafa Taşer, Kar-Mar Yumurta sahibi Yüksel Küçük, Adana-Altın Yumurta temsilcileri Murat Yurttaş ve Şirin Yurttaş, Tavaş Yem Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Erel ve Akdeniz İhracatçı Birlikleri Genel

Sekreter Yardımcısı Ümit Sarı ile Dünya Gazetesi Adana temsilcisi Recep Şahin katıldı. "Kanatlı Hayvan Sektöründe Gelişmeler, Sorunlar ve Çözüm Önerileri" toplantısında kanatlı hayvan eti ve yumurtanın en ekonomik protein kaynağı olduğu belirtilirken gelecekte Asya ve Afrika'da şu an tüketilenin 3-4 katı protein tüketileceği, bu nedenle sektörün talep bazında doygunluğa ulaşmadığının altı çizildi.

IRAK, KANATLI HAYVAN SEKTÖRÜ İÇİN TEK PAZAR

Akdeniz Su Ürünleri ve Hayvansal Mamul-

ÜLKELERİN 2012 YILI KİŞİ BAŞINA ET TÜKETİMLERİ (KG)

Kişi başına piliç eti tüketiminin yüksek olduğu ülkelere baktığımızda 43.4 kilogram ile Birleşik Devletler ilk sırada dikkati çekiyor. Birleşik Devletleri sırasıyla; 42.7 kilogram ile Brezilya, 36.9 kilogram ile Hong Kong, 36.7 kilogram ile Arjantin, 35.4 kilogram ile Avustralya ve 33.2 kilogram ile Güney Afrika takip ediyor. Bu ülkelerin kişi başına toplam sığır, domuz, piliç ve koyun dâhil et tüketimini incelediğimizde ise Hong Kong'un toplam 123.6 kilogram ile ilk sıra olduğu görülüyor. Hong Kong'u sırasıyla 108.9 kilogram ile Birleşik Devletler, 99.1 kilogram ile Arjantin, 97.4 kilogram ile Brezilya ve 92.2 kilogram ile Avustralya izliyor.

TÜRKİYE'DE KİŞİ BAŞINA KANATLI ETİ TÜKETİMİ (KG)

Türkiye'nin iki başına kanatlı eti tüketimini incelediğimizde tüketimin 2002 yılına göre yüzde 100 arttığı görülüyor. Türkiye'nin kişi başına toplam kanatlı eti tüketimi 2002'de 10.61, 2004'te 15.29, 2006'da 14.62, 2008'de 16.79, 2010'da 19.19 ve 2012'de 20.54 kilogram olarak dikkati çekiyor. Türkiye'nin kişi başına piliç eti tüketimi 2002'de 9.31, 2004'te 13.73, 2006'da 13.36, 2008'de 15.56, 2010'da 18 ve 2012'de 19.34 kilogram olarak gözlemleniyor. Türkiye'nin kişi başına hindi eti tüketimi ise 2002'de 0.36, 2004'te 0.67, 2006'da 0.65, 2008'de 0.47, 2010'da 0.44 ve 2012'de 0.52 kilogram olarak beliriyor. Türkiye'nin kişi başına köy ve yumurta, tavukları, diğer kanatlı eti tüketimi de 2002'de 0.91, 2004'te 0.86, 2006'da 0.58, 2008'de 0.73, 2010'da 0.72 ve 2012'de 0.65 kilogram olarak dikkati çekiyor.

ler ihracatçıları Birliği Yönetim Kurulu Başkanı Alican Yamanyılmaz, Türkiye'nin kişi başına düşen tavuk eti tüketimini Çin ve Amerika Birleşik Devletleri ile kıyaslayarak Türkiye kanatlı hayvan sektörünün hem içerde hem de dışarıda çok daha büyüyeceğini belirtti. Yamanyılmaz, Irak'ın sadece kanatlı hayvan sektörü için değil, Türkiye'nin pek çok sektörü için tek pazar olduğunu söyledi. Irak'ın tabir yerindeyse "ihracat ortağımız" olduğunun altını çizen Yamanyılmaz, şöyle devam etti: "Bizim sadece Suudi Arabistan'a değil 13 Ortadoğu ülkesine ulaşmamız lazım. Eğer Suriye, Mısır kapalı ise bunu Irak üzerinden yapmalıyız. Irak'ın bize geçiş izni vermesi için de Irak'la ikili görüşmeler devam ediyor. Bu sorunun yakın zamanda çözüleceğini düşünüyorum. Diğer taraftan Hazar Denizi'ne koyulacak Ro-Ro seferleri de Azerbaycan, Türkmenistan, Özbekistan, Kırgızistan, Tacikistan gibi önemli pazarlara girişimizi kolaylaştıracak. Kanatlı hayvan sektörü kısa zamanda çok hızlı yol kat etti.

2011'den 2012'ye yüzde 32 artış kaydetti. 55 ülkeye ihracat yapan bir sektörden bahsediyoruz ancak Türkiye hükümetinin de bu yükselişi desteklemesi gerekiyor. Mesela Romanya, Macaristan, Ukrayna gibi rakip ülkelerde destek oranı bizdekinin çok üzerinde bulunuyor."

AVRUPA BİRLİĞİ'NE İHRACATTA GÜMRÜK BİRLİĞİ ENGELİ

Sektörün en önemli maliyetinin yüzde 75 ile 80 ile yem hammaddesi olduğunu ve bu nedenle kanatlı hayvan yem hammaddelerinin Türkiye'de üretilmesi ile ilgili ciddi girişimler olması gerektiğini belirten Tavaş Yem Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Erel "Devlet yağlı tohum üretimini destekliyor ancak bizim çiftçimiz nedense devlet ne satın alıyorsa onu ekliyor. Yağlı tohum üretiminin Türkiye'de gerçekleştirilmesi kaçınılmaz çünkü sektörün en büyük sorunu yem maliyetleri, Türkiye'de dünya fiyatlarının iki katı" dedi. Ekonomide de

duygusal kararlar alındığını aktaran Erel, dökme piliç satışının yeniden serbest bırakılmasının da merdiven altı üretimini artıracağını ve pakete giren ürünlerin rekabet gücünü düşüreceğini belirtti. Mehmet Erel "İzlenebilir ürün seviyesine gelmek için bunca çaba harlandıktan sonra şimdi neden geri adım atılarak dökme ürün serbest bırakıldı anlamak zor" dedi. Kanatlı hayvan sektörünün, Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonu'ndan binde 7 ile 8, yumurtanın da yüzde 3 oranında pay aldığını açıklayan Erel, bu oranın; elma, narenciye meyvesi gibi ürünlerde ise yüzde 8'lerde olduğuna dikkat çekti. Kesimhanelerin çok modern olduğunu ve kaliteyle ilgili gerekli tüm belge ve onayların alındığını kaydeden Erel, ürünlerinde kesinlikle kalite sorunu yaşanmadığını, Avrupa Birliği ülkelerine ihracat yapılamamasının nedeninin zamanında Gümrük Birliği hazırlanırken et ve yumurtanın sıfır olarak belirlenmesi olduğunu belirtti.

TÜRKİYE'DE KANATLI ETİ ÜRETİMİ (TON)

Türkiye'nin kanatlı eti üretimini incelediğimizde üretimin 2002 yılına göre yüzde 160 arttığı görülüyor. Türkiye'nin kanatlı eti toplam üretimi 2002'de 705 bin 206, 2004'te 1 milyon 45 bin 432, 2006'da 1 milyon 31 bin 779, 2008'de 1 milyon 242 bin, 2010'da 1 milyon 550 bin ve 2012'de 1 milyon 830 bin ton olarak dikkati çekiyor. Türkiye'nin piliç eti üretimi 2002'de 620 bin 581, 2004'te 940 bin 889, 2006'da 945 bin 779, 2008'de 1 milyon 150 bin, 2010'da 1 milyon 420 bin ve 2012'de 1 milyon 707 bin ton olarak gözlemleniyor. Türkiye'nin hindi eti üretimi ise 2002'de 24 bin 582, 2004'te 46 bin 248, 2006'da 45 bin 750, 2008'de 35 bin, 2010'da 33 bin ve 2012'de 43 bin ton olarak beliriyor. Türkiye'nin köy ve yumurta, tavukları, diğer kanatlı eti üretimi de 2002'de 60 bin 043, 2004'te 58 bin 295, 2006'da 40 bin 250, 2008'de 57 bin, 2010'da 62 bin ve 2012'de 80 bin ton olarak dikkati çekiyor.

TÜRKİYE'DE KANATLI ETİ İHRACATI (TON)

Türkiye'nin kanatlı eti ihracatına baktığımızda 2002 yılında 19 bin 642 ton olan ihracatın 2012 yılında 326 bin 249 ton olduğu görülüyor. Türkiye'nin kanatlı eti toplam ihracatı 2002'de 19 bin 642, 2004'te 29 bin 50, 2006'da 37 bin 952, 2008'de 80 bin 743, 2010'da 151 bin 339 ve 2012'de 326 bin 249 ton olarak dikkati çekiyor. Türkiye'nin piliç eti ihracatı 2002'de 6 bin 252, 2004'te 11 bin 96, 2006'da 18 bin 657, 2008'de 48 bin 937, 2010'da 104 bin 128 ve 2012'de 269 bin 32 ton olarak gözlemleniyor. Türkiye'nin hindi eti ihracatı ise 2002'de 695, 2004'te 615, 2006'da 318, 2008'de bin 299, 2010'da bin 036 ve 2012'de 3 bin 737 ton olarak beliriyor. Türkiye'nin kanatlı ayağı ihracatı da 2002'de 12 bin 695, 2004'te 17 bin 339, 2006'da 18 bin 971, 2008'de 30 bin 508, 2010'da 35 bin 232 ve 2012'de 31 bin 159 ton olarak dikkati çekiyor.

TÜRKİYE 3-0 YENİK BAŞLIYOR

Yem hammaddesi olan ülkelerle sektörde rekabet ettikleri için baştan maça üç-sıfır yenik başladıklarını dile getiren Etaş Afyon Yumurta sahibi İbrahim Afyon ise, "Rakiplerimizin maliyeti daha düşük. Yem hammaddesi ithalatını Toprak Mahsulleri Ofisi'nin gerçekleştirerek piyasayı dengelemesi, aracı firma maliyetlerini ortadan kaldırması, fiyat dalgalanmalarına son vermesi gerek" dedi. Afyon, "İhracat fiyatları ile iç piyasa fiyatlarının birbirinden bağımsız olarak belirlenmesi gerekiyor, Yumurta Üreticileri Merkez Birliği, Beyaz Et Sanayicileri Damızlıkçıları Birliği Derneği gibi birliklerin bu konuda belirleyici olmaları gerekiyor. Bu birliklerin yapurum gücünün olması sektörün birlikte hareket etmesi için gereklilik" şeklinde konuştu. Türkiye'de anaç damızlıkların tamamen ithal edilmesinin de sektöre ilgili çok ciddi bir tehdit olduğunu vurgulayan Afyon, anaç damızlık ile ilgili bir-iki çalışma yapıldığını ancak bu çalışmaların beklentileri karşılamadığını ve süren çalışmaların daha da hızlandırılması gerektiğini belirtti. Afyon, "Dünyada üç ırk var ve bu üç ırkı da bize yetiştirtmiyorlar. Bu konuda dışa bağımlı durumdayız. Geçmişte İran aynı duruma düştü, siyasi sebeple damızlık gönderilmedi. İhracatçı olan İran bizden ithalat yapmak zorunda kaldı. Türkiye olarak bu riski sıfırlamalıyız" dedi.

SUUDİ ARABİSTAN'A İHRACATA SURIYE ENGELİ

Özellikle Suudi Arabistan, bununla birlikte Japonya, Çin ve Malezya'ya ihracat ile ilgili devletin çok yoğun lobi faaliyeti yürütmesi gerektiğini kaydeden Beyza Piliç ortaklarından Recep Çalışkan, Türkiye'nin ikili anlaşmalara gitmesi gerektiğinin altını çizdi. Recep Çalışkan, özellikle Suudi Arabistan pazarına girilmemesi için fiyat ya da kalite ile ilgili hiçbir sıkıntı olmadığını ve konunun ikili devlet ilişkileri bazında çözümlenmesinin sektör için önemini vurguladı. Recep Çalışkan, "Suudi Arabistan'a Suriye ve Mısır kapılarının kapalı olması nedeniyle giremiyoruz, girsek de süre bir ay. Hem süre hem navlun maliyetinin artması rekabetimizi imkânsız kılıyor" diye konuştu. Çalışkan, ikili anlaşma olmadığından Çin'e Vietnam-Hong Kong üzerinden tavukayağı ihraç ettiklerini de belirtti. Sektörün yarattığı katma değerinde çok yüksek olduğunu belirten Çalışkan, "Sektörde en az işçi çalıştıran bin-bin 500 kişi çalıştırıyor. Sektörde

Toplantıda açıklamalarda bulunan Akdeniz Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller İhracatçıları Birliği Yönetim Kurulu Başkanı Alican Yamanyılmaz, Suudi Arabistan'ın yanı sıra 13 Ortadoğu ülkesine ulaşılması gerektiğini belirterek, "Diğer taraftan Hazar Denizi'ne koyulacak Ro-Ro seferleri de Azerbaycan, Türkmenistan, Özbekistan, Kırgızistan, Tacikistan gibi önemli pazarlara girişimizi kolaylaştıracak" dedi.

kayıtlı 368 bin doğrudan çalışan var, yem-lojistik ve benzeri dolaylı çalışanlarla birlikte sektörün yarattığı istihdam 550 bin kişiyi buluyor. Bu Türkiye'de için çok ciddi bir rakam" şeklinde konuştu.

TÜRKİYE'NİN EN CİDDİ RAKİBİ BREZİLYA

Lades Piliç sahibi Uğur Uzun ise sektörün en büyük ihtiyacını üretim planlaması olarak belirledi. Sektörün sürdürülebilir kazancı için planlı üretim yapılması gerektiğini ifade eden Uğur Uzun, bu işin çok ciddi yatırım ve finansman gerektirdiğini ancak incelemirse son 10 yılda çok büyük firmaların, çok ciddi markaların bir anda yok olup gittiğini, bu riski tüm sektörün taşıdığını belirtti. Uğur Uzun şöyle devam etti: "Sektörde Türkiye'nin en ciddi rakibi olan ve Suriye'ye de yüklü miktarda tavuk budu ihraç eden Brezilya'nın soya-mısır üreticisi olduğu için yem girdi maliyeti olmamasına ve iklimsel olarak kümeslerini ısıtmadığından enerji

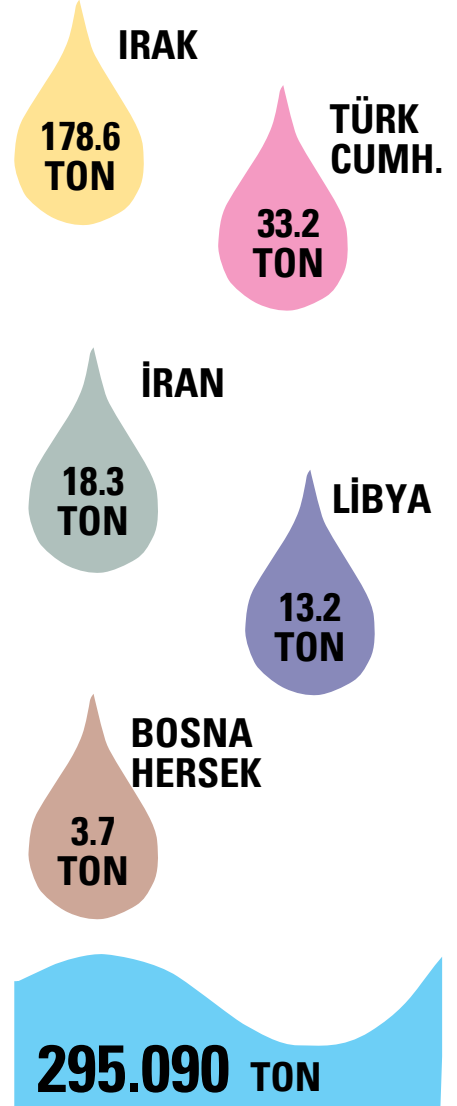
maliyeti olmamasına rağmen navlun desteği alıyor. Türkiye olarak rekabet gücümüz düşük. KDV iadesi ve benzeri geri ödemeler ise çok geç gerçekleşiyor. Türkiye'de yetkisiz ve bilgisiz kişilerin kanatlı etinin tüketimi ile ilgili çok ciddi imaj zedeleme çalışması yapıyor, Bunda art niyet arıyoruz. Kanatlı hayvan etinin sağlık açısından gönül rahatlığıyla tüketilmesi gerekiyor.

İRAK'A İHRACATIN ÖMRÜ ÜÇ YIL

Kar-Mar Yumurta sahibi Yüksel Küçük, Türkiye'nin dünya yumurta ihracatında ikinci sırada olduğunu ancak yumurta sektörünün ihracatta yumurtaları aynı sepete koyarak çok büyük risk altında olduğunu belirtti. Yumurta ihracatının yüzde 95'inin Irak'a gerçekleştiğini aktaran Yüksel Küçük, "Sektörün Irak'taki ömrü üç yıl. Irak, üç yıla kadar kendi üretimine başlayacak, şu an bunun için yatırım yapıyorlar, sektörün acilen yeni pazarlara girmesi lazım" değerlendirmesinde bulundu.

KANATLI SEKTÖRÜ "GÜVEN" İLE BÜYÜYOR

Kanatlı sektörü denilince de şüphesiz akla ilk tavuk geliyor. Tavuk, Türkiye'de gerek kırsal kesiminde gerekse modern tesislerde üretimi ve tüketimi en fazla olan kanatlı hayvan olarak dikkati çekiyor. Kanatlı sektörü, üretimin kitlesel olma özelliği nedeniyle hem iç piyasa hem de dış piyasadaki ticari dalgalanmalardan çok çabuk etkileniyor. Bu bağlamda Türkiye kanatlı ürünlerinin imajının güçlendirilmesi, kalitesinin, hijyeninin, güvenilirliğinin duyurulması ve tanıtılması amacıyla 2011 yılında kurulan Kanatlı Ürünleri Tanıtım Grubu (KTG); İstanbul, Ege, Akdeniz Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller İhracatçı Birlikleri'nin ortaklığı ile faaliyet gösteriyor. Ekonomik dalgalanmalardan çabuk etkilenen kanatlı sektörüne yatırım yapmak için de ölçek ekonomisinin imkânlarını doğru kullanarak ortalamanın üzerinde bir üretim miktarı ile işe başlamayı göze almak; uzun yıllar içinde oluşmuş ithalat, ihracat, üretim ve iç tüketim rakamlarını detaylı inceledikten sonra yatırıma karar vermek gerekiyor.

GEÇTİĞİMİZ YIL TÜRKİYE'NİN GERÇEKLEŞTİRDİĞİ TOPLAM KANATLI ETİ İHRACATI

KİMYANIN MUCİTLERİ ÖDÜLLENDİRİLDİ

AKMİB ve İKMİB iş birliğiyle organize edilen 3. Kimya Ar-Ge Proje Pazarı tamamlandı. Birbirinden ilginç 150 projenin sergilendiği yarışmanın ödül töreninde, birincilere 10 bin, ikincilere 5 bin ve üçüncülere de 3 bin Türk Lirası para ödülü verildi.

Akdeniz Kimyevi Maddeler ve Mamulleri İhracatçıları Birliği (AKMİB) ve İstanbul Kimyevi Maddeler ve Mamulleri İhracatçıları Birliği (İKMİB) iş birliğinde düzenlenen “Kimyevi Maddeler ve Mamulleri Sektöründe 3. Ar-Ge Proje Pazarı” etkinliğinin ödül töreni 2 Kasım 2013 tarihinde, Haliç Kongre Merkezi’nde gerçekleşti. Ödül törenine, İstanbul Büyükşehir Belediye (İBB) Başkanı Kadir Topbaş, Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) Başkanı Mehmet Büyükekşi, AKMİB Yönetim Kurulu Başkanı Ali Uğur Ateş, İKMİB Yönetim Kurulu Başkanı Murat Akyüz, İKMİB Başkan Yardımcısı ve

3’üncü Ar-Ge Proje Pazarı Yürütme Kurulu Başkanı Necmi Sadıkoğlu ile sanayi kuruluşlarının temsilcileri, Ar-Ge kuruluşları ve araştırmacılar katıldı. Törende Kadir Topbaş ve diğer protokol üyeleri konuşma gerçekleştirdiler. Ar-Ge proje pazarlarının önemine değinen konuşmacılar 3. Kimya Ar-Ge Proje Pazarı’na katılım sağlayan tüm yarışmacıları tebrik ettiler. Kimya sektöründe üniversite- sanayi iş birliğinin en güzel örneklerinden biri haline gelen 3. Ar-Ge Proje Pazarı’na bu yıl 255 proje başvurdu. Ticarileşme potansiyeli bulunan 150 proje de Haliç Kongre Merkezi’nde sergilendi. Etkinlik sonunda düzenlenen

ödül töreninde; akademisyen, sanayici, girişimci, öğrenci olmak üzere dört farklı kategoride seçilen 12 projenin sahibi ödüllendirildi. Her kategorinin birincisine 10 bin lira, ikincisine 5 bin lira ve üçüncüsüne 3 bin lira para ödülü verildi. Başarılı kimyacılar ödülleri, İBB Başkanı Kadir Topbaş ve diğer protokol üyeleri tarafından verildi. Kimya Sektöründe Ar-Ge Proje Pazarı’na en fazla katkı sağlayan üniversite Yıldız Teknik Üniversitesi, en fazla katkı sağlayan akademisyen Hasan Erkeskin ve Semra Kırboga, en fazla katkı sağlayan sanayici Kayalar Kimya, en fazla katkı sağlayan girişimci Duygu Çelebioğlu,

en fazla katkı sağlayan öğrenci ise Evren Çiçek ve Ömer Suat Taşkın oldu.

ARA MAL İHTİYACINI KARŞILIYOR

Ödül töreninin açılış konuşmasını gerçekleştiren İKMİB Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı ve Ar-Ge Proje Pazarı Yürütme Kurulu Başkanı Necmi Sadıkoğlu, kimya sektörünün hammadde ve ara mal ithalatının azaltılmasında Ar-Ge ve inovasyon çalışmalarının önemli bir gereklilik olduğuna dikkat çekerek, Kimya Ar-Ge Proje Pazarı'nı bu amaçla düzenlediklerini söyledi. Sadıkoğlu, sözlerine şöyle devam etti: "Sektörümüzün ihracat rakamları artarken, maalesef aynı oranda ithalat rakamları da artış gösteriyor. Yüzde 80 gibi ciddi bir oranda dışa bağımlıyız. Sanayinin ara mal ihtiyacını karşılamak üzere teknolojik çözümler arayışları içindeyiz. Üç yıldır düzenlediğimiz Ar-Ge Proje Pazarı da bu amaca hizmet ediyor. Her yıl katılım ve ilginin biraz daha artıyor olması sektörümüzün geleceği açısından bizleri umutlandırıyor. Aynı zamanda bu yıl bir ilke daha imza atacağız. Ar-Ge Proje Pazarı sonrasında düzenleyeceğimiz 'Sektör Buluşmaları' ile ödül alan projelerin sahipleri, kimyanın en önemli alt sektörlerinden sanayicilerle birebir görüşmeler yapabileceği ve projelerini tanıtmaya fırsatı bulacak. İhracatımızın katma değerini yükseltecek çalışmalarını bundan sonra da desteklemeye devam edeceğiz."

KİMYA İHRACATI 20 MİLYAR DOLARA YAKLAŞTI

İstanbul Kimyevi Maddeler ve Mamulleri İhracatçıları Birliği (İKMİB) Yönetim Kurulu Başkanı Murat Akyüz, konuşmasında plastikten kozmetiğe, ilaçlardan boya sektörüne kadar birçok alanda Türkiye ekonomisine önemli katkılar sağlayan kimya sanayisinin ihracatının 20 milyar dolara yaklaştığını belirtti. Kimya sektörünün 2023 yılında hedeflediği 50 milyar dolarlık ihracata ulaşabilmesinin katma değeri yüksek, yenilikçi ve rekabetçi üretim yapabilmesine bağlı olduğunu ifade eden Akyüz, "Katma değeri yüksek ürünlerin üretilmesi Ar-Ge çalışmalarına önem verilmesinden geçiyor. Fikirlerin uygulanabilir ve üretilebilir olması, yapılan Ar-Ge çalışmalarının ülke ekonomisine katkısı hızlı bir şekilde sağlayacak ve Türkiye'nin yüzleştiği ithalat bağımlılığını azaltacak. İşte bu amaçla

TİM Başkanı Mehmet Büyükeşçi, İKMİB Başkanı Ali Uğur Ateş, İKMİB Başkanı Murat Akyüz ve 3'üncü Ar-Ge Proje Pazarı Yürütme Kurulu Başkanı Necmi Sadıkoğlu tarafından İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Kadir Topbaş'a bir tablo hediye edildi.

'Kimya Sektöründe Ar-Ge Proje Pazarı'nın üçüncüsünü düzenledik. Her ortamda yakındığımız ancak çözümüne dair kalıcı adımlar atmadığımız üniversite-sanayi iş birliğini gerçekleştirme yönünde en somut adımlardan birini attık" dedi.

TÜRKİYE YENİLİK ÜRETEN BİR ÜLKE OLACAK

Sürdürülebilir ihracatın kamu-özel sektör-üniversiteler üçgeninden geçtiğinin bilinciyle, Kimya Sektöründe Ar-Ge Proje Pazarı etkinliğini bu yıl da gerçekleştirme-

pan Akyüz, şöyle devam etti: "Gerek Ar-Ge kapsamında istihdama, gerekse Ar-Ge konusunda kullanılacak hammadde ve diğer ekipmanlara verilecek teşviklerin bürokratik engellere takılmadan KOBİ'lere sunulması en ciddi beklentilerimiz arasında. Ayrıca bu tür etkinliklerin desteklenmesi konusunda gerek Ekonomi Bakanı Zafer Çağlayan'ın gerekse TİM Başkanı Mehmet Büyükeşçi'nin yardımlarını esirgemeyeceklerinden hiç kuşku yok. Bu tür girişimlerle ülkemiz yenilik ve teknoloji ithal eden ülke olmaktan çıkıp, yenilik üreten

KİMYEVİ MADDELER VE MAMULLERİ SEKTÖRÜNDE 3'ÜNCÜ AR-GE PROJE PAZARI'NA BU YIL 255 PROJE BAŞVURDU VE TİCARİLEŞME POTANSİYELİ BULUNAN 150 PROJE, ÖDÜL TÖRENİ ÖNCESİ HALIÇ KONGRE MERKEZİ'NDE SERGİLENDİ

nin hakkı gururunu yaşadıklarını dile getiren Murat Akyüz ayrıca etkinliğin üçüncü yılında toplam 150 projenin yer almasının gurur duyulacak bir katılım olduğunu belirtti. Akyüz, etkinlik boyunca sanayi temsilcilerinin proje sahipleri ile birebir görüşmeler gerçekleştirdiğini ve sergilenen çalışmaların üretilebilirliği yönünde gerek sektöre gerekse Türkiye'ye faydalı olacak görüşmeler yaptıklarını söyledi. Ar-Ge teşviklerinin artırılması gerektiğine vurgu ya-

ve ürettiğini küresel pazarlara ihraç eden öncü bir ülke konumuna yerleşecektir.

KİMYA AR-GE PROJE PAZARI'NA YOĞUN İLGİ

Katılımcılara hitap eden Türkiye İhracatçıları Meclisi (TİM) Başkanı Mehmet Büyükeşçi, bu yıl TİM bünyesinde sekiz Ar-Ge proje pazarının düzenlendiğini ve proje pazarları arasında en çok ilgiyi Kimya Ar-Ge Proje Pazarı'nın gördüğünü belirtti. Birlik başkan-

ÖDÜL ALAN PROJE SAHİPLERİ...

Öğrenci Kategorisi:

Birincilik Ödülü: Tuğba Kul Köprülü / Gaziosmanpaşa Üniversitesi

İkincilik Ödülü: Süleyman Şimşek / Erciyes Üniversitesi

Üçüncülük Ödülü: Ömer Suat Taşkın / İstanbul Teknik Üniversitesi

Girişimci Kategorisi:

Birincilik Ödülü: Duygu Aksoy, Neşe Bulut / İstanbul Üniversitesi / Kayalar Kimya

İkincilik Ödülü: Merve Kolay, Mete Mercan

Üçüncülük Ödülü: Fatih Karabey

Akademisyen Kategorisi:

Birincilik Ödülü: Burhan Ateş, S. Köytepe, Mq. Karaaslan, H. Parlakpınar, N. Vardı, C. Ara / İnönü Üniversitesi

İkincilik Ödülü: Yrd. Doç. Halil Şahan, M. Nurullah Ateş, Şaban Patat, SanjeevMukerjee, K. M.Abraham / Erciyes Üniversitesi

Üçüncülük Ödülü: Burhan Ateş, S. Köytepe, Eb. Denkbaş, S. Balcıoğlu, S. Gülgen / İnönü Üniversitesi

Sanayici Kategorisi:

Birincilik Ödülü: Halil Akbulut, Selma Feridunoğlu / Kayalar Kimya

İkincilik Ödülü: Olçun Ekinci, Duygu Aksoy / Kayalar Kimya

Üçüncülük Ödülü: Hülya Başaran, Seda Gündoğan / Akbaşlar Tekstil Enerji

Dört farklı kategoride seçilen 12 proje sahibi ödülleri, İKMİB Başkanı Murat Akyüz, AKMİB Başkanı Ali Uğur Ateş ve 3'üncü Ar-Ge Proje Pazarı Yürütme Kurulu Başkanı Necmi Sadıkoğlu'nun elinden aldı.

larının özverili çalışmaları sayesinde 2023 yılında kimya sektörünü 50 milyar dolara, Türkiye'yi de 500 milyar dolar ihracat hedefine taşıyacaklarını ifade eden Büyükeksi, "2023 için ortaya büyük hedefler koyduk. 2023 yılında 500 milyar dolarlık ihracata ulaşmayı hedefliyoruz. Dünyanın en büyük ilk 10 ekonomisi arasında yer almak istiyoruz. Bu hedefe ulaşmak için her zamankinden daha fazla çalışacağız" dedi. Dünyadaki zorlu ekonomik koşullara rağmen Türkiye mal ihracatının artmaya devam ettiğini vurgulayan Büyükeksi, ekim ayında Türkiye ihracatının 1 eksik iş gününe rağmen yüzde 1.5 artış gösterdiğini kaydetti. 10 aylık net mal ihracatının yüzde 5.2 arttığını söyleyen Büyükeksi,

"Altın ihracatındaki düşüşler ve Ortadoğu'da yaşanan siyasi istikrarsızlıklar toplam ihracatımıza olumsuz yansıdı. Ancak önümüzdeki dönemde ihracat tempomuzun daha da hızlanacağına inanıyoruz. Çünkü önümüzdeki dönemde, dünya ekonomilerinde bir toparlanma bekliyoruz. Avrupa pazarımız yavaş yavaş toparlanıyor. İlk 10 ayda AB'ye ihracatımız yüzde 6 arttı. Ortadoğu'da siyasi gerginlikler de azaldığında ihracat performansımız daha da iyileşecek" şeklinde konuştu.

HEDEFLERE ULAŞMAK İÇİN DAHA ÇOK REKABETÇİ OLMAK GEREK

Kimyevi maddeler sektörünün ihracattaki ağırlığının her geçen gün hissedildiğini

ifade eden Türkiye İhracatçılar Meclisi Başkanı Mehmet Büyükeksi, ilk 1000 ihracatçı firma içinde, kimyevi maddeler sektöründen 92 firmanın var olduğunu söyledi. Bu firmaların toplam ihracatının yaklaşık 12 milyar dolar olduğunu belirten Büyükeksi, sektörün 2023 yılında 50 milyar dolarlık ihracat ve binde 8'lik dünya pazar payı hedefi olduğunu kaydetti. Bu hedeflere ulaşmak için daha fazla rekabetçi olmak gerektiğine vurgu yapan Büyükeksi, "Dünyada çok büyük bir rekabet ortamı yaşanıyor. Gelişmiş ülkeler Ar-Ge ve inovasyona daha fazla önem veriyor. Bu ülkelerin milli gelir içindeki Ar-Ge harcamalarının oranı yüzde 3 civarında seyrediyor. Bu oran

Japonya'da yüzde 3.26'ya Güney Kore'de yüzde 3.74'e kadar yükseliyor. Türkiye'de ise bu oran binde 86. 2023 yılında bu rakamı yüzde 3'e yükseltmeyi hedefliyoruz. Bunun için de katıldığımız her platformda inovasyona daha fazla vurgu yapıyoruz. Ve biliyoruz ki katma değeri yüksek ürünler üretip ihraç etmeyi önce hayal edip sonra tasarlayacak gençlerimiz bizi 2023 hedeflerimize yaklaştıracak. Biz gençlerimizin dinamizmine, gücüne inanıyoruz. Geçen yıl çoğunluğunu gençlerimizden oluşan 15 bin katılımcı Türkiye İnovasyon Haftası etkinliklerimize katıldı. Bu yıl 28-30 Kasım tarihleri arasında daha geniş kapsamlı olarak Türkiye İnovasyon Haftası etkinliklerini düzenleyeceğiz. Bugün ödül alan proje sahiplerinin eserlerini de İnovasyon Haftasında sergileyeceğiz. Önemli tasarım ve inovasyon gurularını ağırlayacağız. Hepinizi etkinliğimize bekliyoruz" diye konuştu.

"SEKTÖRÜN GELİŞMESİ İÇİN NE GEREKİYORSA YAPMAYA HAZIRIM"

Törende konuşma yapan İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Kadir Topbaş, ödüllerin gelenekselleşmesini önemsedğini belirterek, Türkiye ekonomisi açısından çok önemli olan bu sektörün en yoğun üretim yerinin İstanbul olduğunu söyledi. Hükümetin orta ve yüksek teknolojili ürünlerde Avrasya'nın üretim üssü olma vizyonu olduğunu, kendilerinin de bu çerçevede İstanbul'u teknolojik ürünlerin ve Ar-Ge merkezlerinin üssü yapmayı hedeflediklerini vurgulayan İBB Başkanı Kadir Topbaş, çevreye duyarlı ve ileri teknoloji ile üretim yapan firmaların, İstanbul'un tanıtımı ve marka değerinin artması açısından çok önemli olduğunu aktardı. Kozmetikten ilaca pek çok alanda üretilen katma değeri yüksek ürünlerin, İstanbul'a önemli girdilerin yanında prestij de kazandıracığını kaydeden İBB Başkanı Kadir Topbaş, "Şehrimiz, sizler gibi iş adamlarımızın ve İstanbulluların desteğiyle dünyanın parlayan yıldızı haline geldi. Belediye başkanı olarak İstanbul'da Ar-Ge tabanlı kaliteli ürünler sunan kimya sektörünün daha çok gelişmesi için bundan sonra da ne gerekiyorsa yapmaya hazırım. 3'üncü Ar-Ge Proje Pazarı ödüllerinin de sektörün gelişmesine önemli katkılar sunacağına inanıyor ve ödül alanları tebrik ediyorum" diye konuştu.

YARIŞMANIN BİRİNCİLERİ

Öğrenci Kategorisi Birincilik Ödülü: Tuğba Kul Köprülü, Prof. Dr. Şaban Tekin Gaziosmanpaşa Üniversitesi

Projenin adı: Turkuaz DNA İzolasyon Kiti

"Turkuaz DNA İzolasyon Kiti" tasarımıyla, yarışmaya Gaziosmanpaşa Üniversitesi'nden katıldık. DNA izolasyonu, hücrelerin içindeki DNA'ları izole etmeye yarayan bir teknik. DNA izolasyonu için çeşitli kitler kullanılıyor. Bu kitler, çoğunlukla uluslararası firmaların elinde bulunuyor. Piyasada farklı çeşit ve fiyatta DNA izolasyon kiti bulmak mümkün. Çoğunluğu ithal olan bu kitle, çalışılan organizma türüne göre değişebiliyor ve temin süreleri uzayabiliyor. Projemiz sayesinde Türkiye'de ilk defa yerli bir kit üretimi yapılabilir. Yerli kit üretimi ithal fiyatların neredeyse 3'te birine tekabül ediyor. Böyle bir maliyet avantajına sahip olacağız ve bu avantajlardan herkesin yararlanmasını istiyorum. Bu anlamda destek almak, yatırımcılarla buluşmak, bizim için çok önemliydi ve 3. Ar-Ge Proje Pazarı'na da bu sebeple katıldık. Eğer bir destekle finansman sağlayabilirsek projemize yaşam kazandırıp birçok kitleyle paylaşmış olacağız.

Girişimci Kategorisi Birincilik Ödülü: Duygu Aksoy, Neşe Bulut, İstanbul Üniversitesi / Kayalar Kimya

Projenin adı: UV Işınlarıyla Kürlenebilen Alkid Reçinelerin Sentezi ve Boya Formülasyonlarının Geliştirilmesi

İstanbul Üniversitesi'yle iş birliği içinde yürüttüğümüz proje, Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu (TÜBİTAK) 1505 programı tarafından destekleniyor. Projemizde kimya sektörünün dışa bağımlılığını azaltmak istedik. Mobilya boya ve verniklerinde seri üretim yapan firmalar için daha hızlı kuruyan, daha hızlı üretim imkânı veren ve daha verimli üretim teknolojileri artık geliştirdik. Fakat mobilya boya ve verniklerinin içinde bulunan en önemli hammaddeleri ithal ediyoruz. Petrol türevli bu bağlayıcıların ise her yıl fiyatları artıyor. Daha kolay üretilen alkid reçinelerin modifikasyonu ile ithal edilen ürünlerin yerine yeni bir ürün geliştirdik. Geliştirdiğimiz yeni ürünü kullandığımızda maliyetimiz yaklaşık yüzde 32 ila 40 arasında düşecek. Bu bize büyük bir rekabet avantajı sağlayacak. Ayrıca ahşap koruma sistemleri için dünyada daha önce böyle bir çalışma gerçekleştirilmedi.

Akademisyen Kategorisi Birincilik Ödülü: Burhan Ateş, S. Köytepe, Mg. Karaaslan, H. Parlakpınar, N. Vardı, C. Ara İnönü Üniversitesi

Projenin adı: Polifenol Temelli Biyoyoumlu Poliüretan Doku Yapıştırıcısı Üretimi

Bu proje ile daha önce düzenlenen 1'nci Ar-Ge Proje Pazarı'na da katılmıştık. Ama projemiz daha tamamlanmamıştı ve bu nedenle ödül alamamıştık. Bugün birinciliğe layık görülen projeyi daha çok insan hayatına yönelik olarak hazırladık. Vücut içinde meydana gelebilecek akıntıyı önlemek için doku yapıştırıcısı görevi gören bu yapıştırıcı, kanamayı durdurmak, doku yırtıklarını kapatmak için özellikle cerrahi operasyonlarda kullanılıyor. Oluşturduğumuz ürün vücut içi dokuları yapıştırmaya yönelik biyoyoumlu malzemenin oluşuyor. Şu an birçok ameliyatta kullanılan fibrin temelli yapıştırıcılar yüksek maliyete sahip ve doku yapıştırma gücü yüksek değil. Bu çalışmanın sonunda yapıştırıcı özellikleri güçlü, kolay hazırlanabilir ve uygulanabilir düşük maliyetli bir yapıştırıcı ortaya çıkardık.

Sanayici Kategorisi Birincilik Ödülü: Halil Akbulut, Selma Feridunoğlu, Kayalar Kimya

Projenin adı: Mikro Seramik Kürecikli Isı Yalıtımlı İç-Dış Cephe Astar Boya Malzemesi Geliştirme Projesi

Günümüzdeki ekonomik koşulların değişmesiyle enerji tasarrufu konuları gündeme geldi ve biz de enerjiden tasarruf etmeyi dikkate alarak bu projeyi hazırladık. Kömür ve doğal gaz gibi enerji kaynaklarında tasarruf edebilmek için ısı yalıtımı sağlayabilecek bir boya çalışması yaptık. Çalışmamızda seramik küreciklerinin ısı yalıtımına katkı performanslarını hesaba kattık ve Türkiye'de ısı yalıtımında kullanılan en yaygın yöntem olan EPS ve XPS levhanın yerine alternatif geliştirdik. Işığın yansıtma özelliğinde faydalanarak ısı yalıtımına katkı sağlayabilecek bir prensipten yola çıktık. Isı yalıtımının mantolamadaki gibi ısı konduksiyonunu köpük gibi malzemelerle azaltarak değil, doğrudan ısı iletim katsayısının azaltılması yöntemiyle boya ve astar geliştirdik.

Sertifikalı çelikte kaliteli hizmet

Kaliteli ve sertifikalı ürün grupları ile müşteri memnuniyetini ön planda tutan Öznur Paslanmaz, yeni yatırımları ve güçlendirdiği alt yapısı ile istikrarlı büyümesini sürdürüyor.

Yeni yatırımları ve güçlendirdiği alt yapısı ile istikrarlı bir şekilde büyüme kaydeden Öznur Paslanmaz, Mersin'in önde gelen firmaları arasında yer alıyor. İki bin civarında ürün çeşidine sahip olan firma, başta otomotiv ve otomotiv yan sanayi olmak üzere makine imalat sanayi ve savunma sanayi için ihtiyaç duyulan malzemelerin satış öncesi, satışı ve satış sonrası hizmetleri sunuyor. Sertifikalı çelik satışında sürekli gelişme kaydeden firma, endüstriyel malzeme satışı da gerçekleştiriyor.

İKİ BİN CİVARINDA ÜRÜN ÇEŞİDİ

Faaliyete 1980'de Öznur Metal adı altında şahıs şirketi olarak başladıklarını, ardından değişen ticari koşullara uyum sağlamak adına geçen yıl limitet şirkete dönüştüklerini ifade eden Öznur Paslanmaz yetkilisi Yavuz Beller, bu dönüşümün ardından çalışma alanlarını da genişlettiklerini belirtti. Daha önce 600 metrekare alanda çalışmalarını sürdürürken, bunu 1200 metrekareye çıkardıklarını açıklayan Beller, yeni yapılanmanın tamamlandığını bildirerek, bu yıl Mersin sanayicisine daha iyi, hızlı ve ucuz malzeme temin edebildiklerini ve ürünleri zamanında teslim etmek için altyapıyı oluşturduklarını söyledi. Beller, endüstriyel malzeme satışı gerçekleştirdiklerini

de söyleyerek, 2 bin civarında ürün çeşidine sahip olduklarını, temel hedeflerinin kaliteli ve sertifikalı çelik ürünlerinde hizmet vermek olduğunu söyledi.

MÜŞTERİ MEMNUNİYETİ ARTTI

Paslanmaz malzemelerde birinci sınıf malzeme getirilmesi sonucu müşteri memnuniyetinin arttığına dikkat çeken Yavuz Beller, bu sayede eleştirilerin azaldığını ifade etti. Özellikle paslanmaz sac malzemelerinde çok ciddi kalite farklılıkları olduğunu kaydeden Beller, bu konuda son kullanıcının dikkatli olmasını, ürünleri alırken tercihlerini özellikle sertifikalı olanlardan yana kullanması gerektiğini açıkladı. Beller, böylece yaşanabilecek problemlerin önüne geçileceğine vurgu yaptı. Bu sene ürün gamlarına gıda tüzüğüne uygun paslanmaz-fittings ürünleri de eklediklerini bildiren Beller, ürün çeşitliliğini artırdıklarını ve müşterinin aradığı her türlü ürünü temin etme kapasitesine sahip bir metal markete dönüştüklerini söyledi.

KÂRLILIK AZALDI

Geçen sene yüksek seyreden demir, çelik ve paslanmaz fiyatlarının bu yıl yüzde 20 düşüğünü kaydeden Yavuz Beller, bu nedenle

Öznur Paslanmaz yetkilisi Yavuz Beller

kârlılıklarının azaldığını dile getirdi. Beller, "Bölgemizde gerek sanayi gerekse tarımsal yatırımların artması bizim satışlarımızı da artırdı. İş hacmimizin artmasına karşın hammadde fiyatlarındaki düşüş nedeniyle kârlılığımız aynı oranda artış gösteremedi" dedi. Beller, demir-çelik fiyatlarının dolar fiyatına göre dalgalandığını, fiyat sabitliğini yakalamakta zorlandıklarını ifade etti.

Ekotek, Mersin için çalışıyor

Ekotek Gıda'nın öncülüğünü yaptığı 'Mersin Girişimi' ile kentin hem marka değerinin artırılması hem de ekonomik potansiyelinin doğru değerlendirilmesi için çalışıyor.

Ekotek Gıda Sahibi Halil Öztoprak

Türkiye'nin dünyaya açılan kapısı durumunda olan Mersin'in ekonomisinde kentin limanı öne çıkıyor. Başta Doğu Anadolu, Batı Akdeniz ve İç Anadolu'dan olmak üzere, Türkiye'nin dört bir tarafından firmalar, ithalat ve ihracatlarını Mersin üzerinden yapıyor. Mersin'de yer alan firmalarda kentin ekonomisine paralel olarak büyüyor. Ekotek Gıda da gelecek stratejisini bu doğrultuda hazırlayarak hem Mersin hem de Türkiye'nin büyümesine eşlik ediyor. Türkiye ekonomisinde geleceği umut vaat eden en önemli kentlerden birinin Mersin olduğuna dikkati çeken Ekotek Gıda Sahibi Halil Öztoprak, 'Made in Mersin' ile Mersin şehrinin markasını güçlendirerek hem Türkiye genelinde hem de dünya genelinde kenti bir marka haline getirecek adımları atmak istediklerini aktardı. Alt yapının, bir kent ve ülke için gerekli olan yol, su, elektrik, gaz, kanalizasyon, peyzaj, çevre, ulaşım gibi donanımların tüm olduğunu anlatan Öztoprak, alt yapının; ticaretin, eğitimin ve sanayinin gelişmesi için kaçınılmaz bir zorunluluk olduğunu altını çizdi. Alt yapısı oldukça güçlü olan Mersin'in ileriye doğru daha sağlam adımlar ile hareket etmesi ve geleceği de bunun üzerine inşa etmek için 'Mersin Girişimi' harekete geçirdiklerini aktaran Öztoprak, 'Mersin Girişimi' olarak öncelikli hedeflerinin beş yıl içinde Singapur'u yakalayarak, daha ileriye

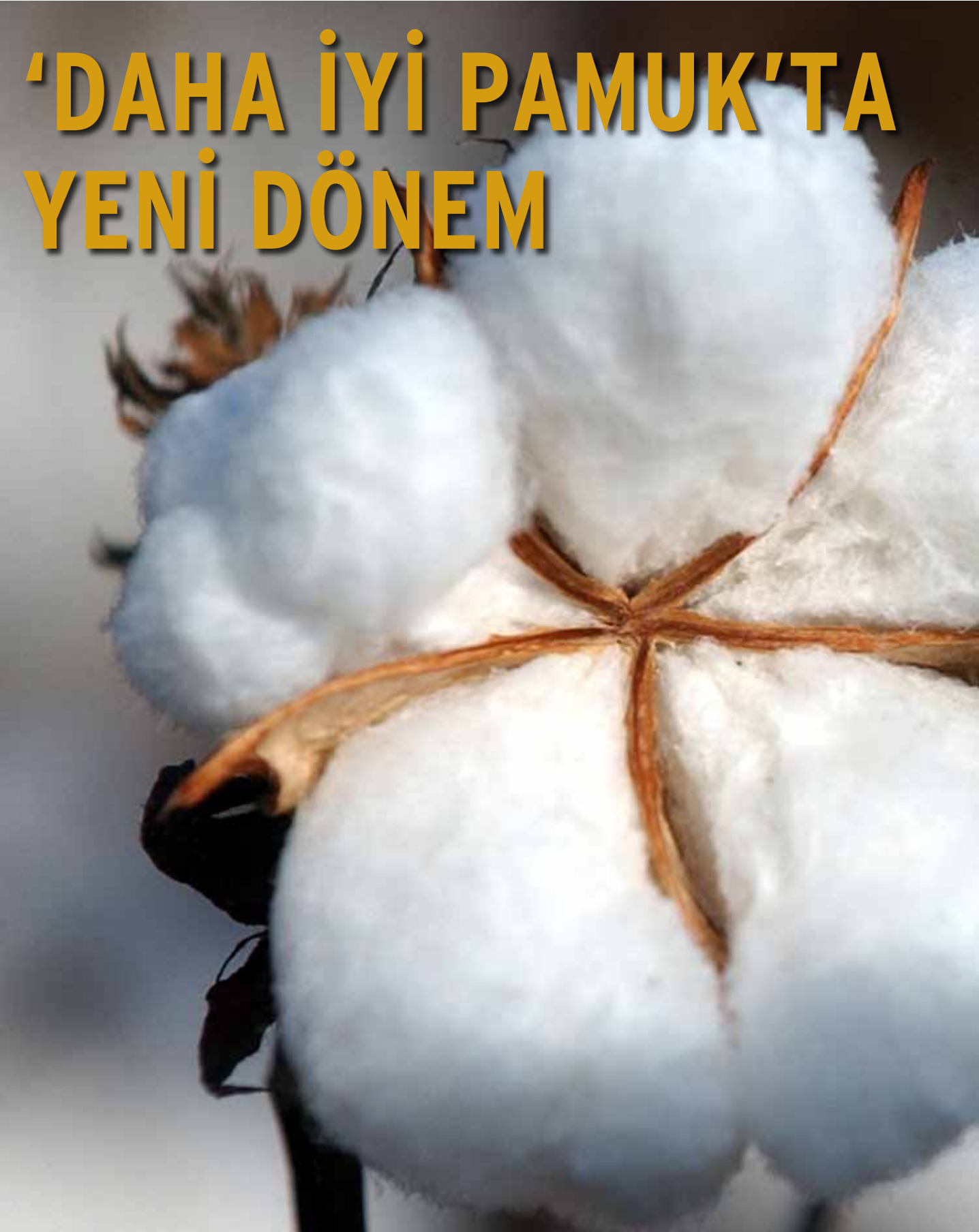
gitmek olduğunu vurguladı. Öztoprak, Mersin'in Türkiye'nin nüfus bakımından dokuzuncu, yüzölçümü bakımından 10'uncu büyük kenti olduğunu dile getirerek, "15 bin 550 kilometrelik yüzölçümü ile Singapur'dan 20 kat daha büyük olan Mersin'in sahil tarafı 9 bin yıldan beridir yerleşim yeri olmuş. O zamandan beri şehir; Hititlerin, Asurluların, Perslerin, Yunanlıların, Arapların ve Selçukluların bir parçası olarak yaşamış. Antik Yunan döneminde, Zephyrion olan şehrin adı, birçok antik yazar tarafından dile getirilmiş. Antik kaynaklara göre şehirde o zamanda da ticaret yapılıyordu, hatta kent kendi adına para bile basırmıştı" açıklamasında bulundu.

"ÖNCELİKLE SİNGAPUR'U GEÇMELİYİZ"

Türkiye'nin en büyük limanının Mersin'de yer aldığına dikkati çeken Halil Öztoprak, "En fazla narenciyenin yetiştiği; üç üniversitesi ile on binlerce mühendis, doktor, iktisatçı ve iş insanının yetiştiği Mersin, Antalya'dan sonra Türkiye'de tarımda en fazla katma değeri yaratan şehir olarak görülüyor. Bununla beraber Mersin, İstanbul'dan sonra en fazla tiyatro bale opera etkinliği katılımcısının olduğu şehir olarak öne çıkıyor. Bundan dolayıdır ki Mersin, İstanbul'dan sonra kültür endeksi en yüksek

olan şehir olarak dikkati çekiyor. Öztoprak, dünyanın kalbinde yer alan Türkiye'nin, dünyada hak ettiği yerde olmaması gibi Mersin'de hak ettiği yerde olmadığını altını çizerek, "Öncelikle Mersin'de hızlı bir ivme ile tarım, turizm, ticaret ve eğitim endekslerini yükselterek sadece birkaç milyar dolar olan Mersin'in Türkiye ekonomisine katkısını yüz milyarlarca dolara çıkaracağız. Ayrıca Mersin Limanı'nın, Avrupa'nın ve hatta dünyanın en büyük aktarım limanı olmasını sağlayacağız. Mersin'i İstanbul'dan sonra Türkiye'nin en büyük finans merkezi haline getireceğiz. Ele ele vererek öncelikle Singapur'u geçmeliyiz. Ardından daha ileriye gitmeliyiz. Hamburg nasıl ki Almanya için en önemli liman ise Mersin de Türkiye için aynı şey olmalı" diye konuştu. Öztoprak, Mersin kentinin sahip olduğu avantajlara ilişkin, "Mersin; ülke bazında batısındaki Antalya, doğusundaki Çukurova ve Gaziantep, kuzeyindeki Kahramanmaraş ve Konya ovası ile öne çıkıyor. Türkiye'nin en önemli ekonomi bölgesi olmaya aday Mersin makro düzeyde ise batısında Amerika Birleşik Devletleri ve Avrupa Birliği, doğusundaki İran, kuzeyindeki Rusya, güneyindeki Afrika ve Ortadoğu ile dünyanın en önemli ekonomik bölgelerinden biri olmaya adaydır. Birkaç yıl içinde kent, 'Mersin Girişimi' ile dünyada hak ettiği yeri alacak" açıklamasını yaptı.

'DAHA İYİ PAMUK'TA YENİ DÖNEM

Beyaz altın olarak nitelendirilen pamuk da Türkiye geneli 2013 yılı rekoltesinin 475 bin ton olması öngörülüyor. Son dönemde pamuk lifi üretiminde Adana'da gerileme yaşansa da ilde başlatılan "Better Cotton-Daha İyi Pamuk" uygulaması ile ithalat zorunluluğunun ortadan kalkacağı öngörülüyor.

Çekirdeğiyle yağ sanayinin, lifiyle tekstilin, küspesiyle hayvancılığın ana girdisini oluşturan ve üreticinin geçmişte "Beyaz altın" olarak nitelendirdiği pamuk, üretici ülkeler açısından büyük ekonomik değere sahip. Bugün dünyadaki en büyük pamuk üreticisi konumunda Çin yer alırken, bu ülkeyi; Hindistan ve ABD takip ediyor. Pamuk üretiminde diğer önemli ülkeler ise Bağımsız Devletler Topluluğu, Pakistan, Türkiye, Brezilya, Arjantin, Mısır, Yunanistan, Suriye, Meksika, İran, Sudan, Tanzanya, Paraguay, Peru, Kolombiya, İsrail, Nikaragua ve Guatemala şeklinde sıralanıyor. Günümüzde Türkiye, pamuk ekim alanı yönünden dünyada yedinci sırada yer alıyor. Türkiye, birim alandan elde edilen lif pamuk verimi yönünden dördüncü; pamuk üretim miktarı yönünden altıncı; pamuk tüketimi yönünden beşinci; pamuk ithalat yönünden dördüncü ülke konumunda bulunuyor. Türkiye, organik pamuk üretimi yönünden de dünyanın en önde gelen ülkelerinden birisi. Adana ve Çukurova'nın simgesi haline dönüşen pamuk, bölgede en çok Karataş, Ceyhan, Yüreğir ilçelerinde yetiştiriliyor. Son dönemlerde kütlü pamukta alıcı sorununun yaşanması, girdi maliyetlerinin fazlalığı, pamuk için belirlenen alım fiyatlarının düşük olması, yeterince destek alınamaması ve ürün bedellerinin zamanında ödenmemesi gibi sebeplerden ötürü bölgede pamuk üretiminin düştüğü ifade ediliyor. Güneydoğu Anadolu Projesi'nin (GAP) devreye girmesiyle de Şanlıurfa, pamuk lifi üretiminde Çukurova'yı geride bırakmış bulunuyor. Bir zamanların pamuk di-

yarı Adana ise üçüncü sırada yer alıyor. Pamuk üretiminde yaşanan problemler yüzünden pamuk üreticileri mısır ve soya gibi alternatif ürünleri tercih ediyor. Tüm bu olumsuzluklara rağmen Adana'da başlatılan Better Cotton-Daha İyi Pamuk uygulaması ile ithalat zorunluluğunun ortadan kalkacağı öngörülüyor.

TÜRKİYE 'BEYAZ ALTIN'DA LİDERLER ARASINDA

Pamuk üretimi açısından Türkiye'yi, Akdeniz Bölgesi'ni ve dünya pamuk üreticilerini değerlendiren Adana İl Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürü Hamit Aygül, günümüzde Türkiye'nin, pamuk ekim alanı yönünden dünyada yedinci sırada yer aldığını söyledi. Türkiye'nin birim alandan elde edilen lif pamuk verimi yönünden dördüncü olduğunu

Adana İl Gıda, Tarım ve Hayvancılık
Müdürü Hamit Aygül

Adana ve Çukurova'da 2001'den 2005 yılına kadar ekim alanlarında azalış olmasına karşın 2005 yılından 2011 yılına kadar artış gözlemlendiği belirtiliyor.

ifade eden Hamit Aygül, “Türkiye, pamuk üretim miktarı yönünden altıncı; pamuk tüketimi yönünden beşinci; pamuk ithalat yönünden dördüncü ülke konumundadır. Türkiye, organik pamuk üretimi yönünden de Dünya'nın en önde gelen ülkelerinden birisi” dedi. Türkiye’de pamuk üretiminin Ege, Antalya, Çukurova ve Güneydoğu Anadolu bölgelerinde yoğunlaştığını söyleyen Aygül, “Bölgemizde ise en fazla ekiliş alanı ile Karataş ilçemiz birinci sırayı alırken bu, yıllara göre değişebiliyor. Karataş, Ceyhan, Yüreğir ilçelerimiz en fazla pamuk ekiliş alanına sahip olan yerlerdir” dedi. Türkiye’de, oldukça güçlü bir pamuk üretimi yapılanmasına karşın, bu güçlü yapıyı olumsuz yönde etkileyebilen birçok sorunlar bulunduğunu ifade eden Aygül, “Pamuk bölgemizin önemli bir endüstri ve yem bitkisi. Çukurova'nın tarihten gelen geleneksel tarım yapısı içinde önemli bir yeri olan pamuk, Adana'nın simgesi durumundadır. Adana, Türkiye'nin pamuk tarımı potansiyeli en yüksek olan ili iken, bu önemi giderek azalmaya başladı. Nitekim bir zamanlar Çukurova'nın ‘Beyaz altını’ olarak değerlendirilen pamuk, Çukurova Bölgesi için gün geçtikçe daha az alanda yetiştirilen bir ürün haline geldi” değerlendirmesinde bulundu.

STRATEJİK ÜRÜN; PAMUK

Pamuğun stratejik bir ürün olduğuna değinen Hamit Aygül, uluslararası ticaretteki yerinin büyük olması sebebiyle pamuğun stratejik ürün olma özelliğini daha da artırdığını kaydetti. Yıllar geçtikçe ekim alanlarında ve üretim

miktarında önemli değişiklikler yaşandığını belirten Aygül, Adana ve Çukurova’da 2001’den 2005 yılına kadar ekim alanlarının gittikçe azaldığını söyledi. Aygül, çekirdeğiyle yağ sanayinin, lifiyle tekstilin, küspesiyle hayvancılığın ana girdisini oluşturan ve üreticinin geçmişte “Beyaz altın” olarak nitelendirdiği pamuğun yıllardan beri ekim alanlarında ve üretimindeki azalmaların başlıca nedenlerini sıraladı. Aygül, şöyle devam etti: “Kütlü pamukta alıcı sorunu yaşanması, girdi maliyetlerinin fazlalığı, pamuk için belirlenen alım fiyatlarının düşük oluşu, yeterince destek alamaması ve ürün bedellerinin zamanında ödenmemesi sebeplerden birkaçı. Bu nedenlerle pamuk üreticileri mısır ve soya gibi alternatif ürünleri tercih ediyor ve en fazla tercih edilen ürün de mısırdır. Mısır daha kolay üretilmekte, üretim riskleri pamuğa göre daha az olmakta ve daha kârlı oluyor. Pamuk hasat zamanının yağışlara denk gelmesi durumunda bütün emekler yok olabiliyor. Adana’da 81 adet çırçır fabrikası bulunduğunu söyleyen Aygül, “İlimizde Bakanlığımızın ‘Pamukta Tarla Okulu Eğitim Projesi’ yürütülüyor. Bu kapsamda pamuk üreticilerimize, pamuk hastalık, zararlıları, yabancı otları ve yetiştiricilik konularında tarla başında uygulamalı eğitimler düzenleniyor. İlimizde özellikle Karataş-Yüreğir-Ceyhan ilçelerimizde Pamuk ekiliş alanı bulunuyor” dedi. 2001’den 2005 yılına kadar ekim alanlarında azalış olmasına karşın 2005 yılından 2011 yılına kadar artış gözlemlendiğini ifade eden Aygül, “2003 yılında 386 bin 360 dekar olan ekim alanı 2011’de 567 bin 723 dekar, 2012 yılında da 455 bin 836 dekar

oldu. 2011 yılında dünya pamuk piyasasındaki artışlar ekim alanını artırdı. Ancak 2011 yılının kasım ayından sonra lif pamuk fiyatlarının düşmesinin 2012 yılı ekim alanları yüzde 10 ila 25 oranında azaldı” dedi.

PAMUK TÜKETİMİNDE YÜZDE 50 ARTIŞ

Pamuk bitkisinin, yaygın ve zorunlu kullanım alanıyla insanlık açısından, yarattığı katma değer ve istihdam olanaklarıyla da üretici ülkeler açısından büyük ekonomik öneme sahip olduğunu kaydeden Hamit Aygül, artan nüfus, doğal elyafa olan ilginin giderek artması ve yaşam standardının yükselmesi gibi sebeplerin pamuk bitkisine olan talebi de artırdığına dikkat çekti. Dünya pamuk üretiminin yaklaşık yüzde 80’ini, Türkiye’nin de içinde olduğu sekiz ülke tarafından gerçekleştirildiğini söyleyen Aygül, “Dünyada pamuk üretimi yapan ülkeler; Çin, Hindistan, ABD, Bağımsız Devletler Topluluğu, Pakistan, Türkiye, Brezilya, Arjantin, Mısır, Yunanistan, Suriye, Meksika, İran, Sudan, Tanzanya, Paraguay, Peru, Kolombiya, İsrail, Nikaragua, Guatemala’dır” dedi. Pamuk lifi kullanımının son verilere göre, tüm kullanılan lifler içerisinde yüzde 49’luk bir paya sahip olduğunu, tüketilen tekstil bitkileri içinde ise son 10 yılda en yüksek olan lif olduğunun altını çizdi. Geçtiğimiz 30 yıl içinde toplamda dünya pamuk tüketiminin yüzde 50’nin üzerinde artarak, yaklaşık 19 milyon tona ulaştığına dikkat çeken Aygül, “Kimyasal lifler hâlâ tüketilen lifler içinde daha yüksek bir paya sahip olmalarına rağmen, insanların

doğal maddelere olan tutkularının artması ve kimyasal liflere doğal liflerdeki birçok özelliğın kazandırılmaması sebebiyle pamuk, cazibesini artan bir şekilde muhafaza ediyor” dedi.

475 BİN TON REKOLTE BEKLENİYOR

Türkiye’de pamuk rekoltesi gelişiminin sıcak geçen yaz ayları süresince çok olumlu yönde olduğunu ifade eden Tekstil ve Hammaddeleri Sektör Kurulu Pamuk Danışmanı Sebahattin Gazanfer, Türkiye geneli 2013 tahmini pamuk rekoltesinin 475 bin ton olması beklentisinin hâkim olduğunu söyledi. Son haftalarda iplik piyasasının oldukça durgun seyrettiğini söyleyen Sebahattin Gazanfer, dolar ve Euro’nun değer kazanmasına bağlı olarak pamuk fiyatlarında kısmi bir yükselme olabileceğini belirtti. Özellikle Adana ve karamanmaraş bölgesinde kapasite artışı yatırımlarının da söz konusu olduğuna dikkat çeken Gazanfer, “Türkiye’nin, iplik üretim kapasitesinin belirlenmesine ilişkin bilinen en son çalışma yaklaşık 8-10 yıl önce gerçekleştirildi. Aradan geçen süre içerisinde gerçekleşen değişimler yakından takip edilmedi. Sonuçta, mevcut kapasite hakkında sağlıklı tahminde bulunabilmek için Sektörel Kurul tarafından bir çalışmanın başlatılmasında büyük fayda var” dedi.

DÜNYA PAMUK POLİTİKALARINDA ÇİN FAKTÖRÜ

Gelecek birkaç yıllık süre içinde, dünya pamuk endüstrisinin alacağı istikamet, Çin hükümetince belirlenecek politika kararları ile şekilleneceğini ifade eden Dr. Sebahattin Gazanfer, Çin hükümetinin ulusal rezervine pamuk alımından vazgeçtiği gün, pamuk fiyatlarının düşüşe geçeceğini ve en az birkaç yıl düşük kalacağını söyledi. Gazanfer, benzer şekilde, eğer Çin rezervindeki stokları hızlı bir biçimde elden çıkarmaya çalışırsa, fiyatların da hızla düşüşe geçeceğini kaydetti. Gazanfer, “Bu olasılıklar, pamuk ticareti ile yakından ilgilenen kesimler için korkulu rüya

görünümünde. Çin yetkilileri, bugüne kadar gerçekleşen uygulamalarıyla bu olasılıkları gündemlerine dahi almamış olmakla, tüm piyasa oyuncularına güven verdiler. Benzer bir güven geçtiğimiz temmuz ayı içerisinde New York Pamuk Borsası (ICE) tarafından düzenlenen bir günlük seminerde Çin Ulusal Pamuk Rezervi Kurumu’nun Genel Danışmanı tarafından verildi” diye konuştu. Gazanfer, şöyle devam etti: “Çin’de oluşacak pamuk stokları nedeniyle, ülkenin pamuk ithalatına yönelmesini gerektirecek koşulların ortaya çıkması; Çin’e ihracat yapmayı planlayan başta ABD olmak üzere tüm potansiyel ülkeler, pazar payı kaybetmeme veya ihtiyaç fazlası pamuk stoku oluşmasını önleme amaçlarıyla, ihrac fiyat tekliflerini düşürerek kendilerine rekabetçi bir ortam yaratmaya çalışabilecekler. Böyle bir gelişme ise uluslararası piyasalarda pamuk fiyatlarının düşmesine yol açabilecek. Mevcut durumda Çinli tekstilciler, yüksek maliyetli pamuk ve giderek artan işçilik giderleri nedeniyle göreceli olarak kaybedilmeye başlayan rekabetçi yapılarından dolayı daha fazla zorlanacak, bu durum daha az pamuk tüketimi ve daha düşük rekabet gücü anlamına gelebilecek. Çin, oldukça yüksek sayılan ve ihtiyaç fazlası gibi görünen pamuk stoklarının azaltılması amacıyla, ani kararlar yerine temkinli bir politika izlemeyi ve çözümünü zamana yaymak istediğini net bir biçimde ifade etti.”

KURAKLIK TEHDİT UNSURU

ABD’de pamuk üretiminin bazı eyaletlerde hüküm süren kuraklık nedeniyle ve mısır ile soya fasulyesine yönelmeden dolayı kısmen düşebileceğini söyleyen Dr. Sebahattin Gazanfer, Pakistan, Brezilya ve Özbekistan ile diğer ülkelerin birçoğunda üretimin bir önceki sezon seviyesinde kalabileceği beklentisinin olduğunu söyledi. 2013/14 sezonunda dünya pamuk tüketiminin 24 milyon ton olması öngörüldüğünü ifade eden Gazanfer, “2013 Ağustos ayında, Çin’de polyester fiyatları, Cotlook A Endeksine göre 20 cent/lb’nin üstünde bir farkla satılıyor. Bu durum, elyaf piyasa-

Tekstil ve Hammaddeleri Sektör Kurulu Pamuk Danışmanı Sebahattin Gazanfer

sında pamuğun rekabet gücünü zayıflatıyor. Çin’de gerek polyester kullanımının artması, gerekse özellikle son yıllarda pamuk ipliği ithalatına ağırlık verilmesi, pamuk tüketiminin artmasını engelleyen iki faktör oldu” dedi. Gazanfer, şöyle devam etti: “2013/14 sezonu ile ilgili ön verilere göre, dünya pamuk üretiminin 25.6 milyon ton, tüketiminin ise 24 milyon ton seviyesinde gerçekleşmesi, dünya ticaretinin 9 milyon ton olması ve 2014/15 sezonuna yaklaşık 20 milyon ton stok devretmesi tahmin ediliyor. Devredecek bu stokun, öngörülen toplam pamuk tüketim miktarının yüzde 83 gibi çok büyük bir bölümünü karşılayabilecek düzeyde olacağı açık bir şekilde görülüyor. Aradan geçen dört sezon sonunda, devreden pamuk stokunun iki misli artmış olacağı anlaşılıyor. Mart 2011’den bu yana Çin hükümeti, ulusal pamuk rezervine gerek yerli, gerekse ithal pamuk alımlarında bulunarak; 2012/13 sezonu sonu itibarıyla Çin’in rezerv stokuna toplam alımları 7.8 milyon ton oldu. Yine 2012/13 sezonu sonu itibarıyla Çin’in toplam devir stokunun 9.4 milyon ton olduğu, 1.6 milyon tonluk pamuk stokunun da özel sektörün bünyesinde bulunduğu hesaplanıyor. Çin’de toplam pamuk tüketiminin 2012/13 sezonunda 8.3 milyon ton olduğu dikkate alındığında, bu stok seviyesinin bir yıllık pamuk tüketimini rahatlıkla karşılayabilecek düzeyde olduğu açıkça anlaşılıyor. Ancak halen özel sektörün elinde bulunan pamuk miktarının, sadece 2 aylık ihtiyacı karşılayabilecek miktarda olduğu gerçeği de göz önünde bulundurulmalıdır. Gerçi bu miktar, ağustos-eylül arasında kalan iki aylık dönemin sorunsuz geçirilmesi ve 2013/14 sezonunda yeni ürünün gelimine kadar önemli bir sorunla karşılaşmayacağı varsayımına dayandırılıyor.”

TÜRKİYE, PAMUK EKİM ALANI YÖNÜNDEN DÜNYADA YEDİNCİ, BİRİM ALANDAN ELDE EDİLEN LİF PAMUK VERİMİ YÖNÜNDEN DÖRDÜNCÜ; PAMUK ÜRETİM MİKTARI YÖNÜNDEN ALTINCI; PAMUK TÜKETİMİ YÖNÜNDEN BEŞİNCİ SIRADA YER ALIYOR

KURUYEMİŞTE HEDEF İLK ÜÇ

Küresel kuruyemiş pazarında ihracat hacmiyle dördüncü sırada yer alan Türkiye, 2012 yılını 1 milyar 367 milyon dolarlık ihracat ile geride bıraktı. Sektör, bu yılın ilk altı ayında ise ihracatını 643 milyon dolarla yüzde 10 artırmıŐ durumda.

Öğün aralarında atıştırılabilir olarak önemli bir yer tutan kuruyemiş, ekonomik getirisiyle de ülke ekonomilerine büyük destek sağlıyor. Toplam 42.2 milyar dolar olan dünya kuruyemiş ticaret hacminin 22.3 milyar dolarlık bölümünü ihracat, 19.9 milyar dolarlık bölümünün ise ithalat oluşturuyor. Sektörde, 2.2 milyar dolarlık dış ticaret hacmiyle küresel ticaret pazarında yüzde 5'lik bir paya sahip olan Türkiye, Amerika, Hindistan ve Almanya'nın ardından 4'üncü sırada yer alıyor. Türkiye, 2012 yılı itibarıyla küresel kuruyemiş ihracatında 1 milyar 367 milyon 460 bin 516 dolar dolar ile yüzde 8.7 paya, ithalata ise yüzde 1.5'lük bir hacme sahip. Kuruyemiş sektöründe önemli bir yere sahip olan kuru meyvelerin toplam küresel ticaret hacmi ise 9.7 milyar dolar ile küresel kuru meyve ticareti içinde yüzde 20.2 gibi önemli bir paya sahip. Türkiye'de kuruyemiş tüketimi ise yaklaşık 500 bin ton civarında. Kişi başına tüketilen kuruyemiş ise yaklaşık 6-6.5 kilogram. Bu miktar ile tüketimde Türkiye, Lübnan, İran ve Yunanistan'ın arkasından geliyor. Türkiye'de en fazla tüketilen kuruyemişin ay çekirdeği olduğu belirtiliyor. Bu ürünü fındık, Antep fıstığı ve ceviz takip ediyor.

YILSONU HEDEFİ YÜZDE 10

Türkiye, 2012 yılı itibarıyla 4 milyon 812 bin 460 kilogram ile 52 milyon 267 bin 253 dolarlık Antep fıstığı, 5 milyon 409 bin 591 kilogram ile 59 milyon 636 bin 358 dolarlık ceviz, 7 milyon 894 bin 245 kilogram ile 70 milyon 74 bin 93 dolarlık badem, 11 milyon 12 bin 917 kilogram ile 25 milyon 618 bin 276 dolarlık leblebi ve 634 bin 459 kilogram ile 25 milyon 305 bin 479 dolarlık çam fıstığı ihracatı gerçekleştirildi. Kuru meyve ihracatında ise 227 milyon 159 bin 985 kilogram ile 529 milyon 587 bin 588 dolarlık çekirdeksiz kuru

Tüm Kuruyemiş Sanayicileri ve İş Adamları Derneği
Başkanı Muammer Çaputçu

2012 YILI KURUYEMİŞ İHRACATI

**ÇEKİRDEKSİZ
KURU ÜZÜM**

530
MİLYON DOLAR

**KURU
KAYISI**

298
MİLYON DOLAR

**KURU
İNCİR**

177
MİLYON DOLAR

BADEM

70
MİLYON DOLAR

CEVİZ

60
MİLYON DOLAR

üzüm, 101 milyon 540 bin 334 kilogram ile 298 milyon 301 bin 477 dolarlık kuru kayısı, 55 milyon 401 bin 200 kilogram ile 177 milyon 30 bin 81 dolarlık kuru incir ve 10 milyon 59 bin 832 kilogram ile 20 milyon 254 bin 260 dolarlık da kayısı ve zerdali çekirdeği ihracatı söz konusu. Yılın tamamında toplam ihracat ise 1 milyar 367 milyon 460 bin 516 dolar olarak gerçekleşti. Bu yılın ilk altı ayını yüzde 10'luk ihracat artışı ile geride bırakan sektörün, mevcut artış eğilimini sürdürmesi halinde 2013 yılının tamamını yüzde 10-15 civarında ihracat artışıyla kapatacağı öngörülmüyor. Özellikle çam fıstığı ve Antep fıstığı üretiminde en önemli üretici ülkeler arasında yer alan Türkiye, kuru meyve sektöründe de 130'dan fazla ülkeye ihracat yapıyor. Türkiye kuruyemiş sektörünün en önemli ihrac pazarlarının başında Avrupa Birliği gelirken bu bölgeyi, ABD, Rusya, Irak, Avustralya, Cezayir, Kanada, Libya, İsviçre, Mısır, İsrail ve Brezilya takip ediyor.

EN FAZLA AY ÇEKİRDEĞİ TÜKETİLİYOR

Sektörün ayrılmaz parçalarından biri olan kuru meyvelerin toplam küresel ticaret hacminin 9.7 milyar dolar olduğunu ifade eden Tüm Kuruyemiş Sanayicileri ve İş Adamları Derneği (TÜKSİAD) Başkanı Muammer Çaputçu, Türkiye'nin 1 milyar dolar ihracat ve 27.6 milyon dolar ithalat ile net ihracatçı bir ülke olduğunu ve küresel kuru meyve ticareti içinde de yüzde 20.2 gibi önemli bir paya sahip olduğuna dikkat çekti. Muammer Çaputçu, "Ürünlerin dış ticaret dengeleri incelendiğinde Türkiye'de iklim koşulları nedeniyle yetiştirilmediği için kaju, hurma ve iç pazarda talep çok ve üretim yetersiz olduğu için yer fıstığı, badem ve ceviz dışındaki bütün ürünlerde dengenin Türkiye lehine pozitif olduğu görülüyor" dedi. Türkiye'de kuruyemiş tüketim miktarı ve alışkanlığına bakıldığında, Türkiye'de kuruyemiş tüketiminin yaklaşık 500 bin ton civarında olduğunu söyleyen Çaputçu, bu miktarın yaklaşık 3.5 milyar dolarlık bir pazar büyüklüğüne işaret ettiğini belirtti. Bu tutarın içinde 1.2 milyar dolarlık endüstriyel kuruyemiş pazarının da yer aldığını ifade eden Çaputçu, "Sadece çerezlik kuruyemişin pazar büyüklüğüne bakıldığında 2.3 milyar dolarlık bir pazar karşımıza çıkıyor. Türkiye'de kişi başına tüketilen kuruyemiş miktarı ise yaklaşık 6-6.5 kilogram olarak ifade ediliyor. Bu miktar ile tüketimde Türkiye, Lübnan, İran ve Yunanistan'ın arkasında yer alıyor. Bu pazar yapısı içinde miktar olarak

Ege Kuru Meyve ve Mamulleri İhracatçıları Birliği Başkanı Osman Öz

Türk kuruyemiş, kuru ve kabuklu meyve sektörünün üretimine ilişkin bilgiler aktaran Ege Kuru Meyve ve Mamulleri İhracatçıları Birliği Başkanı Osman Öz, Türkiye'nin bir milyar dolar civarındaki ihracat değeri sayesinde dünya kuru ve kabuklu meyve dış ticaretinde yüzde 11-12 civarında bir paya sahip olduğunu belirtti. Osman Öz, kuru meyveler denilince Türkiye'nin söz sahibi olduğu üç ürünün dışında hurma, kurutulmuş erik, tropikal meyveler, kurutulmuş elma, erik, şeftali, armut gibi Türkiye'de üretilmeyen veya üretimi çok sınırlı düzeyde olan ve ticaret hacimleri önemli rakamlara ulaşan ürünlerin de aklı gelmesinin altını çizdi. Sektörün bünyesinde yer alan badem, ceviz, Antep fıstığı, çam fıstığı gibi kabuklu meyvelerin de dünya ticaretinde önemli yer tuttuğunu ifade eden Öz, "Adı geçen ürünlerin çoğunda Türkiye'de üretim miktarı, ihracat talepleri bir yana, ülkemizin kendi ihtiyacını karşılamaktan bile uzak. Badem ve ceviz gibi ürünlerin ithalatı için yurtdışına her yıl 150-200 milyon dolar civarında döviz ödeniyor. Dolayısıyla, ülkemizde, iklim ve toprak şartlarının uygun olduğu bölgelerde söz konusu ürünlerin üretim alanlarının artırılmasına ihtiyaç duyuluyor" diye konuştu.

en çok tüketilen ürünün ay çekirdeği olduğu görülüyor. Özellikle yaz aylarında tüketimi artan ay çekirdeğinin yıllık tüketim miktarının 100-120 bin ton civarında olduğu tahmin ediliyor. Ay çekirdeğini yer fıstığı ve kabak çekirdeği takip ederken, en az tüketilen kuruyemiş olarak karşımıza leblebi çıkıyor. Miktar olarak kuruyemiş pazarı bu şekildeyken, tutar olarak bakıldığında farklı bir tablo ortaya çıkı-

2012 YILI KURUYEMİŞ İHRACATI

**ANTEP
FISTIĞI**

52

MİLYON DOLAR

LEBLEBİ

26

MİLYON DOLAR

**ÇAM
FISTIĞI**

25

MİLYON DOLAR

**ELMA
KURUSU**

5

MİLYON DOLAR

**ERİK
KURUSU**

897

BİN DOLAR

yor. İç pazarda en fazla pazar büyüklüğüne sahip olan ürünler sırasıyla fındık, Antep fıstığı ve ceviz. Bu ürünlerin endüstriyel kullanımları da yaygın olan ürünler. En çok tüketilen ürün olan ay çekirdeğinin tüketimi yaz aylarında artıyor olsa da genel olarak kuruyemiş tüketiminin kış aylarında yoğunlaştığı görülüyor” diye konuştu. Bunun yanında, Türkiye’de bayramlar, yılbaşı gibi özel günlerde de kuruyemiş tüketiminin arttığına işaret eden Çaputçu, şöyle devam etti: “Türkiye’de kuruyemiş tüketimini mevsimler ve özel günler ziyadesiyle etkiliyor. Tüketimi etkileyen bir diğer faktör ise kuruyemiş fiyatları... Dünyada olduğu gibi Türkiye’de de sağlıklı yaşam gelişen trend olarak ortaya çıkıyor. Sağlıklı yaşamın en önemli bileşenlerinden biri olan sağlıklı beslenme ve diyet listeleri içinde kuruyemiş ve kuru meyveler vazgeçilmez unsurlardan biri olarak karşımıza çıkıyor. Neredeyse her gün gazeteler, sağlıklı yaşam odaklı internet siteleri ve bloglarda kuruyemişlerin faydalarına ilişkin makaleler, haberler yayınlıyor. Dolayısıyla, insanların tüketim alışkanlıkları bunlardan da etkileniyor. Yakın zamana kadar Türkiye’de kuruyemiş pazarının çok büyük bir bölümü dökme ürünlerden oluşurken, son yıllarda paketli ürünlere olan talebin de arttığı görülüyor.

KURUYEMİŞE PROJE DESTEĞİ

Türkiye’nin 2023 ihracat hedefi doğrultusunda; TÜKSİAD’ın yürüttüğü projelere değinen Muammer Çaputçu, şöyle konuştu: “TÜBİTAK-MAM Bazı Kuruyemiş Ürünlerinin Raf Ömürlerinin Belirlenmesi ve Kalitesinin İyileştirilmesine Yönelik Araştırmalar Projesi ile Ekonomi Bakanlığı Kuruyemiş Sektörüne Yönelik Uluslararası Rekabet Yeteneğinin Geliştirilmesi Projesi yer alıyor. TÜBİTAK-MAM Bazı Kuruyemiş Ürünlerinin Raf Ömürlerinin Belirlenmesi ve Kalitesinin İyileştirilmesine Yönelik Araştırmalar Projesi, tamamı TÜKSİAD tarafından finanse edilen, toplam bütçesi 195 bin lira artı KDV olan ve üç yıl sürecek bu projede Türk kuruyemişlerinin ihracatta karşılaştığı en büyük sorunun aflatoksin sorunu olduğu tespitinde bulunulmuş ve seçilen iki üründe, yer fıstığı ve ay çiçeği, en uygun depolama ve paketleme koşullarının neler olduğuna ilişkin Ar-Ge çalışmaları başlatılmış, eş zamanlı olarak da üretici ve sanayiciler eğitim niteliğinde toplantılarda bir araya getirildi. Ekonomi Bakanlığı Kuruyemiş Sektörüne Yönelik Uluslararası Rekabet

İstanbul Kuru Meyve ve Mamulleri İhracatçıları Birliği Başkanı Mehmet Er

Kuruyemiş sektöründe ülke olarak coğrafi konumu ve iklimi dolayısıyla ürün gamı açısından son derece zengin olduğunu ifade eden İstanbul Kuru Meyve ve Mamulleri İhracatçıları Birliği Başkanı Mehmet Er, bu zenginliğin kuru meyveler ve sert kabuklu meyveler grubuna da yansıdığını söyledi. Er, kuru üzümünden kuru incire, Antep fıstığından, ceviz, kuru kayısıdan çamfıstığına, bademden leblebiye, ay çekirdeğinden pek çok diğer kuru veya kavrulmuş meyvelere kadar çok geniş bir ürün gamında üretim ve ihracat yaptıklarını söyledi. Kuruyemiş sektöründe önemli bir yere sahip olan kuru meyve ihracatına da değinen Er, dünya genelinde kuru meyve ve mamullerine özellikle sağlık açısından bir eğilimin olduğunu söyledi. 2013 Yılı Ocak-Haziran döneminde Türkiye geneli sektör ihracatının geçen yıla göre yüzde 10 dolayında gibi iyi bir artış oranı yakaladığını söyleyen Er, yılın ilk yarısında çekirdeksiz kuru üzüm, kuru kayısı ve kuru incir en çok ihraç edilen ürünler arasındaki yerlerini koruduğunu, Antep fıstığı ihracatında ise belirgin bir yükseliş yaşandığını aktardı. Er, “İhracatımızdaki mevcut artış eğiliminin devam etmesi durumunda ve 2013 yılını yüzde 10-15 dolayında bir artışla tamamlayacağımızı öngörüyoruz” dedi.

Yeteneğinin Geliştirilmesi Projesi, Ekonomi Bakanlığı’nın UR-GE tebliği kapsamında desteklenmeye hak kazanan bu projede TÜKSİAD çatısı altında gerçekleştirilecek ortak eğitim ve danışmanlık ve ortak pazarlama faaliyetleri yoluyla kaliteli ve lezzetli Türk kuruyemişleri algısını dünya pazarında yerleştirmek ve firmamızın ihracatlarını artırmak amaçlanıyor.”

SİLİFKE OSB GELECEK VAAT EDİYOR

İhracatını 2012 yılında 13 milyon dolara çıkarma başarısını gösteren Silifke OSB, bölgede yapılması planlanan nükleer ve termik santraller ile birlikte yeni yatırımcılarını bekliyor.

Çukurova Bölgesi'nden İç Anadolu'ya açılan bir kavşak noktasında bulunan Silifke Organize Sanayi Bölgesi (SOSB), liman ve karayolu bağlantılarıyla avantajlı konumunu değerlendirmek için çalışıyor. Toplam beş sektörde faaliyet gösteren Silifke OSB, 2012 yılında 13 milyon dolar ihracat gerçekleştirerek, bölge halkının gelişmesi, gelir düzeyinin artması ve işsizliğin azalması hususunda çalışmalara imza atıyor. Silifke OSB'de ön plana çıkan sektörlerin başında;

taş ve toprağa dayalı sanayinde mermer işleme geliyor. Bu sektörü ikinci sırada; gıda, içki ve tütün sanayi, üçüncü sırada; kimya, petrol ürünleri, lastik ve plastik ürün sanayi, dördüncü sırada; metal eşya, makine ve ulaşım araçları sanayi; beşinci sırada ise kâğıt, kâğıt ürünleri, basım ve baskı sanayi takip ediyor. Silifke OSB'nin gelecek planları arasında ise başta, bölgede yapılması planlanan nükleer ve termik santrallerin ardından artış kaydetmesi öngörülen yatırımları kendisine çekmek geliyor. OSB,

yatırımlarının artmasının ardından enerji sektöründe faaliyet gösteren yatırımcılara talip olmayı planlıyor.

67 ADET SANAYİ PARSELİ

Silifke Organize Sanayi Bölgesi'nin 2000 yılında 92.8 hektarlık alana sahip olduğunu söyleyen Silifke Kaymakamı ve Silifke Organize Sanayi Bölgesi Yönetim Kurulu Başkanı Fatih Damatlar, Mersin İl Özel İdaresi, Silifke Belediyesi ve Silifke Ticaret ve Sanayi Odası'nın yüzde 33.33 katılım-

ları ile kurulduğunu ifade etti. Damatlar, "1'inci ve 2'nci Etap olmak üzere toplam 67 sanayi parseli olarak Uygulama İmar Planları hazırlandı ve bu parsellerden 46 parselin parselasyon ve alt yapı projeleri tamamlandı ve parsel satışa hazır hale getirildi. Bu parsellerden 1'inci Etapta 36 parsel, 2'nci Etapta yedi parsel olmak üzere; toplam 43 parselin tahsisi yapıldı, üç parsel için de yatırımcılar bekleniyor. Maliki gaipte olan 13 parsel için kamulaştırma çalışmalarına esas kayyım ataması için Silifke Asliye Hukuk Mahkemesine müracaat edilerek kayyım atanması talebinde bulunulmuş olup, sekiz parsel de 2B arazisi kapsamında olmak üzere toplam 67 adet Sanayi Parseli mevcudumuz da var. Silifke Organize Sanayi Bölgesi'nce tahsis edilen parsellerden 22 parselde üretim yapılıyor, 17 parsel üzerinde inşaat devam ediyor ve dört parsel de proje aşamasında bulunuyor" diye konuştu.

2012 YILINDA 13 MİLYON DOLAR İHRACAT

Silifke OSB'de bugün 485 kişinin istihdam edildiğini söyleyen Fatih Damatlar, bu sayının 2 bin ila 2 bin 500 kişi arasında olmasının planlandığını kaydetti. Damatlar, bölge halkının gelişmesi, gelir düzeyinin artması ve işsizliğin azalması hususunda planlarının olduğunu söyledi. Silifke Organize Sanayi Bölgesi il ve ilçelerin büyük ölçüsünde ihtiyaçlara cevap verdiğini ifade eden Damatlar, Silifke OSB'nin 2012 yılında 13 milyon dolar ihracat gerçekleştirdiğini kaydetti. Silifke OSB alt yapı kapsamında bulunan ve imar planında gösterilen 8 bin 759 metre uzunluğundaki yolun açımının tamamlandığı bilgisini de aktaran Damatlar, bütün parsellere ulaşım sağlandığını ve alt yapı çalışmalarını kapsamındaki parsel yollarının tamamının açıldığını ilettiler. Bütün parsellere yol gittiğini kaydeden Damatlar, şöyle devam etti: "2 bin 844 metre kısmının, asfalt malzemesi Silifke Organize Sanayi Bölge Müdürlüğü tarafından karşılanarak İlçe Özel İdare Müdürlüğü'nün yardımları ile Haziran 2012 tarihi içinde asfaltı tamamlandı. Silifke ile organize sanayi bölgesini birbirine bağlayan bin 400 metre uzunluğundaki Silifke OSB bağlantı yolunun genişletilmesi çalışmaları 14 Ekim 2012 tarihi itibarıyla asfaltlaması yapılarak tamamlandı. ikinci etap kapsamında bin 810 metre yolun asfalt malzemesi organize

sanayi bölge müdürlüğü tarafından karşılanarak sıkıştırma ve asfaltlama çalışması da Silifke Belediyesi tarafından 2013 yılı içinde tamamlandı ve toplam 3 bin 244 metre uzunluğundaki yolun asfaltlanması yapıldı. Önümüzdeki günler de imkânlar el verdiğinde, Silifke Belediyesi ile İlçe Özel İdare Müdürlüğü'nden temin edilecek araçlar ve teknik personel ile yol uygulama projesine göre yol açma ve tesviye ile sanat yapıları yapılması için planlama yapılacak."

MERMER İŞLEME İLK SIRADA

Silifke OSB'de 4 bin 420 metre uzunluğunda yağmursuyu şebeke hattı döşemesinin tamamlanarak hizmete sunulduğunu kaydeden Fatih Damatlar, Silifke OSB'de son dönemde gerçekleştirilecek yatırımlar hakkında şöyle konuştu: "6292 sayılı yasa gereğince yapılan talep üzerine organize sanayi bölgesi imar planı sınırları içinde bulunan 1358, 1359, 1360, 1361, 1362, 1363 ve 1417 numaralı yedi adet parsel 6831 sayılı yasanın 2/B maddesine göre orman sınırlarına çıkarılan parsellerden olduğundan yasanın 6'ncı maddesinin 12'nci bendine göre gereği organize sanayi bölgesine verilmesi gerektiği talep edildi. Yapılan talep Maliye Bakanlığı Milli Emlak Genel Müdürlüğü tarafından uygun görüldü ve söz konusu parsellerin satın alınması için süreç başlatıldı. İşlemlerin tamamlanması, maliki gaipte olan 13 parsel için kamulaştırma çalışmalarına esas kayyım ataması ve bu çalışmaların tamamlanarak yeni sanayi parselleri oluşturmak ve altyapı

Silifke Kaymakamı ve Silifke Organize Sanayi Bölgesi Yönetim Kurulu Başkanı Fatih Damatlar

inşaatını gerçekleştirmek için Silifke Asliye Hukuk Mahkemesine müracaat edilerek kayyım atanması talebinde bulunuldu." Damatlar, OSB olarak bedelsiz arsa teşviki hariç, diğer KDV, SSK gibi genel teşvik kapsamındaki diğer teşviklerden yararlandığını söyledi. OSB'de ön plana çıkan sektörlerin başında taş ve toprağa dayalı sanayide mermer işleminin geldiğini ifade eden Damatlar, ikinci sırada gıda, içki ve tütün sanayi; üçüncü sırada kimya, petrol ürünleri, lastik ve plastik ürün sanayi; dördüncü sırada metal eşya, makine ve ulaşım araçları sanayi; beşinci sırada ise kâğıt, kâğıt ürünleri, basım ve baskı sanayisinin yer aldığını belirtti.

SİLİFKE ORGANİZE SANAYİ BÖLGESİ'NDE ÖNE ÇIKAN SEKTÖRLER

TAŞ VE TOPRAĞA DAYALI SANAYİ - MERMER İŞLEME

GIDA, İÇKİ VE TÜTÜN SANAYİ

KİMYA, PETROL ÜRÜNLERİ, LASTİK VE PLASTİK ÜRÜN SANAYİ

METAL EŞYA, MAKİNE VE ULAŞIM ARAÇLARI SANAYİ

KÂĞIT, KÂĞIT ÜRÜNLERİ, BASIM VE BASKI SANAYİ

İNOVATİF ÜNİVERSİTE KAHRAMANMARAŞ SÜTÇÜ İMAM

Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, ileri düzeyde ve dünya standartlarında araştırma yaparak, Ar-Ge'ye dayalı inovatif gelişmenin lokomotiflerinden biri olmayı hedefliyor.

Kurulduğu günden bu yana her geçen gün kendini yenileyerek ve geliştirerek çağdaş bir görünüm kazanan Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, sosyal, bilimsel ve kültürel etkinlikleriyle yüksek eğitim standartlarını yakalamayı ve korumayı hedefliyor. 11 Temmuz 1992 tarihinde kurulan üniversite, Kahramanmaraş'ın merkezinde yer alıyor. 10 fakülte, 4 yüksekokul, 8 meslek yüksekokulu, 3 enstitü, rektörlüğe bağlı 6 bölümden oluşan Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, uzaktan eğitim merkezi ile birlikte, yaklaşık 27 bin öğrenciye eğitim veriyor. Öğrencilere bilgi yüklemek yerine, çağın teknolojisinden yararlanarak bilgiye ulaşmanın yollarını öğretmeyi hedef edinen ve birçok alanda araştırma yaparak hem üniversitenin hem de bölgenin ekonomik ve sosyal gelişimine katkı sağlayan üniversitede, 13 araştırma merkezi bulunuyor. Üniversite-Sanayi-Kamu İşbirliği Geliştirme Uygulama ve Araştırma Merkezi'nin (ÜSKİM) Türkiye'nin en donanımlı ve zengin araştırma laboratuvarlarından birisi olduğunu belirten Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Mehmet Fatih Karaaslan, son teknoloji cihazlarla donatılmış Ar-Ge merkezlerinde ileri düzeyde ve dünya standartlarında araştırma yapıldığını söyledi. Bilim-Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın 2013 yılı Girişimci ve Yenilikçi Üniversite Endeksi sıralamasında 136 üniversite içinde 33'üncü sırada yer aldıklarını dile getiren Karaaslan, AKİB Aktüel'e şu açıklamalarda bulundu:

Yaklaşık üç yıldır Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi'nde rektör olarak görev yapıyorsunuz. Üniversitenin geleceği için gerçekleştirmeyi hedeflediğiniz planlarınızdan bahsedebilir misiniz?

Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi'nde göreve başlarken öncelikle huzur ortamının oluşmasını, kent-üniversite iş birliğinin gelişmesini, yetersiz olan fiziki alt yapının tamamlanmasını, bilimsel çalışmaların artırılmasını hedeflemiştik. Bunun için, söz verdiğimiz gibi herkesin özlük haklarını tartışma konusu yapmadan vererek ve herkese aynı yakınlıkta durarak, mevcut huzur ortamının gelişmesine zemin hazırladık. Kahramanmaraş insanıyla değişik iş birliği imkanlarını değerlendirerek sıcak temas sağladık.

Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Mehmet Fatih Karaaslan

Göreve başladığınız günlerde öngördüğünüz hedeflerin ne kadarını gerçekleştirebildiniz?

Teknoloji Geliştirme Merkezleri (TEKMER) ve Teknopark'ı kurarak iş adamlarımızla uygun iş birliği konusunda önemli mesafeler kaydettik. Fiziki yetersizlik için öncelikle yatırım bütçesinde önemli artış sağlandı. Bu sebeple mekân ihtiyacımız hızla karşılanıyor. Bilimsel araştırmaların artırılması konusunda gerekli zeminin oluşması için gerekli çalışmalar sürüyor. Bu konuda girişimci yenilikçi üniversiteler sıralamasında 33'üncü sırada olmamıza rağmen, ne yazık ki istediğimiz noktada değiliz. Topluca değerlendirdiğimizde bu temel hedeflere önemli ölçüde ulaştığımızı söyleyebilirim.

Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi'nin geçmiş yıllarla karşılaştırılabilir olarak harcama alanlarında ne gibi değişiklikler oldu?

Göreve başladığımızda bir dizi faaliyet raporları oluşturduk ve üniversitemiz gelişimini hızlandırma yolunda adımlar attık. Yatırım bütçemiz, gelişimimiz açısından

öncelik taşıyordu ve bu yolda önemli çabalar sarf ettik. Önemli gayretlerle yatırım bütçemizde, eğitim sektörü denen kısımda gözle görülür bir artış sağlandı. Artış sürüp gelen belli bir oranda iken bir anda yüzde 40 oranında bir sıçrama yaptı. Yani bu, üniversitemize yaklaşık olarak yılda 4-5 milyon kendiliğinden getiri sağladı. 2011 yılında ilk yaptığımız iş bu payı artırmak oldu. Bu sebeple de spor salonu, stat ve fen edebiyat derslikleri olarak bilinen üç blok bir anda ayaklandı. 18 bin metrekarelik alandaki üç ayrı blok altı ay içinde yapıldı. İlahiyat Fakültesi, iş adamı Abdulkadir Kurtul, camimiz ise talebimiz üzerine Abdurrahim Özge tarafından yaptırılıyor. Bunlar gelişimi hızlandırmak yolunda atılmış olan adımlar. Hastanemizin de normal olarak 2015 yılında bitmesi bekleniyordu. Ama bu yıl içerisinde aldığımız olağanüstü ödenekle hastanemizi olması gerekenden iki yıl önce, yani 2013 yılı içerisinde bitirmiş olduk. Mimarlık ve mühendislik fakültelerinin ihalesi yapıldı ve Kamu İhale Kurumu'ndan sonucunun gelmesi bekleniyor. Kongre Merkezi ve kütüphane yatırım programına alındı ve önümüzdeki yılda onların inşaatına başlanacak.

Yaklaşık 27 bin öğrenciye eğitim veren Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, sosyal, bilimsel ve kültürel etkinlikleriyle yüksek eğitim standartlarını yakalamayı ve korumayı ilke ediniyor.

Şu an Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Türkiye sıralamasında kaçınıcı sırada yer alıyor?

Üniversiteleri derecelendirmeleri farklı parametrelerle yapıyor. Derecelendirme yapan hem Türkiye'de hem dünyada saygın kuruluşlar var. Üniversitelerin performansları sadece yayın sayısı ile ölçülmüyor. Artık patent-buluş sayısı, yerli-yabancı fonlardan ne kadar pay aldığı, Avrupa Birliği çerçeve programlarından aldığı pay, Ar-Ge fonlarının büyüklüğü gibi parametreler devreye girdi. Benzer paramet-

reler kullanan Bilim-Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın Girişimci ve Yenilikçi Üniversite Endeksi sıralamasında üniversitemiz geçen yıl 41'inci sırada iken bu yıl 136 üniversite içinde 33'üncü sıraya yükseldi. Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, Ortadoğu Teknik Üniversitesi'nin yaptığı değerlendirme sistemi URAP'ta ise 96 devlet üniversitesi içinde 45'inci sırada yer alıyor. Yine dünyaca saygın webometrics sıralamasında ise 164 üniversite içinde 48'inci sırada bulunuyor.

Üniversite, kaç fakülte ile eğitim veriyor ve kontenjan durumu nedir?

Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi 10 fakülte, 4 yükseköğretim, 3 enstitü

ve 8 meslek yükseköğretim ile yaklaşık 27 bin öğrenciye eğitim veriyor. 2013-2014 eğitim-öğretim yılında yaklaşık 7 bin civarında kontenjanımız vardı. Ek yerleştirme ile birlikte yüzde 95'in üzerinde doluluk oranına ulaştık. Dikey ve yatay geçişle birlikte 7 binin üzerinde öğrencinin kaydını gerçekleştirdik. Türkiye genelinde de doluluk oranı düşük olan bazı bölüm ve programlarımızda düşük tercih oranı ile karşılaşılıyor. Ancak, genel olarak gelen öğrenci seviyesinin memnuniyet verici olduğunu söylemek mümkün.

Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi'ndeki eğitim-öğretim kalitesi hakkında bilgi verir misiniz?

Sayıları 450'yi bulan öğretim üyesiyle birlikte bin 100'e ulaşan güçlü bir akademik kadromuz var. Öğretim üyelerimizden bir bölümü yurtdışı doktora, sahalarında yetkin akademisyenler. Bazı bölümlerimizdeki öğretim üyesi sayımız köklü üniversitelerle yarışır düzeyde. Son teknoloji cihazlarla donatılmış ileri düzey araştırma laboratuvarlarımızda dünya standartlarında araştırma yapan nitelikli ve yetkin akademisyenlerimiz var. Eğitimi uygulama alanında desteklemek amacıyla büyük yatırımlarla oluşturulan geniş uygulama alanlarımız da bulunmakta. Mezun öğrencilerimizin iş sınavlarında yüksek başarı sağlamaları eğitim kalitemizin en önemli göstergesi.

Sizce bir öğrenci neden Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi'ni tercih etmeli?

Öğrencilerimizin sosyokültürel ve sportif ihtiyaçlarını karşılamak için imkânlarımızı her geçen gün genişletmeye çaba harcıyoruz. Merkez kampusumuzda 3 bin kişinin aynı anda yemek yiyebileceği kafeterya, bin 500 kişilik kapalı spor salonu, 4 bin kişilik futbol sahası, halı sahalar, basketbol-voleybol sahaları, tenis kortları, bin kişilik öğrenci yurdu, konferans salonları öğrencilerimize sunduğumuz imkânlardan bazıları. Öğrenci etkinliklerini sınırsız desteklemeye çalışıyoruz. 60'ın üzerinde öğrenci topluluğumuz var ve bu topluluklarımızın bazıları yaptığı etkinliklerle Türkiye çapında en aktif öğrenci topluluğu seçildiler. Türkiye'de bütün üniversitelerde seçimle göreve gelen öğrenci konseylerinin de seçtikleri Ulusal Öğrenci Konseyi Başkanlığı'nı 2'nci dönem Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi öğrencisi başarıyla yürüttü. Merkez yerleşkesi baraj

göyle kuşatıldı ve şehir manzaralı panoramik bir tepede kuruldu. Burası Türkiye'nin en güzel kampus alanlarından biri. Bunlar tercihte üniversitemizin listenin başlarına konulmasını gerektiren önemli gerekçelerden bazıları...

Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi'nin iş birliği içinde olduğu yurtdışı üniversitelerden de bahsedermisiniz? Bu iş birliklerinden üniversitenin kazanımları neler oluyor?

Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi'nin (çift diploma da dahil) ABD'de Suny ve İngiltere'de Harper Adams gibi üniversitelerle özel iş birliği anlaşmaları dışında Avrupa Birliği ülkelerinde 50'ye yakın üniversite ile Erasmus anlaşmaları var. Bu anlaşmalarımız çerçevesinde bu güne kadar 400 civarında öğrencimiz Avrupa Birliği ülkelerinde bir veya iki dönem eğitim aldılar ve staj gördüler. Aynı zamanda üniversitemiz de yurtdışından öğrencileri memnuniyetle alıyor. Yurtdışı üniversitelerle iş birliğimiz sadece eğitimle sınırlı kalmıyor. Kahramanmaraş kültürünün tanıtımı için yurtdışında ve yurtiçinde olan öğrencilerimiz çeşitli faaliyetlerde buluyor. Üniversite katılımcıları tarafından Kahramanmaraş'ın önemli değerlerinden biri olan Kahramanmaraş dondurmasının tanıtımına yönelik çalışmalar gerçekleştiriyor. T.C. Avrupa Birliği Bakanlığı AB Eğitim ve Gençlik Programları Merkezi Başkanlığı tarafından desteklenen I Scream for Ice-Cream adlı gençlik projesi üniversitemiz katılımcıları tarafından İtalya ve Kahramanmaraş'ta yürütüldü. Şehrimiz ve kültürümüzün tanıtımına, kültürel benzerliklerden yola çıkarak ortak bir Avrupa'da yaşamak için toplumlararası önyargıların kırılması, gençler arasında iş birliğinin geliştirilmesine dair çalışmalar hem İtalya hem de Kahramanmaraş'ta gerçekleştirildi.

Bilimsel araştırma ve proje üretimi ile sanayi-üniversite iş birliğine dair Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi'nin hazırlamış ve uygulamış olduğu projeler hakkında bilgi verir misiniz?

Üniversite-sanayi-kamu iş birliğini sağlamak üzere kurulan Üniversite-Sanayi-Kamu İşbirliği Geliştirme Uygulama ve Araştırma Merkezi (ÜSKİM) Türkiye'nin en donanımlı ve zengin araştırma laboratuvarlarından birisi. Akreditasyonu yapılan

laboratuvarın analiz akreditasyonu her geçen gün artırılıyor. Üniversite-sanayi iş birliğini sağlamak üzere kurulan Teknokent henüz bir yılı aşkın bir süredir şirketleşmiş olmasına rağmen 11 girişimci firma faaliyet gösteriyor. Teknoloji Geliştirme Bölgesi için üniversitenin merkezi olan Aşar yerleşkesinde 102 dekar arazi tahsis edildi. Teknokent binası için proje çalışmaları ise sürdürülüyor. Teknoloji Transfer Ofisi kurulması için Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu'na (TÜBİTAK) proje sunuldu. Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı (KOSGEB) projeleri için TEKMER kuruldu ve faaliyetini sürdürüyor. Türkiye'nin 3'üncü Bor Araştırmaları Yetkinlik Merkezi üniversitemizde kuruldu. Bu alt yapı sayesinde 2008-2012 yılları arasında 7 Sanayi Tezleri Programı (SAN-TEZ), 10 KOSGEB, 3 Ulusal Bor Araştırma Enstitüsü (BOREN), 1 AB 7'nci Çerçeve Programı, 2 Devlet Planlama Teşkilatı (DPT), 52 TÜBİTAK projesi ve 522

KAHRAMANMARAŞ SÜTÇÜ İMAM ÜNİVERSİTESİ'NİN 13 ARAŞTIRMA MERKEZİNDEN BİRİ OLAN ÜSKİM, TÜRKİYE'NİN EN DONANIMLI VE ZENGİN ARAŞTIRMA LABORATUVARLARI ARASINDA YER ALIYOR

Bilimsel Araştırma Projeleri (BAP) gerçekleştirildi. Ayrıca, 4 patent, 4 faydalı model ortaya çıkarıldı, 8 patent başvurusunun işlemleri devam ediyor. 2013 yılında büyüklüğü 3 milyon liraya ulaşan 16 TÜBİTAK projesi ise yürürlüğe girdi.

Türkiye'nin üniversite-sanayi iş birliği istenen seviyede mi? Bu seviyeyi beklenenin daha da üzerine çıkarmak için neler yapılmalı?

Üniversite-sanayi iş birliği kültürünün oluşması bir süreçtir. Hem akademisyenler hem de sanayicilerin yaklaşım biçimlerinin bu kültüre uygun şekillenmesi zaman alır. Bunun zemini hazırlanır, olağanüstü kaynaklar aktarılır ve emek sarf edilir. Bir anlamda tohumlar atılır. Herkes ve her kesim bu kültürün oluşması ve yerleşmesi adına atılan bu tohumların filizlenmesi ve yeşermesi için gereken titizliği göstermelidir. Türkiye gibi büyük bir devlet bilim ve teknoloji üreten bir ülke olmalıdır. Bu

süreci hızlandırmak elimizdedir. Üniversiteler olarak bizler inovatif gelişmenin lokomotifleri olmak arzusunda iddialı ve ısrarlı olmak durumundayız.

Kahramanmaraş sanayisinin kalite, markalaşma ve yenilikte sürekliliği sağlandığında ihracattaki pazar payı hangi seviyelerde olacaktır? Kentin Türkiye'ye sağladığı katkıyı nasıl değerlendiriyorsunuz?

Kahramanmaraş 1980'li yıllarda gerçekleştirdiği yatırım atağı ile Türkiye'nin önemli sanayi kentlerinden biri haline geldi. Kent, özellikle tekstil sektöründe söz sahibi. Türkiye iplik üretiminin yüzde 35'i, kumaş üretiminin yüzde 10'u Kahramanmaraş'ta gerçekleştiriliyor. Metal mutfak eşyalarının yüzde 60'ı bu kentte üretiliyor. Çimento üretiminin yüzde 7'si il sınırları içindeki fabrikalarda gerçekleştiriliyor. Türkiye'nin en büyük kâğıt fabrikası Kahramanmaraş'ta bulunuyor. Gıda sektörünün önemli markaları Kahramanmaraş'ı üretim üssü ha-

line getirdi. Kahramanmaraş'ta dondurma üretimi sanayi sektörü haline geldi ve Türkiye'nin her köşesinde, en ayrıcalıklı yerlerde markasını yaygınlaştırdı. Kahramanmaraş, bu yatırımlarıyla en çok sanayi elektriği kullanan iller arasında 11'inci sırada yer aldı. Kahramanmaraşlı sanayiciler 2012 yılı itibarıyla 5 milyar doları aşan yatırımlarıyla yıllık 6 milyar Türk Lirası sanayi hâsılası sağladı. İlk bin şirket arasına 15 şirket soktu, 1.5 milyar Türk Lirası üzerinde vergi hâsılası ile 100 binin üzerinde kişiye istihdam sağladı. 1 milyar dolara yakın ihracat hacmi oluşturdu. Kahramanmaraşlı sanayiciler bir yandan kurulan yeni organize sanayi bölgelerinde yeni yatırımlara yönelirken, bir yandan da kaliteye ve markalaşmaya odaklanmaya başladılar. Bütün bu verilere rağmen Kahramanmaraş'ın potansiyelini henüz ekonomik göstergelerle yansıtabildiğini söylemek mümkün değil. Bu yüzden kent, daha yüksek hedeflere gözünü dikti.

İHRACATIN LOJİSTİK DESTEKÇİSİ DEMİRYOLU

Yeni demiryolu yatırımlarıyla, ekonomik gelişmişliğin göstergesi yük ve yolcu taşıma kapasitesini her geçen gün artıran Türkiye, 2023 yılında yaklaşık 25 bin kilometrelik demiryolu ağına ulaşmayı ve bu yolla da yılda 200 milyon ton yük taşımayı hedefliyor.

Avrupa ve Amerika Birleşik Devletleri'ne (ABD) oranla Türkiye'de daha geç bir evrede devreye giren demiryollarının bu topraklardaki tarihi, 1850'li yıllara dayanıyor. Türkiye'nin ilk olarak Osmanlı ile hızlı başlayan demiryolları serüveni, Cumhuriyetin ilk yılları itibarıyla da bu hızı koruyarak genişleme ve gelişme evresini devam ettiriyor. Bugünkü sınırları da kapsayan alan içinde inşa edilmiş ilk demiryolu hattı ise ticaret potansiyeli yüksek olmasından dolayı; 130 kilometre ile 1856 yılında İzmir-Aydın arasında konum-

landırılıyor. Ticareti hızlandıran, hammaddeye ulaşımı kolaylaştıran ve maliyetleri azaltan demiryolu ulaşımı, ilk zamanlarda hızlı bir gelişim göstererek, Türkiye'nin neredeyse tüm bölgelerine kadar yayılıyor. Osmanlı'nın son dönemlerinde başlayıp Cumhuriyet'in ilk yıllarında da yayılmaya hızını koruyan demiryolları, 1950'li yıllarla birlikte bu hızı kaybediyor. Doğal coğrafi konumu itibarıyla Avrupa'yı Asya'ya bağlayan ve Balkanlar ile Ortadoğu arasındaki ticaretin geçiş noktası konumunda bulunan Türkiye, son yıllarda

demiryolu ulaşımına daha fazla önem vermiş durumda. Öyle ki Türkiye, devam eden ve planlanan projeleri ile mevcut ana karayolu ve demiryolu ağlarının birbirlerini tamamlayıcı olmasını sağlamayı, ulaşım maliyetlerini düşürmeyi, ihracatçıların uluslararası pazarlarda rekabet şansını artırmayı planlıyor. Bu anlayışla; 2000'li yıllarla birlikte tekrar bir toparlanma sürecine giren demiryollarının, 2012 yılı sonu itibarıyla ana hat ve yüksek hızlı tren hatları dâhil; toplamda 12 bin 8 kilometrelik ağa sahip olduğu kaydediliyor.

KESİNTİSİZ DEMİRYOLU ANA KORİDORU

Türkiye’de doğu-batı yönleri doğrultusunda kesintisiz bir demiryolu ana koridoru oluşturulacağını belirten Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları (TCDD) Genel Müdürü Süleyman Karaman gerek ulusal ölçekte gerekse Avrupa ile Asya arasında transit ulaşım olanaklarının artırılması ve kombine taşımacılığın geliştirilmesi amacıyla demiryolu yük taşımacılığı projelerine öncelik verildiğini söyledi. Uzun mesafeli ve yüksek miktardaki yüklerin, demiryolu ile taşınmasının avantajlı olduğunu vurgulayan Karaman, “Kombine taşımacılığa uygun vagon imal edilmeye başlandı ve organize sanayi bölgelerinin demiryolu bağlantısı, konteyner, Ro-La, otomobil taşımacılığı alanlarında önemli gelişmeler kaydedildi” dedi.

HIZLI TREN HATLARINDA YÜK TAŞIMACILIĞI YAPILACAK

Son yıllarda yük taşıma kapasitesinin artırılması için yol yenilemeleri, elektrifikasyon, sinyalizasyon ve çift hat yapımı projelerinin devreye alındığını ileten Süleyman Karaman ayrıca blok tren taşımacılığının geliştirilmesi, lojistik merkezlerin faaliyete alınması, yük garlarının iyileştirilmesi, iltisak hatı yapımlarının yaygınlaştırılması, yük vagon ve lokomotif filosunun geliştirilmesi çalışmalarına da devam ettiklerini aktardı. Marmaray Projesi’nin tam olarak tamamlanması ile Gebze’den Halkalı’ya, Avrupa’dan Asya’ya kesintisiz, hızlı, ekonomik bir demiryolu ulaşımı sağlanacağını belirten Karaman, özellikle uluslararası ve transit yük taşımacılığında artış yaşanacağını dile getirdi. Karaman, “Türkiye’nin asırlık rüyası ve dünyanın en önemli projesi olan Marmaray açıldı. Bu proje ile Gebze’den Halkalı’ya kesintisiz demiryolu ulaşımı sağlanacak ve kent içi trafik sorununa köklü çözüm olacak. Proje tüm detaylarıyla tamamlandığında günde 42 yük treni çalıştırılması planlanıyor. Bunun gerçekleşmesi halinde Marmaray aracılığıyla yılda yaklaşık 7.3 milyon ton yük taşınabilecek” diye konuştu. Halkalı-Edirne-Kapıkule Hızlı Tren Hattı Projesi’nin tamamlanması ve mevcut konvansi-

yonel hattın yük taşımacılığına tahsis edilmesi ile dış ticaret taşımalarında sunulan hizmet seviyesinin ve taşınan yük miktarının artırılabileceğini belirten Karaman, Bursa-Osmaneli Hızlı Tren Projesi’nin tamamlanmasıyla sanayi, ithalat ve ihracat pazarının dinamik koridoru olan Bursa hızlı tren hatında, demiryolu yük taşımacılığı yapılacağını söyledi.

ULUSLARARASI DEMİRYOLU PROJELERİ GERÇEKLEŞİYOR

Samsun- Kavkaz Tren Feri Hattı ile kombine taşımacılığın başlatılacağı bilgisini veren Süleyman Karaman, “Türkiye ile Rusya arasında Karadeniz üzerinde bir tren ferisi hattı oluşturuldu. Bu hat ile iki ülke arasında yapılacak kombine taşımaların gerçekleşmesi sağlanacak. Türkiye-Rusya Demiryolu Feribot Hattı Taşıma Projesi kapsamında ise Samsun Limanı’nda feribot yanaşma rampası, geniş ray açıklıklı demiryolu hatları yükleme-boşaltma depolama sahası ile boji değiştirme istasyonu faaliyete alındı” dedi. Eski İpek Yolu üzerinde bulunan Kars-Tiflis-Bakü Demiryolu Projesi’nin tamamlanması ile ilk etapta yıllık 6.5 milyon ton yük taşınacağını vurgulayan Karaman, şöyle devam etti: “Önemli bir kombine taşımacılık projesi olan ‘Viking Treni’ ile Avrupa’nın en kısa yoldan Ortadoğu ve Asya’ya bağlanması amaçlanıyor. İpek Rüzgârı Projesi ile Türkiye ve Gürcistan üzerinden Azerbaycan’a demiryolu, Azerbaycan’ın Alat Limanı ve Kazakistan’ın Aktau Limanı arasında feribot ve Kazakistan ötesi Çin’e kadar demiryolu ile taşıma yapılabilecek.”

LOJİSTİK SEKTÖRÜNE YILLIK 40 MİLYAR DOLARLIK KATKI

Farklı ölçeklerde 18 noktada lojistik merkez kurulacağını belirten Karaman, bu merkezlerin; İstanbul Halkalı’da, Samsun Gelemen’de ve Uşak’ta işletmeye açıldığını, İzmit, Eskişehir, Kayseri, Balıkesir, Mersin, Erzurum, Konya, Denizli, Bilecik, Kahramanmaraş, Mardin, Kars, Sivas ve Habur gibi yerlerde yapım çalışmalarının devam ettiğini söyledi. Karaman, “Lojistik merkezler kurulduğunda,

TCDD Genel Müdürü Süleyman Karaman

TİM Lojistik Konsey Üyesi Bülent Aymen

Türk lojistik sektörüne yıllık yaklaşık 40 milyar dolarlık katkı sağlayacak. 26 milyon ton ilave taşıma imkanı ile 8 milyon metrekare konteyner stok ve elleçleme sahası kazandıracak. Projeler tamamlandığında demiryolu yük taşımacılığının diğer ulaştırma türleri içindeki taşıma payı yüzde 15 seviyesine çıkacak” diye konuştu. Türkiye’nin coğrafi konumu itibarıyla Avrupa, Ortadoğu ve Asya’yı en kısa ve kesintisiz ulaşım ağı ile birbirine bağladığını ifade eden Karaman, bu nedenle Türkiye Lojistik Master Planı’nın hazırlanmasının büyük önem arz ettiğini belirtti. Türkiye Lojistik Master Planı Strateji Belgesi’nde demiryolu ve kombine taşımacılık bölümlerindeki önerilerin 10. Ulaştırma Şurası’nda da gündeme alındığını dile getiren Karaman, 11. Ulaştırma Şurası Demiryolu Sektör Raporu’nda ise planın önemle vurgulandığını söyledi.

**2012 YILI SONU İTİBARIYLA 12 BİN KİLOMETRELİK
DEMİRYOLU AĞINA SAHİP OLAN TÜRKİYE,
2023 YILINA KADAR 100 MİLYAR TÜRK LİRASI
DEMİRYOLUYATIRIMI YAPMAYI PLANLIYOR**

Coğrafi konumu itibarıyla Asya ve Avrupa kıtasını birbirine bağlayan Balkanlar ile Ortadoğu arasındaki ticaretin geçiş noktası konumunda bulunan Türkiye, çalışmalar ve yatırımlar tamamlandığında Avrupa ile Asya arasındaki yaklaşık 75 milyar dolarlık taşımacılık hacminden büyük bir pay alacak

LOJİSTİK MASTER PLANI'NDA DEMİRYOLU

Türkiye Lojistik Master Planı Stratejisi Belgesi'nde tüm taşıma türleri arasında denge olması gerektiğini önemle vurgulayan Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) Lojistik Konsey Üyesi Bülent Aymen, demiryolu taşımacılığına bu belgede ayrı bir önem verildiğini söyledi. Türkiye'de uzun yıllardır ihmal edilen demiryolu taşımacılığının, son 10 yılda hak ettiği itibarı görmeye başladığını ifade eden Aymen, "Demiryolu taşımacılığında temel stratejilerimizden bazıları, liman geri saha karayolu ve demiryolu bağlantılarının geliştirilmesi ve mevcut ana karayolu ve demiryolu hatlarına entegre edilmesi suretiyle bu tesislerin birbirlerini tamamlayıcı ve daha verimli bir şekilde kullanımının sağlanması. Diğer stratejilerimiz ise üretim merkezlerinin ana demiryolu ağına bağlayıp, demiryolu ile kapıdan kapiya taşıma olanağı sağlamak suretiyle ulaşım maliyetlerini düşürmek ve Türkiye ihracatçılarının uluslararası pazarlarda rekabet şansının artırılması" diye konuştu.

DEMİRYOLLARININ, YENİDEN CANLANDIRILMASI GEREKİYOR

Türkiye ihracatında da önemli bir role sahip olacak demiryollarının, yeniden canlandırılması gerektiğinin altını çizen Aymen, "Demiryolu taşımacılığının, lojistikteki rolünün güçlendirilmesi için rekabetçi, ihracatı destekleyen, sosyal

açılardan sürdürülebilir bir yapıya kavuşması gerekiyor" dedi. Türkiye'de 1950'li yıllarda demiryollarının yolu taşımacılığında payının yüzde 42, yük taşımacılığında payının ise yüzde 68 düzeylerinde olduğunu kaydeden Aymen, 2012 yılına geldiğinde bu oranların; yüzde 1.5-4.5 seviyelerinde kaldığını söyledi. Aymen, buna rağmen 2003 yılına göre 2012 yılında ihracat taşımalarında yüzde 83, ithalat taşımalarında yüzde 46, transit taşımalarında yüzde 14 ve toplam uluslararası taşımalarda yüzde 60 oranında artış sağlandığını açıkladı. 2004 yılından itibaren blok tren uygulamasına geçilmesiyle birlikte 15 günde taşınan yüklerin üç günde taşınır hale geldiğini vurgulayan Aymen, böylece zamandan yüzde 80 oranında tasarruf sağlandığını dile getirdi.

8 YILDA 86 KİLOMETRE YENİ DEMİRYOLU

Bülent Aymen, demiryolu yatırımlarıyla ilgili olarak, "2023 yılında 10 bin kilometre hızlı tren hattına ulaşmaya yönelik hedef doğrultusunda yürütülen faaliyetlerin yanı sıra 6 bin 375 kilometre yol yenilenmesi yapıldı. 2004-2012 arasında bin 86 kilometre yeni demiryolu yapıldı. 2003 yılında 480 milyon lira olan demiryolu sektörü ödeneği, 16 kat artarak 2013 yılında 7 milyar 968 milyon liraya ulaştı. Türkiye'de son yıllarda büyük demiryolu altyapı yatırımları da yapılıyor. Sadece TCDD tarafından 2010'da 2.4 milyar lira, 2011'de 2.7 milyar lira, 2012'de 2.7

Demiryolu Taşımacılığı Derneği Başkanı İbrahim Öz

milyar lira yatırım gerçekleştirildi. Önümüzdeki 10 yıl içinde ise 100 milyar lira yatırım yapılması planlanıyor" açıklamasını yaptı. Demiryoluna yapılan yatırımlardan en önemlisinin yüksek hızlı demiryolu projeleri olduğunu belirten Aymen, demiryolu yatırımlarının ihracatçının rekabet gücünü artıracaklarını söyledi. Köseköy-Köln blok konteyner treni ile Türkiye ve Almanya arasında otomotiv yedek parça taşımacılığının yapıldığını ifade eden Aymen, Pakistan-İran-Türkiye Demiryolu Hattı'yla Pakistan ile Hindistan'ın Avrupa, Orta Doğu, Orta Asya ve Çin bağlantısının sağlandığını söyledi. Aymen, "Tüm demiryolu

Gerek ulusal gerekse Avrupa ile Asya arasında transit ulaşım olanaklarının artırılması ve kombine taşımacılığın geliştirilmesi amacıyla Türkiye Cumhuriyeti, demiryolu yük taşımacılığı projelerine öncelik veriyor

projeleri arasında ihracatımız açısından en değerlisi Bakü-Tiflis-Kars Demiryolu Projesi. Projenin bitmesiyle birlikte ilk etapta, ilk yılda, 6,5 milyon ton yük taşınacak. 2034 yılında ise söz konusu proje hattı üzerinde 17 milyon yük taşıma kapasitesi olacak. Marmaray Projesi ile birlikte, Bakü-Tiflis-Kars Demiryolu Projesi hayata geçirildiğinde Avrupa'dan Çin'e demiryoluyla kesintisiz yük taşınması mümkün hale gelecek. Türkiye, Avrupa ile Asya arasındaki yaklaşık 75 milyar dolarlık taşımacılık hacminden çok daha büyük bir pay alacak" dedi.

2023'TE 14 BİN 503 KİLOMETRELİK DEMİR AĞINA ULAŞILACAK

Demiryolu Taşımacılığı Derneği (DTD) Başkanı İbrahim Öz ise demiryolu ulaştırma yatırımlarının ekonominin büyümesine katkı sağladığını ve bölgesel gelişmeye zemin hazırladığını belirtti. Öz, demiryolu hedefleriyle ilgili olarak, "2023 yılına kadar mevcut hatların tamamının yenileme çalışmaları ve yüksek hızlı demiryolu ağına öncelik verilerek 10 bin 518 kilometrelik çekirdek ağı tamamlanması, toplam 14 bin 503 kilometre demiryolu yapılarak toplam 25 bin 211 kilometre demiryolu ağına ulaşılması, demiryolu yük taşımacılığında yılda 200 milyon tona ulaşılması, demiryolunun taşımadaki payının yolcu taşımalarında yüzde 10 ve yük taşımacılığında yüzde 15'e yükseltilmesi" dedi.

3 BİN 434 KİLOMETRE DEMİRYOLU YAPIMINA DEVAM EDİLİYOR

Demiryolu konusunda birbirini tamamlayan çalışmaların eş zamanlı olarak sürdürüldüğünü söyleyen İbrahim Öz, bu çalışmalarını hızlı tren hat yapımı, mevcut demiryolu ağının üretim merkezlerine ve limanlara bağlanması, özel sektörle birlikte yerli demiryolu endüstrisi oluşturulması, lojistik merkezlerle Türkiye'nin bölgesinde önemli bir lojistik üs haline getirilmesi, Uzak Asya ve Batı Avrupa arasında kesintisiz demiryolu koridorunun oluşturulması olarak sıraladı. Türkiye'de, 2004-2012 yılları arasında bin 86 kilometre yeni demiryolu yapıldığını açıklayan Öz, şu anda 3 bin 434

kilometre demiryolu yapımının halen devam ettiğini dile getirdi. 2003 yılında 286 merkezde toplam 390 kilometre iltisak hattı mevcut olduğunu belirten Öz, 2011 yılı itibarıyla 331 adet merkezde toplam 464 kilometre iltisak hattına ulaşıldığını söyledi. Organize sanayi bölgeleriyle bağlantılı olarak yük taşıma potansiyelinin yoğun olduğu bölgelerde lojistik merkezler oluşturulması çalışmalarına başladığını belirten Öz, şöyle konuştu: "Yasal düzenlemeler ve projeler tamamlandığında özel sektörün de katılımı ile ülkemizde demiryolu taşımacılığının hizmet kalitesi artacak, adil, şeffaf ve rekabete dayalı demiryolu işletmeciliğinin yolu açılacak."

DEMİRYOLUNA YAPILAN HARCAMALAR

Son beş yılda, Ankara-Eskişehir ve Ankara-Konya Hızlı Tren Projeleri, 2 bin 788 Kilometre Demiryolu Yenilemesi Projesi, 12 Adet Hızlı Tren Seti Temini Projesi, 45 Adet Lokomotif İmal ve Temini Projeleri, 32 Adet Elektrikli Banliyö Seti Temini Projesi, 12 Adet DMU Tren Seti Temini Projesi, 3 bin 547 adet Yük Vagonu İmal Projeleri, Tüm Gar ve İstasyonların Yenilenmesi Projeleri, Pehlivan köy-Uzunköprü-Hudut Elektrifikasyon, Sinyalizasyon, Telekomünikasyon ve Altyapı İyileştirme Projesi tamamlandı. Bu projelere toplamda 7 milyar 397 milyon 692 bin Türk Lirası harcama yapıldı. Halen devam eden Eskişehir-İstanbul, Ankara-İzmir, Ankara-Sivas ve Sivas-Erzincan hızlı tren projelerine toplam 19 milyar 938 milyon 167 bin Türk Lirası, 18 Adet Lojistik Merkez Kurulumu Projesi'ne 514 milyon 900 bin Türk Lirası, Güneydoğu Anadolu Projesi (GAP) Eylem Planı Projeleri'ne 1 milyar 500 milyon 690 bin Türk Lirası ödenek ayrıldı. Sinyalizasyon, Elektrifikasyon, Telekomünikasyon Tesisleri Yapımı ve Altyapı İyileştirme Projeleri ile Yeni Demiryolu ve İkinci Hat Yapım Projeleri'ne ise 4 milyar 302 milyon 420 bin Türk Lirası harcama yapılacak.

EKONOMİ E-FATURA İLE KAYIT ALTINDA

Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından teknolojik tabanlı irsaliye sistemi e-fatura ve e-defter uygulamaları başladı. Yeni uygulamayla; sürdürülebilir büyümeyi engelleyen, vergi gelirlerini azaltan ve çalışma hayatında haksız rekabete yol açan kayıt dışılığın önüne geçilmesi hedefleniyor.

Dünyada birçok ülke tarafından yıllardan beri kullanılan elektronik fatura uygulaması (e-fatura), artık Türkiye’de de 421 seri numaralı Vergi Usul Kanunu’nda belirtilen şirketlerce uygulanmak zorunda... Ticarete kayıt dışılık olgusunun uluslararası bir sorun haline gelmiş olması teknolojik imkânların

haksız rekabeti engelleme maksadıyla kullanılmasını zorunlu hale getiriyor. Yaşamın her alanında kullanımı yaygınlaşan teknolojinin, ticari hayatta da kullanımı ticaret hacmini genişletici yönde artmaya devam ediyor. Yaşanılan teknolojik gelişmeler paralel olarak, şirketlere sunulan hizmet kalitesini iyileştirmek ve yeni hizmet seçe-

nekleri ile şirketlerin vergi yükümlülüklerini kolaylaştırmak amacıyla Gelir İdaresi Başkanlığı (GİB), fatura sisteminde yeni bir dönemin adımını attı. GİB, Türkiye’de vergi bilincini geliştirmek amacıyla e-Fatura uygulamasını başlattı. Kâğıt fatura ile aynı özellikleri taşıyan e-fatura, veri format ve standardı GİB tarafından belirlenen, Ver-

Veriler
kağıda basılarak
saklanmaz

gi Usul Kanunu (VUK) gereği bir faturada yer alması gereken bilgileri içeren, satıcı ve alıcı arasındaki iletiminin merkezi bir platform üzerinden gerçekleştirildiği elektronik bir belge... Türkiye'de 397 seri numaralı VUK tebliği ile 5 Mart 2010 tarihinden itibaren uygulamada olan e-fatura, aslında yeni bir belge türü değil. Şirketlerde yapılan tüm işlemlerin kayda alınmasını ve kontrol altında tutulmasını kolaylaştıracak olan e-fatura uygulamasıyla tek format ve standartlara göre satıcı ve alıcı arasında güven,

Personel
ihtiyacı ortadan
kalkar

zaman ve maliyet tasarrufu sağlayan bir sistem oluşturulması hedefleniyor. Teknolojik tabanlı bu sistemle, sürdürülebilir büyümeyi engelleyen, vergi gelirlerini azaltan ve çalışma hayatında haksız rekabete yol açan kayıt dışı ekonominin minimuma indirilmesi amaçlanıyor. Brezilya, Finlandiya, İsveç, İsviçre, Meksika, Norveç ve Şili gibi ülkelerde uzun zamandan bu yana uygulanan sistem, dünya ticaretinin iki dev ekonomisi Hindistan ve Çin'de de kullanılmaya başlandı. Şimdilik Türkiye'de belli şirketlerin kullanma zorunluluğunun s ö z konusu olduğu e-fatura, önümüzdeki dönemlerde bütün şirketlerin uygulamak zorunda olduğu bir sistem haline gelecek.

Kâğıt fatura için
bir arşiv odasına
gerek kalmaz

E-FATURA KULLANMAK ZORUNDA MIYIZ?

E-fatura kullanma ve dolayısıyla e-defter tutma mecburiyeti olan mükellefler, 14 Aralık 2012 tarih ve 28497 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan 421 seri numaralı Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği'ne göre belirlendi. 421 seri numaralı kanuna göre; 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanunu kapsamında madeni yağ lisansına sahip olanlar ile bu lisansa sahip olanlardan

Harcanan
malzeme tüketimi
azalır

2011 takvim yılında mal alan ve 31 Aralık 2011 tarihi itibarıyla asgari 25 milyon Türk Lirası brüt satış hâsılatına sahip olanlar

mükellefler e-fatura ve e-defter uygulamak zorunda. Aynı şekilde, 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununa ekli (III) sayılı listedeki malları imal, inşa veya ithal edenler ile bunlardan 2011 takvim yılında mal alan ve 31 Aralık 2011

Şirketler
muahabelerini
kontrol edebilir

tarihi itibarıyla asgari 10 milyon Türk Lirası brüt satış hâsılatına sahip olan mükellefler de e-fatura ve e-defter kullanmak zorunda. Madeni yağ lisansı sahibi firmadan sadece madeni yağ değil, herhangi bir mal alınsa dahi zorunluluk kapsamına girilmesi söz konusu oluyor. Örneğin: bir mükellef, madeni yağ lisansına sahip bir akaryakıt firmasından 2011 yılında bir depo yakıt almışsa ve 2011 brüt satışları da 25 milyon Türk Lirası'ndan fazla ise e-fatura ve e-defter uygulamasına geçmek zorunda kalıyor. Aynı şekilde bir şirket, 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununa ekli

Mükellefler,
sistemlerini kesintisiz
olarak 7/24 açık
tutmalıdır

(III) sayılı listedeki malları imal, inşa veya ithal eden bir mükelleften 2011 yılı içinde 1 gram dahi alım yapmışsa ve 2011 yılı sonu itibarıyla brüt satışlarının toplamı da 10 milyon Türk Lirası'nı aşmışsa, e-fatura kullanmak ve e-defter tutmak zorunda oluyor. Kısacası, söz konusu mükelleflerden 2011 takvim yılı içinde mal alışı yapanlar, satın aldıkları malın türüne, fiyatına, miktarına veya herhangi bir özelliğine bakılmaksızın 2011 yılı gelir tablolarındaki brüt satış hâsılatı rakamları esas alınarak, e-fatura uygulamasına dâhil oluyor.

E-fatura: 1 Eylül 2013 tarihi itibarıyla mükelleflerin, Gelir İdaresi Başkanlığı'na başvurmuş olması gerekiyor.

E-defter: E-defter yazılımlarını kendi geliştiren mükelleflerin, 1 Eylül 2014 tarihi itibarıyla e-defter test süreçlerini başarı ile tamamlamış olmaları gerekiyor.

30 BİN MÜKELLEF E-FATURAYA GEÇİYOR

Araştırmalara göre ilk etapta yaklaşık 30 bin şirketi kapsayacak olan e-fatura uygulamasının ekonominin sürdürülebilir büyümesinin desteklenmesine ciddi katkı sağlayacağı öngörülmüyor. 421 seri numaralı VUK Genel Tebliği'nde belirtilen ve e-fatura uygulamasına tabi yaklaşık 30 bin şirketin, birbirlerinden aldıkları mallar ve sağladıkları hizmetler için 1 Eylül 2013 tarihinden itibaren e-fatura göndermeleri ve almaları gerekiyor. Bu tarihten sonra, e-fatura uygulamasına dâhil olma zorunluluğu getirilen veya gönüllü olarak dâhil olan mükellefler, e-fatura uygulamasına ka-

Haksız rekabet
ortadan kalkar

yıtlı olan diğer mükelleflere kâğıt ortamında fatura düzenleyemiyor. Tebliğe göre; e-fatura verme zorunluluğu olanların düzenledikleri kâğıt

E-FATURANIN GÖNDERİCİYE SAĞLADIĞI TASARRUF (EURO)

Göndericinin Maliyeti	Zarf Gönderme	Ödeme ve Nakit Yönetimi	Arşiv	Toplam Maliyet
Kâğıt	3,9	5	2,2	11,1
Elektronik	0	3,4	0,8	4,7
Fatura Başına Tasarruf	6,4= % 57			

Kaynak: Billentis 2013

Fatura göndericisinin maliyet kalemleri değerlendirildiğinde elektronik faturanın kâğıt faturaya oranla yüzde 57 oranında daha tasarruflu olduğu görülüyor

E-fatura uygulamasına geçme zorunluluğu olanlar kâğıt fatura tutamaz

faturalar hiç düzenlenmemiş sayılıyor. E-fatura alma zorunluluğuna uymayanlar hakkında ise Vergi Usul Kanunu'nda öngörülen cezaların uygulanacağı belirtiliyor. Kanuna göre, zorunlu olmasına rağmen e-fatura düzenlemeyen mükellefler ile zorunlu olmasına rağmen e-fatura almayan mükellefler için yıllık 94 bin lirayı geçmemek üzere, faturada yazılması gereken tutarın yüzde 10'u kadar özel usulsüzlük cezası kesileceği ifade ediliyor. E-fatura uygulamasına kayıtlı olan mükelleflerin, e-fatura uygulamasına kayıtlı olmayan mükelleflere yaptıkları mal teslimi ve hizmet ifası için e-fatura düzenlemesi gerekmiyor. E-fatura kullanmayan şirketlere genel hükümler çerçevesinde kâğıt fatura düzenlenebiliyor.

E-FATURA UYGULAMASI BAŞLADI

E-fatura uygulamasına geçen ve e-defter yazılımlarını geliştiren mükelleflerin ise 1 Eylül 2014 tarihinden itibaren e-defter test süreçlerini tamamlamış olmaları gerekiyor. Tebliğde elektronik defter tutma zorunluluğu getirilen mükelleflerin, uygulama kapsamına girdikleri tarihten sonra, kâğıt ortamında defter tutamayacağı belirtiliyor. Bu mükelleflerin kâğıt ortamında defter tutması hükümsüz sayılıyor. E-defter tutma zorunluluğu olan mükelleflerin kâğıt ortamında defter tutmaları vergi kanunları uyarınca; birinci derece usulsüzlük cezası, re'sen takdir sebebi ve KDV indirimlerinin reddedilmesi ihtimalini ortaya çıkıyor. Bunların haricinde TTK uyarınca; 4 bin lira idari para cezası ve ticari defterlerin mevcut olmaması, hiçbir kayıt içermemesi veya bu kanuna uygun saklanmaması hallerinde 300 günden az olmamak üzere adli para cezası uygulanmasına sebebiyet veriyor. Bilgi işlem sistemlerinin entegrasyonu yöntemiyle e-fatura uygulamasından yararlananların, sistemlerini kesintisiz 7 gün 24 saat fatura ile ilgili mesajları alabilir ve gönderebilir

Karşılıklı fatura mutabakatında uyumsuzluklar önlenir

Satıcı ve alıcı arasındaki güveni sağlamışır

halde açık tutmaları zorunluluğu bulunuyor. E-fatura uygulamasından yararlananların; sistem üzerinde yapacakları bakım-onarım gibi işlemler nedeniyle sisteme erişim kesintiye uğrayacaksa, bu kesintiden önceki üç iş günü içerisinde durumu Gelir İdaresi Başkanlığı'na bildirmeleri ve kesinti süresinin hiçbir surette iki günü aşmamasını sağlamaları gerekiyor.

Mükellefler, sistemdeki bakım onarım gibi işlemleri GIB'e bildirmelidir

TÜRKİYE ZAMANLA TAMAMEN BU UYGULAMAYA GEÇECEK

E-fatura ve e-defter uygulamalarıyla ilgili açıklamalarda bulunan ING Bank Nakit Yönetimi ve Ticaret Finansmanı Genel Müdür Yardımcısı Erdoğan Yılmaz, 421 sayılı

Dış sistemlerle veri entegrasyonu sağlanır

kanunda belirtilen e-fatura uygulamasına geçmek zorunda olan mükelleflerin, 2014 yılının ilk gününden itibaren kâğıt fatura kesemeyeceklerini belirtti. Kanuna tabi şirketlerin tüm fatura bilgilerini e-fatura üzerinden oluşturmaları gerektiğini vurgulayan Yılmaz, gönderilen veya alınacak olan tüm faturaların, elektronik ortam üzerinden gidip gelmesi gerektiğini söyledi. E-faturaya geçmek zorunda olanları açıklayan Yılmaz, "Cirosu 25 milyon liranın üzerinde olan ve madeni yağ, gazlı içecekler, alkol ve tutun satın alanlar e-faturaya geçmek zorunda. Madeni yağ, gazlı içecekler, alkol ve tutun satın alan ve ama 2011 yılı cirosu 25 milyon liranın altında olan şirketler bu kapsamda değil" dedi. Türkiye'de faaliyet gösteren tüm şirketlerin zamanla bu uygulamaya tabi olacağını kaydeden Yılmaz, bu bağlamda ciro kriterinin düşürüleceğini ve sektörler genişletileceğini söyledi. E-defter uygulamasının ise ikinci bir aşama olduğunu ifade eden Yılmaz, "E-defter 2014 yılının ilk gününden itibaren zorunlu olan bir durum değil, e-fatura uygulamasına geçildikten sonra e-defter uygulamasına geçilecek. Önümüzdeki yıl e-defter uygulaması da devreye girecek" dedi.

Maliyet tasarrufu sağlanır

ING Bank Nakit Yönetimi ve Ticaret Finansmanı Genel Müdür Yardımcısı Erdoğan Yılmaz

"YASAL ZORUNLULUĞU OLMAYANLAR DA BU SİSTEME GEÇSİNLER"

Sistemi kullanan bir şirketin, faturayı keseceği şirketin de e-fatura uygulamasında dâhil olup olmadığına dikkat etmesi gerektiğini belirten Yılmaz, "Eğer fatura kesilecek olan kuruluş e-fatura uygulamasına dâhil değilse sistem uyarı veriyor. Bu durumda şirketler, alışveriş yapılan kuruluş için faturalarını manüel kesmek zorunda kalıyor. Ama her iki kuruluş da e-fatura sisteminde ise aralarında kesecekleri manüel faturalar hükümsüz sayılacak" diye konuştu. 1 Eylül 2013 tarihinden önce bu kapsama giren kuruluşların GIB'e e-fatura için başvurmuş olmaları gerektiğini belirten Yılmaz, bu kapsama giren yaklaşık 20 bin kuruluşun kayıt yaptırdığını söyledi. Tahminlere göre bu kapsama giren kuruluş sayısının 30 bin civarında olduğunu dile getiren Yılmaz, "Onların da kayıtlarını yaptırmaları gerekiyor. Çünkü 1 Ocak 2014'ten sonra şirketlerin kesecekleri faturalar hükümsüz olacak ve usulsüzlükle karşı karşıya kalacaklar" açıklamasını yaptı. E-faturanın iki büyük avantajı olduğunu ifade eden Yılmaz, en büyük avantajının kayıt dışı ekonominin kontrol altına alınması olduğunu belirtti. Dünyada e-fatura sistemini kullanan ülkelerin kayıt dışı ekonomiyi büyük oranda kontrol altına aldığını

Faturayı işleme sırasındaki hatalar ortadan kalkar

Daha kısa sürede fatura gönderilir

Geleneksel faturadan farklı olarak, söz konusu verilerin kâğıda basılarak saklanması gerekli kılmayan e-fatura uygulaması; şirketlerin baskı, yazdırma, posta ve arşiv maliyetlerini büyük ölçüde azaltıyor

Kayıt dışı ekonomi kontrol altına alınır

söylenen Yılmaz, diğer avantajı şöyle ifade etti: “İkinci avantaj şirketler için önemli. Şirketler e-fatura ile artık kendi muhasebelerini daha yakından izleyebilecekler, kontrol edebilecekler ve kendilerini güvende hissedecekler. Yasal bir zorunluluk olmasının dışında e-faturanın şöyle de bir avantajı olacak, ciddi bir maliyet avantajı sağlayacak. Kâğıt posta saklama gibi masraflar ortadan kalkacak. Tüm bu avantajlar düşünüldüğünde aslında yasal zorunluluğu olmayan şirketler de e-fatura sistemine geçebilirler.”

ŞİRKETLER İÇİN FAYDALI OLAN, ÖZEL ENTEGRASYON YÖNTEMİ

E-fatura sisteminin çeşitli yöntemlerle gerçekleştiğini belirten Erdoğan Yılmaz, bunların entegrasyon yöntemi, özel entegrasyon yöntemi ve portal yöntemi olduğunu söyledi. Erdoğan Yılmaz, şöyle devam etti: “Bizim şirketlere önerimiz

Sistemlerini 7/24 açık tutmayan mükelleflerin entegrasyon izinleri iptal edilir

özel entegrasyon... Çünkü bu yöntemde IT yatırımına gerek kalmıyor ve şirketler ayrı bir maliyetten kurtuluyor. Özel entegrasyonla zaten GİB'e bağlanmış oluyorsunuz. Biz ING Bank olarak özel entegratör lisansı alan ilk bankayız. Şu anda GİB'in test ettiği ve sertifikalandırdığı 13

tane özel entegratör var. ING Bank bu 13 özel entegratör içerisindeki tek banka.” Özel entegratörler içerisinde bankanın olmasının şirketler açısından avantajları olduğunu belirten Yılmaz, özel entegratör olan bir bankanın süreci faturaların ödenmesini de kapsayacak şekilde yönettiğini ifade etti. Yılmaz, “Faturanın hem GİB'e gönderilmesi hem de ödeme süreci sadece banka özel entegrasyonu üzerinden yapılabilir. Bunun yanı sıra bir banka faturaların saklanması da sağlayabilir. ING Bank, 10 yıl boyunca müşterilerin faturalarını saklayabilir” diye konuştu. Özel entegratörler içinde tek banka olan ING Bank'ın şirketlerin kolay, hızlı ve daha az maliyetli bir

Kanuna uymayanlar hakkında, VUK'un ceza hükümleri tatbik olunur

şekilde e-fatura uygulamasına girmelerini sağladığını söyleyen Erdoğan Yılmaz, ING Bank'ta tüm muhasebe sistemlerine uygulanabilecek bir sistem olduğunu ifade etti. E-fatura konusunda hizmetlerinin kesintiye uğramayacağını belirten Yılmaz, şöyle konuştu: “Bizim diğer entegratörlerden en büyük farkımız ödeme hizmeti sunmamız. Ayrıca biz sadece ürün satmaya gitmiyoruz, bu ürünün tanıtımını da yapıyoruz. E-fatura düzenlemesini mükelleflere anlatıyoruz. ING Bank olarak bu uygulamanın bir öncüsü olduk diyebiliriz. Konu yönetimi de yapıyoruz. Eskişehir'de, Bursa'da, Trabzon'da anlatı

Faturanın postada kaybolma veya gecikme ihtimali olmaz

E-defter tutmak zorunda olan mükellefler kâğıt ortamında defter tutamaz

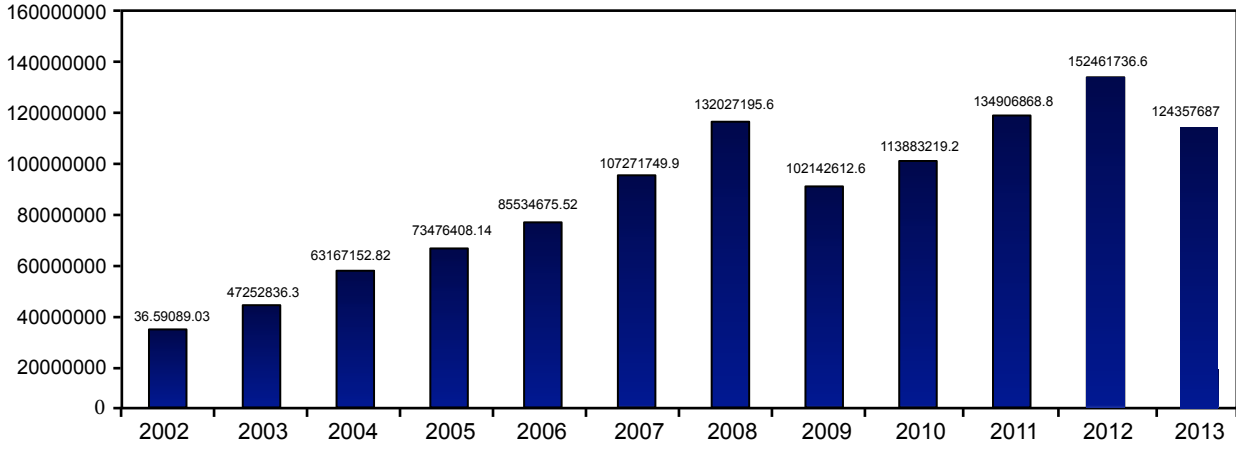
bu konuyu. Konu yönetimine devam edeceğiz. Amacımız yılsonu itibarıyla en az 3 bin kuruluşu bu sisteme dâhil etmek.”

EKİM 2013 AYI İHRACAT RAKAMLARI SEKTÖREL BAZDA İHRACAT RAKAMLARI - 1000 \$

SEKTÖRLER	EKİM				SON 12 AY			
	2012	2013	Değişim (%)	Pay (%)	2011-2012	2012-2013	Değişim (%)	Pay (%)
I. TARIM	1.692.711	1.829.525	8,08	15,42	15.318.278	16.913.451	10,41	13,60
A. BİTKİSEL ÜRÜNLER	1.229.289	1.292.166	5,11	10,89	10.857.133	11.731.499	8,05	9,43
Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamulleri	487.328	535.358	9,86	4,51	4.784.150	5.245.915	9,65	4,22
Yaş Meyve ve Sebze	172.110	218.248	26,81	1,84	1.584.779	1.654.250	4,38	1,33
Meyve Sebze Mamulleri	122.330	122.533	0,17	1,03	1.028.612	1.065.801	3,62	0,86
Kuru Meyve ve Mamulleri	175.246	153.312	-12,52	1,29	1.088.177	1.145.205	5,24	0,92
Fındık ve Mamulleri	199.367	183.573	-7,92	1,55	1.438.750	1.403.408	-2,46	1,13
Zeytin ve Zeytinyağı	15.743	23.072	46,56	0,19	154.956	386.984	149,74	0,31
Tütün	52.097	51.356	-1,42	0,43	717.613	766.225	6,77	0,62
Kesme Çiçek	5.068	4.712	-7,02	0,04	60.097	63.710	6,01	0,05
B. HAYVANSAL ÜRÜNLER	140.677	173.048	23,01	1,46	1.323.582	1.611.293	21,74	1,30
Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller	140.677	173.048	23,01	1,46	1.323.582	1.611.293	21,74	1,30
C. AĞAÇ VE ORMAN ÜRÜNLERİ	322.745	364.311	12,88	3,07	3.137.563	3.570.660	13,80	2,87
Ağaç Mamulleri ve Orman Ürünleri	322.745	364.311	12,88	3,07	3.137.563	3.570.660	13,80	2,87
II. SANAYİ	9.657.617	9.648.881	-0,09	81,32	94.346.134	97.758.269	3,62	78,61
A. TARIMA DAYALI İŞLENMİŞ ÜRÜNLER	984.838	1.065.144	8,15	8,98	9.390.074	10.232.834	8,98	8,23
Tekstil ve Hammaddeleri	661.872	708.941	7,11	5,98	6.451.907	6.921.373	7,28	5,57
Deri ve Deri Mamulleri	134.518	162.191	20,57	1,37	1.313.630	1.546.360	17,72	1,24
Halı	188.448	194.012	2,95	1,64	1.624.536	1.765.100	8,65	1,42
B. KİMYEVİ MADDELER VE MAM.	1.627.455	1.410.307	-13,34	11,89	14.531.565	14.321.254	-1,45	11,52
Kimyevi Maddeler ve Mamulleri	1.627.455	1.410.307	-13,34	11,89	14.531.565	14.321.254	-1,45	11,52
C. SANAYİ MAMULLERİ	7.045.324	7.173.430	1,82	60,46	70.424.495	73.204.182	3,95	58,87
Hazır giyim ve Konfeksiyon	1.278.785	1.337.566	4,60	11,27	13.236.159	14.308.543	8,10	11,51
Taşıt Araçları ve Yan Sanayi	1.631.700	1.751.212	7,32	14,76	15.661.891	17.476.997	11,59	14,05
Gemi ve Yat	34.284	47.933	39,81	0,40	635.988	1.010.391	58,87	0,81
Elektrik - Elektronik	981.320	1.059.843	8,00	8,93	9.725.060	9.467.124	-2,65	7,61
Makine ve Aksamları	442.174	454.460	2,78	3,83	4.367.817	4.701.742	7,65	3,78
Demir ve Demir Dışı Metaller	506.582	526.196	3,87	4,43	5.224.197	5.523.895	5,74	4,44
Demir Çelik Ürünleri	1.329.674	1.056.796	-20,52	8,91	13.118.669	11.603.873	-11,55	9,33
Çimento ve Toprak Ürünleri	258.031	245.790	-4,74	2,07	2.596.717	2.650.004	2,05	2,13
Değerli Maden ve Mücevherat	178.675	195.160	9,23	1,64	1.659.840	1.831.002	10,31	1,47
Savunma Sanayii	77.604	130.464	68,12	1,10	1.002.038	1.117.227	11,50	0,90
İklimlendirme Sanayii	320.825	361.445	12,66	3,05	3.128.218	3.424.155	9,46	2,75
Diğer Sanayi Ürünleri	5.671	6.563	15,73	0,06	67.900	89.226	31,41	0,07
III. MADENCİLİK	339.731	386.601	13,80	3,26	3.354.842	4.177.098	24,51	3,36
İhracatçı Birlikleri Kaydından Muaf İhracat					113.019.254	118.848.819	5,16	95,57
TOPLAM	11.690.060	11.865.007	1,50	100,00	115.83.245	118.848.868	-52,44	4,43

YILLAR İTİBARI İLE TÜRKİYE İHRACATI 2002-2013 (1000\$)

İHRACATÇI BİRLİKLERİ GENEL SEKRETERLİKLERİ BAZINDA İHRACAT RAKAMLARI (1000 \$)

	EKİM				SON BİR YIL			
	2012	2013	Değişim (%)	Pay (%)	2011-2012	2012-2013	Değişim (%)	Pay (%)
AİB	104.318	135.635	30,0	1,1	1.204.327	1.483.122	23,1	1,0
AKİB	1.251.179	977.358	-21,9	8,2	12.944.274	12.415.746	-4,1	8,7
DAİB	270.601	233.358	-13,8	2,0	3.227.619	3.067.192	-5,0	2,1
DENİB	155.638	178.067	14,4	1,5	1.737.993	2.072.979	19,3	1,4
DKİB	103.385	88.140	-14,7	0,7	1.158.675	1.145.495	-1,1	0,8
EİB	944.481	1.005.212	6,4	8,5	11.364.035	11.934.163	5,0	8,3
GAİB	742.293	811.851	9,4	6,8	7.890.261	9.188.914	16,5	6,4
İİB	479.644	497.531	3,7	4,2	5.569.833	6.498.352	16,7	4,5
İMMİB	3.381.930	3.390.531	0,3	28,6	39.962.188	40.327.774	0,9	28,1
İTKİB	1.493.020	1.553.609	4,1	13,1	18.321.753	19.800.874	8,1	13,8
KİB	147.702	140.624	-4,8	1,2	1.483.208	1.350.967	-8,9	0,9
OAİB	884.628	1.000.511	13,1	8,4	10.446.933	11.658.143	11,6	8,1
ÜİB	1.731.240	1.852.580	7,0	15,6	20.396.805	22.420.881	9,9	15,6
TOPLAM	11.690.060	11.865.007	1,5	100,0	135.707.906	143.364.604	5,6	100,0

İHRACATIMIZDA İLK 20 ÜLKE (1000 \$)

ÜLKELER	EKİM	2013 TOPLAM
ALMANYA	1.127.942	10.917.989
IRAK	1.056.824	9.460.234
İNGİLTERE	787.124	7.004.614
RUSYA	623.649	5.848.766
FRANSA	511.078	5.372.759
İTALYA	508.190	5.213.708
ABD	400.731	4.513.669
İSPANYA	387.937	3.494.200
ÇİN	300.753	2.401.387
BAE	269.213	2.938.587
AZERBAYCAN	232.943	2.206.367
HOLLANDA	225.260	2.811.783
ROMANYA	218.020	2.101.978
SUUDİ ARABİSTAN	217.834	2.449.899
İRAN	209.737	1.743.513
İSRAİL	209.314	2.045.268
BELÇİKA	207.492	2.710.492
UKRAYNA	197.110	2.145.489
LİBYA	193.486	2.756.385
POLONYA	192.172	1.572.455
İlk 20 Ülke Toplam	8.076.811	79.709.544

EKİM AYINDA TÜRKİYE'NİN EN FAZLA İHRACAT GERÇEKLEŞTİRDİĞİ ÜLKELER SIRALAMASINDA AB'YE ÜYE DEVLETLER ÇOĞUNLUKTAKİ YERİNİ KORUDU.

AKİB-EKİM AYI SEKTÖREL İHRACAT RAKAMLARI (Ş)

SEKTÖRLER	EKİM 2012	EKİM 2013	DEĞ
I. TARIM	266.993.204	320.280.926	20
A. BİTKİSEL ÜRÜNLER	203.808.903	246.728.555	21
Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamulleri	91.120.753	96.290.922	6
Yaş Meyve ve Sebze	83.647.163	120.191.854	44
Meyve Sebze Mamulleri	11.031.804	13.131.916	19
Kuru Meyve ve Mamulleri	9.507.616	9.276.204	-2
Fındık ve Mamulleri	6.606.274	6.386.453	-3
Zeytin ve Zeytinyağı	278.021	978.020	252
Tütün	1.346.377	417.000	-69
Süs Bitkileri ve Mam.	270.896	56.186	-79
B. HAYVANSAL ÜRÜNLER	21.509.955	27.223.763	27
Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller	21.509.955	27.223.763	27
C. AĞAÇ VE ORMAN ÜRÜNLERİ	41.674.346	46.328.608	11
Ağaç Mamülleri ve Orman Ürünleri	41.674.346	46.328.608	11
II. SANAYİ	970.715.127	641.082.290	-34
A. TARIMA DAYALI İŞLENMİŞ ÜRÜNLER	77.241.277	78.579.347	2
Tekstil ve Hammaddeleri	73.857.127	74.714.109	1
Deri ve Deri Mamulleri	890.782	1.014.895	14
Halı	2.493.368	2.850.343	14
B. KİMYEVİ MADDELER VE MAMÜLLERİ	640.329.996	367.016.027	-43
Kimyevi Maddeler ve Mamulleri	640.329.996	367.016.027	-43
C. SANAYİ MAMÜLLERİ	253.143.854	195.486.915	-23
Hazırgiyim ve Konfeksiyon	19.002.372	21.129.669	11
Otomotiv Endüstrisi	36.261.381	27.781.854	-23
Gemi ve Yat	0	46.953	100
Elektrik-Elektronik,Mak.ve Bilişim	20.902.008	22.179.210	6
Makine ve Aksamları	19.953.805	14.454.525	-28
Demir ve Demir Dışı Metaller	27.260.730	30.983.581	14
Çelik	101.339.433	54.813.714	-46
Çimento Cam Seramik ve Toprak Ürünleri	10.862.980	4.727.529	-56
Mücevher	1.533	7.720	404
Savunma ve Havacılık Sanayii	673.725	668.055	-1
İklimlendirme Sanayii	16.563.968	18.445.450	11
Diğer Sanayi Ürünleri	321.920	248.657	-23
III. MADENCİLİK	13.471.037	16.023.339	19
TOPLAM	1.251.179.368	977.386.555	-22

AKİB EKİM AYI İHRACATTA İLK 10 ÜLKE (Ş)

HAZIR GIYIM	
İSPANYA	2.873.068
ALMANYA	2.403.642
BİRLEŞİK KRALLIK	2.195.312
ARNAVUTLUK	1.859.444
LİBYA	1.382.426
AHL SERBEST BÖLGE	1.349.460
BİRLEŞİK DEVLETLER	985.153
FRANSA	716.365
SUUDİ ARABİSTAN	612.321
HOLLANDA	439.627

YAŞ MEYVE SEBZE	
RUSYA	31.072.542
UKRAYNA	17.639.288
IRAK	16.994.093
SUUDİ ARABİSTAN	5.506.275
POLONYA	5.407.203
ALMANYA	5.093.935
SURİYE	4.764.006
ROMANYA	4.648.136
HOLLANDA	4.435.880
MISIR	4.379.397

SU ÜR. HAYVANCILIK MAM.	
IRAK	14.214.488
SURİYE	4.397.755
ALMANYA	2.986.685
LÜBNAN	1.999.514
LİBYA	764.640
BİRLEŞİK DEVLETLER	530.100
KKTC	452.245
İTALYA	251.322
KUVEYT	250.800
TACİKİSTAN	223.676

DEMİR VE DEMİR DİŞİ METALLER	
IRAK	29.474.091
TÜRKMENİSTAN	9.151.274
İSRAİL	6.050.946
İTALYA	4.226.270
KAYSERİ SERBEST BLG.	3.988.117
AZERBAJCAN-NAHÇIVAN	3.643.081
BİRLEŞİK DEVLETLER	3.376.424
NİJERYA	3.221.098
ALMANYA	3.125.021
MISIR	3.047.064

TEKSTİL	
İTALYA	17.814.491
PORTEKİZ	6.482.148
RUSYA FEDERASYONU	4.508.645
ALMANYA	4.173.774
İSPANYA	3.221.340
POLONYA	3.119.301
YUNANİSTAN	2.674.565
BİRLEŞİK DEVLETLER	2.595.452
MISIR	2.380.748
FRANSA	2.076.375

HUBUBAT-BAKLIYAT	
IRAK	26.115.688
SURİYE	8.953.070
BAE	6.586.543
BELÇİKA	3.223.793
SUDAN	2.593.939
CEZAYİR	2.432.320
LÜBNAN	2.401.546
SUUDİ ARABİSTAN	2.381.513
KKTC	2.258.602
İŞGAL ALT.FİLİSTİN T	2.181.597

AĞAÇ VE ORMAN ÜRÜNLERİ	
IRAK	12.673.660
ALMANYA	4.085.579
AZERBAJCAN-NAHÇIVAN	3.520.529
TÜRKMENİSTAN	2.759.475
LİBYA	2.514.626
SURİYE	2.129.186
FRANSA	1.969.621
İTALYA	1.945.154
BELÇİKA	1.702.661
İRAN (İSLAM CUM.)	1.343.601

KİMYEVİ MADDELER	
BAE	98.411.914
MISIR	69.806.745
İSPANYA	40.491.282
CEBELİ TARİK	29.884.000
KKTC	24.851.766
MALTA	22.472.251
ALMANYA	16.068.624
FRANSA	11.156.505
IRAK	10.511.365
ÇİN HALK CUMHURİYETİ	10.311.032

Mucizelere
bayılırım

Sosyal Medya

Bize ulaşmanın
Sosyal yolları

ft
in

Fuar - Stand

Küçük
Mucizeler

Kaliteden taviz vermeden,
sonuç ve müşteri odaklı
anlaşımımızla hayatınıza
Küçük Mücizeler
katmaya devam
ediyoruz.

İŞLERİNİZİ ERTELEMİYİN

Dün
Terminli işleri
tahmin ettiğinizden
çok daha düşük maliyetlerle
üretmek için

Bugün
Küçük bir
mucize gerekir.

Promosyon ürünleri

Kurumsal kimlik
Web tasarımı

Organizasyon

Tanıtım filmleri

Afiş - Outdoor
Araç giydirme

Katalog

Kurum ve
firmaların
iletişim
stratejileri
doğrultusunda
ajans hizmetleri

Broşür

Görsel tasarımlar

WWW.
kucukmucizeler.
com

HOŞGELDİNİZ

ajansız
kreatifiz
akıl fikir
sahibiyiz

İletişim

Kaptanpaşa Mah.
Darülaceze Cad.
Biltaş İş Merkezi A
Blok No:31 K:6 D:63
Okmeydanı/Şişli

0212
211
68
53

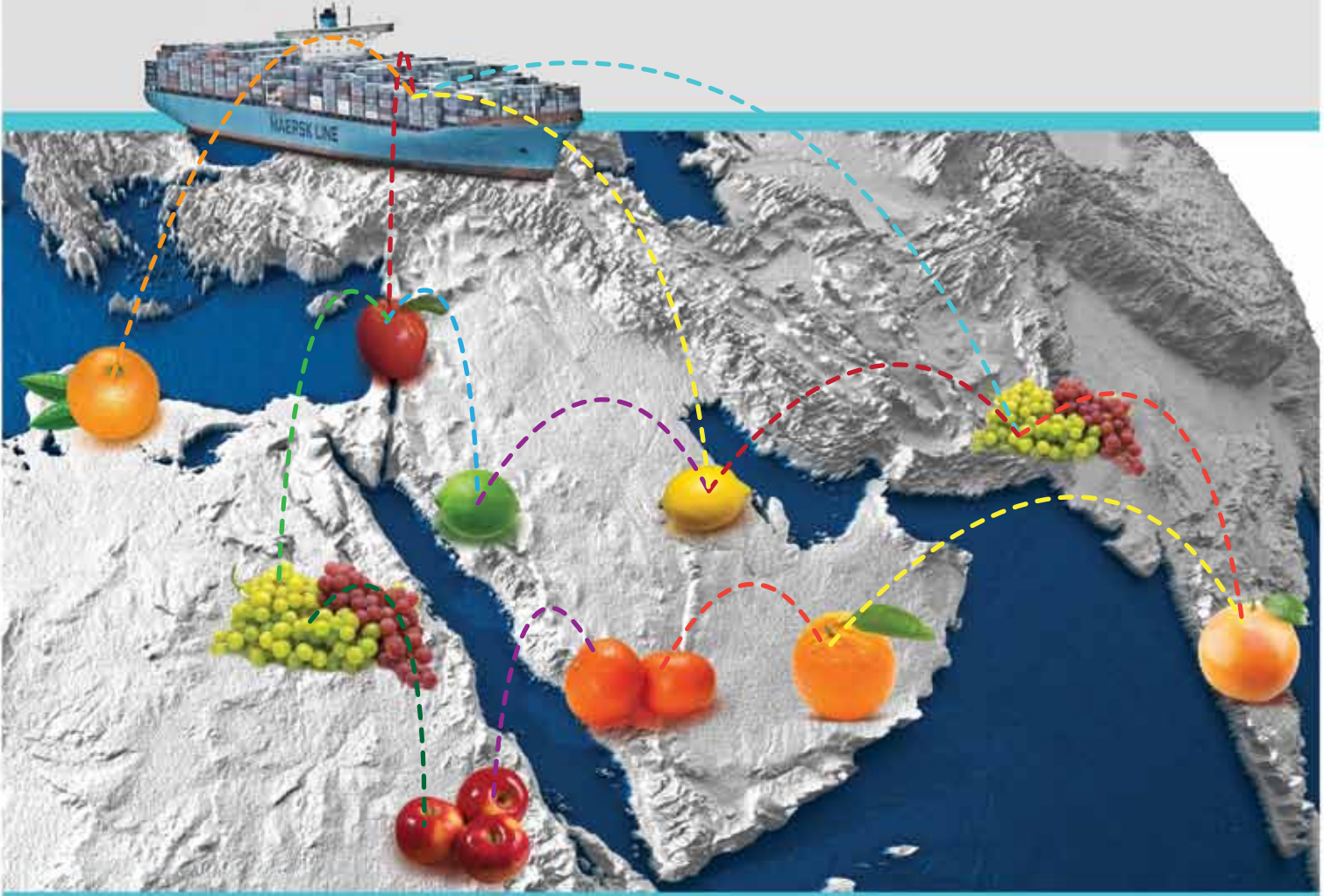
KÜÇÜK MUCİZELER
YAYINCILIK İLETİŞİM HİZMETLERİ TIC.LTD. ŞTİ.

SINIRLARA TAKILMAYIN

Dünyanın en genç ısı kontrollü konteyner (reefer) stoğuyla Maersk Line, yenilenen **DİREKT** Ortadoğu - Hindistan servisiyle **MERSİN**'de hizmetinizde.

Her hafta sabit gün garantisiyle **Cidde**, Suudi Arabistan size yalnızca **5 gün**, **Jebel Ali**, Birleşik Arap Emirlikleri ise **11 gün** uzaklıkta!

Global ticaretteki güvenilir iş ortağınız Maersk Line ile, tüm yaş meyve ve sebze yüklemelerinizde sınırlara takılmadan Ortadoğu'da fark yaratın.

MAERSK
LINE

Maersk Denizcilik A.Ş.

Merkez T: +90 216 666 5000 - F: +90 216 692 1272 Mersin T: +90 324 241 3100 - F: +90 324 232 1569

İzmir T: +90 232 488 9100 - F: +90 232 464 5153 Bursa T: +90 224 219 7600 - F: +90 224 233 0328

maerskline.com